

Tee oikein.

**Haapajärven kaupungin
talousarvio vuodelle 2025
ja
taloussuunnitelma vuosille 2025-2027**

Kaupunginhallitus 3.12.2024 § 201

Kaupunginvaltuusto 16.12.2024 §

Sisällys

1.	Talousarvion yleiset perusteet	2
2.	Talousarvion sitovuus	4
3.	Tilivelvolliset viranhaltijat.....	5
4.	Sisäinen valvonta ja riskienhallinta	5
5.	Laskujen hyväksyjät.....	6
6.	Talousarvion seuranta.....	6
7.	Arviointimenettelyn mukaiset toimenpiteet talouden tasapainottamiseksi	7
8.	Talousarvion tekstiosa	18
9.	Haapajärven kaupunkikonserni.....	18
	Kiinteistö Oy Haapajärven Vuokratalot	19
	Haapajärven Yrityspalvelut Oy.....	19
	Haapajärven Lämpö Oy.....	20
	Haapajärven Vesi Oy.....	21
10.	Tuloslaskelman sisältö	22
11.	Rahoituslaskelman sisältö.....	25
12.	Käyttötalousosa päävastuualueittain....	29
	VAALIT	29
	TARKASTUSLAUTAKUNTA	30
	HALLINTOPALVELUT	31
	SIVISTYSPALVELUT	40
	TEKNISET PALVELUT.....	54
	YMPÄRISTÖPALVELUT	61
	YHTEENVETO	63
13.	Investoinnit	66
14.	Henkilöstö	71

Talousarvio vuodelle 2025 ja taloussuunnitelma vuosille 2025–2027

1. Talousarvion yleiset perusteet

Talousarvio ja -suunnitelma vuosille 2025–2027 jakaantuu neljään osaan sisältäen:

- tuloslaskelmaosan
- rahoituslaskelmaosan
- käyttötalousosan
- investointiosan

Suunnitelman ensimmäinen vuosi on talousarviovuosi.

Valtiovarainministeriö asetti kesällä 2021 Haapajärven kaupungin ns. kriisikuntien arviointimenettelyyn kattamattomien alijäämien vuoksi. Arviointimenettelyn toimenpideohjelman valtuusto hyväksyi alkuvuodesta 2022.

Kaupungin vuosikate vuodelle 2025 on 2 887 657 euroa. Vuosikatteen pitäisi kattaa vähintään korvausinvestoinnit ja pitkäaikaisten lainojen lyhennykset. Korvausinvestointien tasona pidetään vuosittaisten poistojen määrää. Vuoden 2025 arvioidut poistot ovat 2 955 989 euroa. Vuoden 2025 talousarvion mukainen vuosikate ei riitä lainojen lyhennyksiin ja korvausinvestointeihin. Vuosikate ei riitä myöskään kattamaan poistoja.

Tilikauden tulos vuodelle 2025 on -68 331 euroa ja ylijäämä 17 169 euroa. Kaupungin taseessa vuodelta 2023 on alijäämää 6 046 095 euroa. Vuonna 2021 tehtiin kiinteistöjen tasearvojen alaskirjauksia 3 381 920 euroa. Talousarvion laadinta-aikana kattamatonta, edellisten tilikausien alijäämää kaupungin taseessa on 6 046 095 euroa.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan. Arviointimenettelyssä on sovittu, että em. kiinteistöjen tasearvojen alaskirjauksia ei tarvitse kattaa normaalissa neljän vuoden määräajassa. Alijäämät on kuitenkin katettava kokonaisuudessaan vuoden 2026 loppuun mennessä.

Verottajalta tulleen ohjeen mukaan vuoden 2025 tuloveroprosentti ilmoitetaan yhden desimaalin tarkkuudella. Valtuusto on vahvistanut vuoden 2025 tuloveroprosentiksi 10,2 %. Tulovero talousarviossa on 12 339 000 euroa. Kiinteistöveroprosentit valtuusto on vahvistanut vuodelle 2025 seuraavasti:

yleinen rakennukset	1,35 %
yleinen maapohja	1,35 %
vakituiset asuinrakenn.	0,75 %
muut asuinrakennukset	1,35 %
voimalaitokset	3,10 %
rakentamaton rak.maa	5,00 %
yleishyödylliset yhteisöt	0,30 %

Kiinteistöverotuotto em. prosenteilla laskettuna vuodelle 2025 saadaan 3 766 000 euroa.

Yhteisöverotuotoksi arvioidaan 1 956 000 euroa. Arviot tulevan vuoden verotuotoista on tehty Kuntaliiton ennusteiden pohjalta.

Valtionosuuksia vuoden 2025 talousarviossa on 4 798 454 euroa, mikä on ennakkotietojen mukainen määrä.

Talousarviolainojen lyhennykset vuodelle 2025 ovat 8 044 380 euroa. Uutta talousarviolainaa vuodelle 2025 on varauduttu nostamaan 4 264 100 euroa. Lainakanta pienenee edellisestä vuodesta. Kun huomioidaan rahoituslaskelmassa oleva vaje -3 874 380 euroa lainatarve kasvaa hieman vielä vuonna 2025, mutta kääntyy laskuun suunnitelmakauden aikana investointien määrän vähentyessä vuosina 2026 ja 2027.

Toimintatuotot (ulkoiset) vuodelle 2025 ovat yhteensä 5 240 363 euroa. Vähennystä edelliseen vuoteen on 6,5 %. Tähän vaikuttavat esimerkiksi varhaiskasvatuksen muuttuminen yhä laajemmin ilmaiseksi.

Toimintatuotot jakaantuvat seuraavasti:

myyntituotot	1 860 889 euroa
maksutuotot	633 592 euroa
tuet ja avustukset	491 000 euroa
muut toim.tuotot	2 254 882 euroa

Toimintakulut (ulkoiset) vuodelle 2025 ovat yhteensä 24 667 860 euroa. Lisäystä edelliseen vuoteen on 0,6 %. Toimintakulujen nousua hillitsevät arviointimenettelyn toimet sekä arviointimenettelyä täydentävät toimenpiteet, joilla taloutta tasapainotetaan. Tästä tarkemmin omassa luvussaan. Toimintakulut jakaantuvat seuraavasti:

henkilöstökulut	14 108 905 euroa
palvelujen ostot	6 795 760 euroa
aineet, tarvikkeet ja tavarat	1 987 467 euroa
avustukset	754 650 euroa
muut toimintakulut	1 021 078 euroa

Toimintakate kasvaa edellisestä vuodesta 2,8 %.

Investointisuunnitelma (ei sis. pääomasijoituksia) vuosille 2025–2028 on seuraava:

vuosi 2025	4 264 100 euroa
vuosi 2026	1 397 500 euroa
vuosi 2027	4 695 000 euroa
vuosi 2028	4 316 000 euroa

Kestävä investointitaso Haapajärven tulotasolla on vuosittain n. 2.000.000 euroa. Kaupungilla on kuitenkin välttämättömiä suuria investointikohteita, jotka täytyy toteuttaa. Siten investointien määrä on taloussuunnittelukaudella huomattavan suuri vielä suunnitelmavuosina. Pääomasijoituksia tytäryhtiöihin on varattu 2025 vuodelle 380 000 euroa.

Vuoden 2025 investoinnit jakaantuvat seuraavasti:

Korvausinvestoinnit	643 000 euroa
Muut pitkävaikutteiset menot	30 000 euroa
Rakennukset	375 000 euroa
Kiinteät rakenteet ja laitteet	88 000 euroa
Osakkeet ja osuudet	150 000 euroa
Uusinvestoinnit	3 576 500 euroa
Tietokoneohjelmistot	15 700 euroa
Muut pitkävaikutteiset menot	79 000 euroa
Maa- ja vesialueet	45 400 euroa
Rakennukset	2 458 400 euroa
Kiinteät rakenteet ja laitteet	160 000 euroa
Koneet ja kalusto	818 000 euroa

Vuonna 2025 rahoituslaskelma jää miinukselle 3 874 380 euroa. Tämä tarvittava lisärahoitus katetaan tulouttamalla sijoituksia ja/tai ottamalla lainaa. Mikäli sijoitusten tuotot eivät riitä, joudutaan tulouttamaan myös pääomaa. Päätöksen tästä tekevät myöhemmin kaupunginhallitus ja -valtuusto.

2. Talousarvion sitovuus

Tuloslaskelmaosa sisältää käyttötalouden toimintakatteen, verotulot, valtionosuudet, rahoitustuotot ja –kulut. Näiden erien yhteissumma osoittaa vuosikatteen, jonka jälkeen vähennetään käyttöomaisuuden poistot, jolloin päästään tilikauden tulokseen. Mahdollisten satunnaisten erien, rahastojen ja varausten muutosten jälkeen nähdään tilikauden yli- tai alijäämä.

Tilikauden tuloksen käsittelystä päättää vuosittain valtuusto. Kuntalain mukaan kunnilla on alijäämän kattamisvelvollisuus, jolloin tilikaudella mahdollisesti syntyvä negatiivinen tulos täytyy pystyä muuttamaan positiiviseksi ja kattamaan suunnitelmakaudella, joka on neljä vuotta.

Rahoitusosassa kaupunginvaltuusto hyväksyy antolainojen lisäyksen ja pitkäaikaisten lainojen vähennyksen (lyhennykset), mitkä ovat määrärahoihin verrattavia eriä sekä antolainojen vähennyksen ja pitkäaikaisten lainojen lisäyksen, mitkä ovat tuloarvioihin verrattavia eriä.

Käyttötalousoassa kaupunginvaltuusto hyväksyy määrärahat ja tuloarviot sekä asettaa toiminnalliset tavoitteet toimielimittäin. Sekä määrärahat ja tuloarviot että toiminnalliset tavoitteet ovat sitovia. Talousarviossa esiintyvät mittarit ovat ohjeellisia.

Toimielimet jakavat päävastuualueille myönnetyn määrärahan pienempiin tehtäväkokonaisuuksiin ja jakavat määrärahat vastuualueille. Nämä määrärahat ovat sitovia toimielimiin. Toimielin voi antaa tavoitteita ja mahdollisesti erilaisia rajoituksia.

Suoraan toimielimen alaisuudessa oleva viranhaltija jakaa osamäärärahat tarvittaessa kustannuspaikoille. Osamäärärahat ovat tällöin sitovia mainittuun viranhaltijaan, viranhaltijan antamat tavoitteet ja mahdolliset rajoitukset huomioiden. Käyttösuunnitelma on tarkastettava ja tarvittaessa muutettava valtuuston hyväksytyä talousarvion.

Investoinnit ovat talousarviossa käyttötarkoituksen mukaisesti projekteittain, joille myönnetään määrärahat. Investointiosaan kohdistuvat tulot, mikäli niitä saadaan, ovat projekteittain menon vähennyksenä. Investointien määrärahat ovat siten toimielimen käytettävissä kaupunginvaltuuston talousarvion hyväksymisen yhteydessä vahvistamaan tarkoitukseen, valtuuston määräämin mahdollisin rajoituksin. Mikäli investointimäärärahaa aiotaan käyttää eri tarkoitukseen, on haettava valtuustolta käyttötarkoituksen muutosta. Pienten hankkeitten osalta (talonrakennusten muut hankkeet 385.000 euroa ja kiinteiden rakenteiden ja laitteiden muut hankkeet 205.000 euroa) investointimäärärahan sitovuus valtuustoon on kuitenkin yhteisummat.

Talousarvion katteet osoittavat kaupungin taloudellisesta tuloksesta seuraavaa:

Toimintakate ilmoittaa paljonko käyttötalouden kuluista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla.

Vuosikate on kokonaistulorahoitusta kuvaava välitulotulos ja ilmoittaa riittääkö kaupungin tulorahoitus kattamaan pitkävaikutteisista tuotannontekijöistä aiheutuneet kulut eli käyttöomaisuuden poistot. Vuosikatteen pitäisi olla niin suuri, että sillä voidaan kattaa myös pitkäaikaisten lainojen lyhennykset.

Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksotettujen menojen ja tulojen erotus, joka lisää tai vähentää kaupungin varauksia tai vapaata omaa pääomaa.

Lainanottovaltuudet

Kaupunginhallituksella on oikeus:

- a) Ottaa talousarviossa otettavaksi hyväksyty lainamäärä

Päätös voi koskea:

- lainan ennaenaikaista takaisinmaksua sekä lainaehtojen muuttamista
 - talousarviolainaa, jonka laina-aika on vähintään yksi vuosi ja enintään 20 vuotta
- b) Tehdä koron- sekä valuutanvaihtosopimuksia sekä sopimuksia muuttuvakorkoisten lainojen enimmäis- ja vähimmäiskoroista.
 - c) Tehdä koronsuojaamissopimuksia

Talous- ja hallintojohtajalla on oikeus:

- a) Ottaa tilapäislainoja, joita saa ottaa enintään kaupunginvaltuuston vuosittain hyväksymän määrän, joka vuonna 2025 on kymmenen (10) miljoonaa euroa.

3. Tilivelvolliset viranhaltijat

Kuntalain säännösten mukaan tilintarkastajien on annettava valtuustolle kultakin tilikaudelta kertomus, jossa esitetään tarkastuksen tulokset. Kertomuksessa on esitettävä, onko tilinpäätös hyväksyttävä ja voidaanko toimielimen jäsenelle ja asianomaisen toimielimen tehtäväalueen johtavalle viranhaltijalle (tilivelvollinen) myöntää vastuuvapaus.

Tilivelvollisten määrittely on tarpeen muistutus- ja vastuuvapausmenettelyn vuoksi. Tilivelvolliseen voidaan kohdistaa muistutus ja myös vastuuvapauden myöntäminen kohdistuu tilivelvolliseen. Voimassa olevassa kuntalaissa tilivelvollisten piiriä on rajoitettu. Säännöksen mukaan tilivelvollisia ovat kunnan toimielimen jäsen sekä asianomaisten toimielimen tehtäväalueen johtava viranhaltija. Säännöksessä tarkoitettuja johtavia viranhaltijoita voi toimielimen tehtäväalueella olla useampia, jos selvää tehtäväkokonaisuutta johtava viranhaltija on suoraan toimielimen eikä toisen viranhaltijan alainen. Yleensä toimielimen tehtäväalueella on vain yksi säännöksessä tarkoitettu tilivelvollinen viranhaltija.

Kaupunginvaltuusto hyväksymällä talousarvion määrää tilivelvolliseksi seuraavat:

Kaupunginhallituksen, lautakuntien ja johtokuntien jäsenet.

Tilivelvolliset viranhaltijat:

Toimielin

Kaupunginhallitus
Sivistyslautakunta
Tekninen lautakunta
Ympäristölautakunta

Viranhaltija

kaupunginjohtaja sekä talous- ja hallintojohtaja
sivistysjohtaja
tekninen johtaja
Ympäristöjohtaja

4. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Kaupungin sisäisessä valvonnassa ja riskienhallinnassa noudatetaan kaupunginvaltuuston 14.12.2020 § 63 hyväksymiä Haapajärven kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteita ja kaupunginhallituksen 23.2.2021 § 38 hyväksymää sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjetta.

Tulevalle suunnitelmakaudelle epävarmuutta aiheuttavat maailman poliittinen tilanne ja siitä aiheutuvat vaihtelevat hinta- ja korkokehitys. Korkokehitys vaikuttaa paitsi positiivisesti sijoitusten korkoihin ja arvoihin myös negatiivisesti ottolainojen korkojen nousuna.

Hyvinvointialueiden toiminnan alkamisen vaikutusten lisäksi vuoden 2025 alusta aloittavat työllisyysalueet yhdistettynä käynnissä olevaan valtionosuusjärjestelmän uudistukseen aiheuttavat tuleville vuosille epävarmuutta tulorahoituksen määrään ja kehityssuuntaan.

Kaupungin talouden vakauttamiseksi laadittu ja täydennetty arviointimenettely toimenpiteineen tuo kaupungin taloudelliseen kehitykseen suuntaa. Yhdistettynä edellä mainittuihin epävarmuuksiin sekä jatkuvasti vähenevään tulorahoitukseen muodostaa kohtuuttoman suuren rasituksen kaupungin taloudelle, mikä otetaan esille Valtiovarainministeriön kanssa arviointimenettelyn seurantalavereissa.

Muutoin riskejä ja niiden hallintaa arvioidaan päävastuualueittain osana sisäistä valvontaa.

5. Laskujen hyväksyjät

Kaupunginhallitus vahvistaa päävastuualueille vuosittain ja henkilöstön vaihtuessa laskujen hyväksyjät ja heille varahenkilöt. Laskun vastaanottajana eli asiataarkastajana ja hyväksyjänä ei saa olla sama henkilö. Laskujen vastaanottaja tarkastaa laskujen oikeellisuuden sekä tiliöi laskut. Laskujen tiliointi ja hyväksyminen tapahtuu ostolaskuohjelmassa sähköisesti. Laskujen tiliöijä vastaa, että lasku on kaikilta osin oikea ja että laskutettu tavara/palvelu on saatu sovitulla hinnalla. Laskujen hyväksyjä vastaa siitä, että laskussa on oikeat tiliöinnit ja menon suorittamiseen on määräraha.

Mikäli laskusta ei käy selvästi ilmi arvonlisäveron verokanta ja veron määrä, on pyydettävä uusi lasku. Verokanta tulee olla näkyvässä, vaikka se on 0 %.

Laskujen käsittelijöiden on huomioitava myös ennakkoperintälain määräykset.

Toimielimien on järjestettävä toiminta niin, että annetut määrärahat riittävät. **Uutta toimintaa ei saa aloittaa ilman kaupunginhallituksen hyväksymistä.**

6. Talousarvion seuranta

Määrärahojen riittävyttä tulee seurata kuukausittain. Päävastuualuetasoinen talousarvion toteutuminen tulee esittää kaupunginhallitukselle ja –valtuustolle neljännesvuosittain. Joulukuun raportti vastaa toimintakertomusta, mikä on pohjana tilinpäätökselle. Näissä raporteissa käytetään pohjana osavuosisikatsauksen pohjaa. Raporteissa on esitettävä myös vuoden lopun ennuste, mikä on oltava mahdollisimman oikea. **Jos määrärahojen riittävyys näyttää epävarmalta on oltava vahvat perustelut miksi määrärahat eivät riitä.** Toiminnan ja talouden raportti on esitettävä myös talous- ja hallintojohtajalle.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen seuranta toteutetaan osana tilinpäätöstä ja tarkastuslautakunnan lausuntoa.

7. Arviointimenettelyn mukaiset toimenpiteet talouden tasapainottamiseksi

Arviointimenettelyn toimenpiteistä aiheutuvat menojen vähennykset ja tulojen lisäykset on huomioitu talousarviossa. Lisäksi on jouduttu tekemään muita rakenteellisia muutoksia valtionosuuksiin kohdistuneiden tarkistusten, korkotason nousun sekä rahoitustuottojen kehityksen takia. Arviointimenettelyn toimenpideohjelman mukaiset arviot eivät ole toteutuneet näiltä osin.

Talousarvio- ja suunnitelmakaudelle 2025–2027 on huomioitu hyvinvointialueiden alkamisesta vuoden 2023 alusta tulevat talouteen vaikuttavat muutokset eli sote- ja pelastustoimen kustannukset ja verotulojen ja valtionosuuksien muutokset, sekä ateria- ja puhtauspalvelujen toiminnan siirtyminen inhouse-yhtiö PPE Köökki Oy:öön. Lisäksi on huomioitu työllisyysalueen toiminnan alkamisesta johtuvat muutokset.

Kaupungin tulorahoitus on kesällä 2023 tehtyjen siirtolaskelmien ja myöhempien valtionosuuksien perusteiden tarkistusten johdosta pienentynyt merkittävästi. Valtionosuuksia tämä siirtolaskelmien tarkastaminen pienensi noin miljoona euroa verrattuna vuoteen 2023 ja verotuloja noin 500 000 euroa suhteessa vuoden 2023 tasoon. Tämä aiheuttaa huomattavia haasteita arviointimenettelyssä hyväksytyjen tavoitteiden saavuttamiseen ja se tulisi ottaa huomioon arvioitaessa sitä, onko Haapajärven kaupunki saavuttanut vuosittaiset tavoitteensa.

Arviointimenettelyn toimenpiteistä aiheutuvat menojen vähennykset ja tulojen lisäykset on huomioitu talousarviossa.

Hallintopalvelut

Hallintopalveluissa panostetaan arviointimenettelyssä nimettyjen toimien lisäksi työllistämispalveluihin, joissa tavoitteena on vuonna 2025 työmarkkinakustannuksiin vaikuttaminen erilisin työllistämistoimin. Lisäksi hallintopalveluissa on edeltävien vuosien toteutumien perusteella kohdennettu määrärahat tiukkaa talouskuria noudattaen niille kustannuspaikoille, joilla niitä eniten tarvitaan sekä karsittu samalla kustannuksia niin paljon kuin mahdollista. Merkittävimmät säästökohteet on lueteltu arviointimenettelyn täydentävien toimenpiteiden taulukoissa.

Sivistyspalvelut

Talouden tasapainottamisohjelman mukaiset toimenpiteet ovat toteutuneet sivistyspalveluissa arviointimenettelyn ohjelman mukaisesti vuosina 2022–2024. Toimenpiteinä ovat olleet henkilöstövähennykset kirjaston, perusopetuksen ja lukion osalta sekä virkojen yhdistämiset ja yksiköiden lakkauttamiset. Arviointimenettelyn mukaiset toimenpiteet jatkuvat talousarviovuonna 2025. Toimenpiteinä on mm. Tiiton koulun lakkauttaminen 1.8.2025 alkaen.

Vuoden 2024 talousarvioon tehtiin 400 000 euron lisäsäästötoimet kaikkien sivistyspalvelujen vastuualueiden osalta. Nämä säästötoimet kohdistuivat henkilöstöön, toimintoihin, hankintoihin sekä säästöihin muusta käyttötaloudesta. Säästötoimet suunniteltiin niin, että osa niistä toteutui jo keväällä 2024, mutta kaikkien säästötoimien osalta toteutuminen alkoi viimeistään 1.8.2024 alkaen. Näillä säästötoimilla on vaikutus talousarviovuodelle 2025 ja myös tuleville talousarviovuosille 2026–2027. Säästökierroksilla lakkautettiin koululaisten aamupäivähoito, pienennettiin tuntikehystä, kasvatettiin ryhmäkokoja, vähennettiin sivistyspalvelujen ostopalveluja sekä piennettiin sivistyspalvelujen jakamia kulttuuri-, nuoriso- ja liikuntatoimen avustuksia 30 %. Lisäksi on tarkasteltu sivistyspalvelujen yksiköiden siivousta yhdessä teknisen toimen ja PPE Köökin kanssa. Siivouspalveluihin on kohdistettu kaksi eri säästökierrosta: keväällä 2024 ja syksyllä 2024.

Tekniset palvelut

Talouden säästötavoitteiden toimenpiteistä on teknisissä palveluissa vuonna 2025 vakituisen henkilöstön osalta palkkakustannusten säästö 1 htv. Joidenkin tehtävien osalta käytetään määräaikaista ja ns. nollatuntisopimuksen työntekijöitä. Lisäksi eläköitymisten tai muiden syiden vuoksi vapautuneiden paikkojen täyttämässä on suoritetaan tarveharkintaa.

Tasapainottamisohjelmaan kirjattu Tiiton koulun lakkauttaminen vuoden 2025 keväällä. Tyhjilleen jäävä koulu laitetaan myyntiin.

Vuoden 2025 talousarviota laadittaessa on haettu säästökohteita erilaisilla toimenpiteillä: Yhtenä merkittävimpinä näistä on edelleen kiinteistöjen siivouspalvelut, joita on tarkasteltu yhdessä sivistyspalvelujen ja PPE Köökin kanssa. Tällä toimenpiteellä tavoitellaan noin 150 000 euron säästöjä.

Yksityisteiden talviaurauksen osalta kiinteistöjen omavastuuosuutta korotettiin 2024 vuonna 65 euroon. Tästä huolimatta kaupungin vuotuinen kustannus talviaurauksesta on talvesta riippuen noin 100 000–130 000 euroa. Valtuuston päättämässä säästötoimenpiteissä päätettiin lakkauttaa yksityisteiden talviauraus ja muuttaa se avustusperusteiseksi. Tällä toimenpiteellä tavoitellaan n. 100 000 euron vuotuiset säästöt.

Hiihtolatujen ylläpitokustannukset nousivat voimakkaasti talvikaudella 2022–2023. Tämän vuoksi on yhteistyössä Sivistyspalveluiden kanssa tarkasteltu latuverkostoa ja luotu hiihtolatujen kunnossapitoluokitus. Tällä ja ulkojäiden hoidon vähentämisellä tavoitellaan noin 12 000 euron säästöjä.

Sähkönkulutuksessa jo aiemmin tehty katuvalaistuksen jaksottaminen tuo noin 10 000 euron säästön. Lisäksi sähkön osalta tarkastellaan muita säästömahdollisuuksia sekä uusimalla katuvalaistusta.

Rakentaminen jatkuu kaupungilla voimakkaana vielä 2025. Rakennushankkeiden seurauksena kaupungin poistot ovat kasvaneet. Myös korjausvelka niin kiinteistöjen kuin infrastruktuurin osalta on viimevuosien rakentamisesta huolimatta merkittävää. Investointien poistoajat ovat pääsääntöisesti 20 vuotta, mutta näitä tullaan tarkastelemaan ja mahdollisesti jatkamaan.

Tyhjänä olevat ja purkamista odottavat kiinteistöt eli K.J. Ståhlbergin koulu, hotelli-ravintola, Kaunisto ja omakotitalo osoitteessa Puistokatu 74. Nämä rasittavat taloutta purkukustannusten ja alaskirjausten takia. Käyttötalouksmenoissa on varauduttu vuonna 2025 purkamaan Kaunisto ja omakotitalo.

Sote-kiinteistöjen yhtiöittämisvelvoite muuttaa teknisten palveluiden kulurakennetta. Selvitystyö tehdään vuoden 2025 aikana.

Ympäristöpalvelut

Ympäristötarkastajan virka jätetään täyttämättä vuodelle 2025. Valvontaeläinlääkäreiden eläinsuojelutehtävien erilliskorvauksista on luovuttu kokonaan. Ympäristöpalveluiden tulostin-monitoimilaitteen vuokrasopimus on irtisanottu. Yhteisvastaanoton siivouspalvelusopimusta on tarkistettu. Toimintojen ja toimistotilojen tiivistämistä selvitetään.

Arviointimenettelyn toimenpiteet sekä täydentävät toimenpiteet on hyväksytty kaupunginhallituksessa 18.6.2024 § 130–131 ja valtuustossa 24.6.2024 § 39. Toimenpiteet on kerätty oheiseen taulukkoon.

Arviointimenettelyn täydentävät toimenpiteet

Haapajärven kaupunki on tasapainottanut talouttaan vuodesta 2022 alkaen. Valtiovarainministeriön kanssa on sovittu 4,2 M€ alijäämän kattamisesta vuoden 2025 loppuun mennessä. Lisäksi kiinteistöjen poistoista johtuva 1,8 M€ alijäämä tulee olla katettuna vuoden 2026 loppuun mennessä.

Alla on esitetty jo päätetyt toimenpiteet taulukoissa 1 (Arviointimenettely) ja 2 (TA-24 raamin supistaminen).

Kaupunginhallituksen kokouksessa tulee käsitellä ja päättää taulukot 3 (Taloustyöryhmän esitykset) ja 4 (Henkilöstö- ja luottamushenkilöstökyselyiden esitykset). Lisäksi tulee päättää taulukossa 5 esitellyistä lisätuloista.

1. Arviointimenettely

Arviointimenettelyssä (KVALT 17.1.2022 § 4) on hyväksytty seuraavat toimenpiteet vuosille 2024–2026. Toimenpiteistä on yliiivattu ne, jotka eivät toteudu suunnitelman mukaisesti.

Vuonna 2024:		Toteutuminen
Pajuperäkankaan tuulivoimapuiston kiinteistöverotulot	450 000	Toteutuu. Lopputarkastus ollut 2023 joulukuussa.
Kyläkoulun A lakkauttaminen	100 000	Välöjan koulun lakkautettu 1.8.2023 alkaen. Kvalt päätös 12.12.2022 § 69
Kyläkoulun B lakkauttaminen (4 htv/ opetustoimen sekä ateria- ja puhtauspalvelujen työntekijät) 1.8. alkaen	150 000	Siirretty vuodelle 2025. Toteutuu: Tiiton koulun lakkauttaminen 1.8.2025. Kvalt päätös 12.12.2022 § 69 Tiiton koulun lakkauttaminen 1.8.2025 alkaen, kun uusi KJS:n koulu on valmistunut
KJS:n koulun ja/tai muiden jäljellä olevien alakoulujen erityisopetuksen, yleisopetuksen ja/tai esiopetuksen hlöstömäärä A	30 000	Koulunkäynninohjaajien määrä.
KJS:n koulun ja/tai muiden jäljellä olevien alakoulujen erityisopetuksen, yleisopetuksen ja/tai esiopetuksen hlöstömäärä B (1 htv 1. 8. alkaen)	30 000	Yhden ikäluokan ryhmien yhdistäminen lv. 2024–2025: kyläkoulujen yhden esiopetusryhmän vähentäminen
Lukion opetustuntien vähentäminen A	30 000	Toteutunut: Lukion tuntikehyksen pienentäminen lukuvuonna 2023–2024
Yläasteen opetustuntien vähentäminen B (1 htv 1.8. alkaen)	30 000	Otetaan huomioon lukuvuoden 2024–2025 suunnittelussa.
Kirjastoautotoiminnan lopettaminen	60 000	Toteutuu kesällä 2024
Vuosi 2024 yhteensä	730 000	

Vuonna 2025:		
Aholansuunnan tuulivoimapuiston kiinteistöerotulot	4 200 000	Tuulivoimapuiston rakentaminen siirtynyt v. 2022 suunnitellusta kaupungista riippumattomista syistä.
Kyläkoulun B lakkauttaminen	150 000	Tiiton koulun lakkauttaminen 1.8.2025. Kvalt päätös 12.12.2022 § 69 Tiiton koulun lakkauttaminen 1.8.2025 alkaen, kun uusi KJS:n koulu on valmistunut
KJS:n koulun ja/tai muiden jäljellä olevien alakoulujen erityisopetuksen, yleisopetuksen ja/tai esiopetuksen hlöstömäärä B	30 000	Koulunkäynninohjaajien määrä.
KJS:n koulun ja/tai muiden jäljellä olevien alakoulujen erityisopetuksen, yleisopetuksen ja/tai esiopetuksen hlöstömäärä C (yht. 1 htv 1.8. alkaen)	30 000	Yhden ikäluokan ryhmien yhdistäminen lv. 2024–2025: kyläkoulujen yhden esiopetusryhmän vähentäminen
Yläasteen opetustuntien vähentäminen B	30 000	Otetaan huomioon lukuvuoden 2024–2025 suunnittelussa.
Vuosi 2025 yhteensä	240 000	<i>Toteutuminen: 240 000 € mahdollinen</i>
Vuonna 2026:		
KJS:n koulun ja/tai muiden jäljellä olevien alakoulujen erityisopetuksen, yleisopetuksen ja/tai esiopetuksen hlöstömäärä C	30 000	
KJS:n koulun ja/tai muiden jäljellä olevien alakoulujen erityisopetuksen, yleisopetuksen ja/tai esiopetuksen hlöstömäärä D (yht. 1 htv 1.8. alkaen)	30 000	
Yläasteen opetustuntien vähentäminen C (1 htv. 1.8. alkaen)	30 000	
Vuosi 2026 yhteensä	90 000	

2. TA-2024 tasapainottaminen

Talousarvioprosessin 2024 yhteydessä sovittiin seuraavat talouden tasapainottamistoimet vuodelle 2024:

Menojen leikkauksia/tulojen lisäyksiä 2024:	Tavoite/vaikutus	Toteutuminen
Hallintopalvelut		
Tulojen leikkaus VM-tarkistuslaskelmien johdosta	-1 500 000	Toteutunut 2024
Tuloveroprosentin korottaminen 0,3 %	214 638	Toteutunee, suuria lomautuksia menossa ja vaikutusta verotuloihin
Työllistämispalvelut: työmarkkinatuen kuntaosuuden pieneneminen	-125 000	Warikko-toiminta vuonna 2024, ARA-hanke 2024–2027
IT-kulujen tarkistaminen kaikki vastuualueet	-5 000	Toteutetaan yhdessä palveluntarjoajien kanssa
Muut käyttötalouden säästöt	-75 000	
Yhteensä Tulojen lisäys/vähennys	-1 285 362	
Menojen vähennys	-205 000	
Tekniset palvelut		
Väliojan koulun kiinteistökustannuksien vähentäminen	-53 000	Toteutunee pienempänä
Siivouspalvelujen ostojen vähentäminen	-170 000	Sovittu palvelun tuottajan kanssa
Teknisten henkilöstömenojen vähentäminen 2,75 htv	-63 000	Toteutetaan luontaisen poistumisen avulla
Talviaurauksen omavastuuosuuden korottaminen	15 000	65€ /kiinteistö
Katuvalaistuksen jaksottaminen ja uusiminen	-10 000	
Yhteensä Tulojen lisäys/vähennys	15 000	
Menojen vähennys	-296 000	
Ympäristöpalvelut		
Henkilöstöjärjestelyt ja kustannusten kohdentaminen	-100 000	
Yhteensä Tulojen lisäys/vähennys		

Menojen vähennys	-100 000	
Sivistyspalvelut		
Varhaiskasvatus	-50 938	
Perusopetus ja lukiokoulutus	-295 500	elokuusta 2024 alkaen
Vapaa-ajan palvelut, menojen vähennys	-25 000	
Vapaa-ajan palvelut, tulojen lisäys	5 000	
Jokilatvan Opisto ja kulttuuripalvelut	-26 248	
Yhteensä Tulojen lisäys/vähennys	5 000	
Menojen vähennys	-397 686	
Yhteensä tulot ja menot sivistys	-402 686	
Kaikki yhteensä	266 676	
Tulot	-1 265 362	
Menot	-998 686	

3. Taloustyöryhmän säästöesitys

Kaupunginhallitus asetti taloustyöryhmän etsimään säästöjä keväällä 2024 (26.3.2024 § 60).

	2024	2025	2026
Hallinto			
Hankkeet (ARA-hanke)	10 711	10 711	10 711
Viranhaltijoiden kokouspalkkiot	6 000	12 000	12 000
Smartum - >Jokilatvan opisto	0	10 000	10 000
Työterveyshuolto lakisääteinen minimi	8 000	40 000	40 000
Luottamushenkilöiden palkkioiden supistaminen (10%)	5 000	10 000	10 000
Yhteensä	29 711	82 711	82 711
Tekninen			
Yksityisteiden talviauraus (30 000 € kokonaiskorvaus jää jaettavaksi)	30 000	100 000	100 000
Ladut	10 000	10 000	10 000
Jääkiekkokentät (Tiitto, Välioja)	2 500	3 750	5 000
Ronkaalan kesähoidon ulkoistus	15 000	15 000	15 000
Kiinteistöhuoltokulujen säästö myydyistä	25000	25000	25000
yhteensä	82 500	153 750	155 000
Sivistys			
Tuntikehys perusopetus	55 500	133 200	133 200
Tuntikehys lukio	20 000	50 000	50 000
Aukioloaikojen tarkastelu	10 000	20 000	20 000
Teekaupunki/-piknik	0	3 000	3 000

Yhteensä	85 500	232 700	232 700
Avustukset			
Lomituskorvaus	24 000	24 000	24 000
Kulttuuri	2 000	2 000	2 000
Liikunta	12 000	12 000	12 000
Nuoriso	1 000	1 000	1 000
Padel	0	6 000	6 000
Soipa	7 000	7 000	7 000
4H-yhdistys	3 000	3 000	3 000
Yhteensä	49 000	55 000	55 000
Yhteensä menosäästö	246 711	441161	442411

4. Kyselyt henkilöstölle ja luottamushenkilöille

	2024	2025	2026
Hallinto			
Palkkatukilaiset	15 500,00	(58 782,48)	(58 782,48)
Ylityökielto	37 000,00	74 000,00	74 000,00
Lomarahojen vaihto vapaaksi	19 000,00		
Palkattomat vapaat (jos lomautetaan, ei näitä huomioida)	(10 712,12)		
Kesätyöntekijöiden määrän pudottaminen		4 550,00	4 550,00
Sakkolistan lyhentäminen	10 000,00	10 000,00	10 000,00
Viivästyskoroista eron pääseminen	900,00	900,00	900,00
Pienhankintarajan laskeminen 5000 euroon /hox erillinen päätöspykälä		22 000,00	22 000,00
Sivistys			
Kirjaston aukioloaikojen supistaminen		7300	7450
Uimahallin aukioloaikojen supistaminen		2500	2500
ei vierailuvia kouluttajien vesopäivissä	1500	1500	1500
Tekninen			
PPE-Köökin palvelujen supistaminen		150 000,00	150 000,00
Torin lämmittäminen lopetetaan joulutapahtumaan		8 500,00	8 500,00
Someron maja, ei tukea	4 000,00	8 000,00	8 000,00
Mittauspalvelujen ja 4H:n toiminnan siirtäminen toisiin tiloihin ja tilojen myynti pian	5 000	12 000	12 000
Väliojan koulun kustannukset	10 000	30 000	30 000
Jukolan rivitalo myyntiin	15 000	50 000	50 000

Ötökkämyrkytys omaksi työksi	2 500	5 000	5 000
Teknurmen hoitosopimuksen irtisanominen Saltex		3000	3000
Cloudia		5000	5000
Smartvatten		5000	10000
Novarton		500	500
Ympä			
Pyhäjärven resurssia ei tarvita ollenkaan		11 300,00	27 000,00
Kopiokonesopimusten vähentäminen		750	1 500,00
Köökin sopimukset		2000	3500
Eläinlääkärien määrän vähentäminen	4300	14000	14000
Valvontaeläinlääkärien ylimääräisen korvauksen poistaminen	4000	10000	10000
	108 200,00	382 800,00	405 900,00

Lisätuloja

	2024	2025	2026
Kunnan perimät tilavuokrat oikeammalle tasolle (lisäystä tuloihin)	5 000,00	20 000,00	20 000,00
Laskutuslisä paperilaskuihin		23 390,00	23 390,00
Viivästyskoron periminen		14 539,42	14 539,42
Huomautusmaksu myöhässä oleviin laskuihin		1 060,00	1 060,00
Korko antolainoille	10 000,00	10 000,00	10 000,00
Taksojen tarkastaminen	5 000,00	5 000,00	5 000,00
Sijoitusten tuottojen tulouttaminen	500 000,00	500 000,00	500 000,00
Omaisuuksien myynti			
- Väliojan koulu	5 000,00		
-Satulaakso	60 000,00		
- Puunmyyntitulot (lisäystä tuloihin)	50 000,00	50 000,00	50 000,00
- Metsäkiinteistöjen myyntitulot	676 000,00		
Yhteensä	1 311 000,00	623 989,42	623 989,42

Yhteenveto kaikista talouden sopeuttamistoimista vuosille 2024-2026

Tulot	2024	2025	2026
I Arviointimenettely	450 000		
II Talousarvio 2024	-1 265 362		
III Taloustyöryhmä			
IV Kyselyt	1 311 000	623 989	623 989
V YT-menettely			
Yhteensä	495 638	623 989	623 989

Menosäästöt			
	2024	2025	2026
I Arviointimenettely	280 000	240 000	90 000
II Talousarvio 2024	998 686		
III Taloustyöryhmä	246 711	441 161	442411
IV Kyselyt	108 200	332 800	405 900
V YT-menettely	187 166	815 260	851 041
Yhteensä	1 820 763	1 829 221	1 789352
Tulot + Menosäästöt	2 229 401	2 453 210	2 413 361
Lisämenoja			
Ylitysarvio käyttötalouteen	700 000	1 000 000	1 000 000
TE-24		100 000	100 000
VOS pienennys		500 000	500 000
Puskuri yllättäville menoille	200 000	300 000	400 000
Yhteensä	900 000	1 900 000	2 000 000
(Tulot + Menosäästöt) -Lisämenoja	1 329 401	553 210	413 361
Tavoite alijäämän kattamiseksi	2 100 000	2 100 000	2 000 000
Katettavaksi jää	-770 599	-1 546 790	-1 586 639

Lisäys 20.9.2024

Katettavaksi jäävää summaa pienentää koko henkilöstön lomautus 10 työpäivän ajalla. Arvio koko henkilöstön lomautusten tuomasta säästöstä on n. 400 000 euroa.

Lisähaasteen suunnitelmaan tuo Vaasan hallinto-oikeuden päätös vuosien 2017–2022 laitoshoitomaksusta 880 000 euroa.

8. Talousarvion tekstiosa

Talousarvion tekstiosassa esitellään päävastuualueiden sisältämät vastualueet luetteloituna, toimielin, tilivelvolliset viranhaltijat ja kaupunkistrategian mukaiset tavoitteet sekä palvelutuotannon periaatteet suunnitelmavuosille.

Vastuualueittain esitellään toiminnan kuvaus, tavoitteet ja toimenpiteet talousarviovuonna ja suunnitelmakaudella sekä mittarit. Mittareissa voi olla suoritettavuuksia, tehokkuutta ja taloudellisuutta kuvaavia mittareita sekä toiminnan laajuutta ja voimavaroja osoittavia lukuja. **Mittarit eivät ole valtuustoon nähden sitovia, ellei sitovuudesta erikseen päätetä.** Suoritettavuuksien toteutumista tulee kuitenkin seurata ja liittää tiedot mm. toimintakertomukseen, jossa mittareiden tiedot kuvaavat kyseisen vuoden lopun tilannetta.

Talousarvion tekstiosaa käytetään raportoinnin vertailukohtana toimielimelle ja kaupunginhallitukselle. Raporteissa peilataan sitä, miten talousarviossa esitetyt toiminnalliset tavoitteet ja toimenpiteet ovat toteutuneet. Raporttiin lisätään myös euromääräisten tietojen toteutuminen ja ennuste vuoden lopussa. Joulukuun raportin toteutuminen on pohjana toimintakertomukselle.

Jokaisella vastuualueella asetetaan talousarviovuodelle myös hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteet ja niitä kuvaavat mittarit. Näihin tavoitteisiin pääsystä raportoidaan toimintakertomuksessa sekä arvioidaan osana tilintarkastusta.

9. Haapajärven kaupunkikonserni

Toiminta

Kaupungin tytäryhtiöitä ovat tällä hetkellä Kiinteistö Oy Haapajärven Vuokratalot, Haapajärven Yrityspalvelut Oy, Haapajärven Lämpö Oy ja Haapajärven Vesi Oy.

Vuokrataloyhtiö huolehtii kaupungin vuokra-asunnoista sekä niiden rakentamisesta ja kunnossapidosta. Yhtiöllä on selkeä ja itsenäinen toimiala. Vuokra-asuntotoiminta pystytään hoitamaan toiminnasta saaduilla vuokratuloilla, kun asuntojen käyttöaste on riittävän korkea.

Kaupunki hoitaa yrityskohtaiset neuvontapalvelut oman tytäryhtiön eli yrityspalvelujen toimesta. Lisäksi yrityspalvelut tuottavat yritysten tarvitsemat toimitilapalvelut. Yrityspalveluilla on palveluksessa toimitusjohtajan lisäksi yrityskehittäjä. Vuoden 2025 aikana tullaan selvittämään yrityspalveluiden tuottamisen eri vaihtoehdot eli tuotetaanko palvelu jatkossakin oman tytäryhtiön kautta vai siirrytäänkö ostamaan yrityspalvelut Nivala-Haapajärvi kehitysyhtiö Nihakista.

Kaupunki jatkaa Nihak-kehitysyhtiön jäsenenä ja ostaa vuotuisella jäsenmaksulla aluekehityksen ja yritystoimijoiden yhteiset hankepalvelut.

Myös lämpö- ja vesiyritykset ovat itsenäisiä taloudellisesti ja ne rahoittavat toimintansa pääosin käyttö- ja liittymämaksuilla.

Yhteisenä tavoitteena konsernissa on konsernin koko velkamäärän pienentäminen. Kaupunki antaa edelleenkin tarvittaessa takauksia tytäryhtiöiden lainojen vakuudeksi erillisillä valtuuston päätöksillä. Pienehköjä investointeja yhtiöiden tulee jatkossakin toteuttaa omilla vakuusjärjestelyillä.

Tytäryhtiöiden toimintaa esitellään luottamushenkilöille vuosittain maaliskuun huhtikuussa valtuuston iltakoulussa. Suurissa asiakokonaisuuksissa tullaan iltakouluja järjestämään erikseen. Uudis- ja peruskorjaushankkeiden rahoitukseen liittyviä asioita käsitellään myös iltakoulussa.

Yhtiöiden hallitusten jäsenten valinnassa huomioidaan kuntalain 47 §:n määräys, että hallituksen kokoonpanossa on otettava huomioon yhteisön toimialan edellyttämä riittävä talouden ja liiketoiminnan tuntemus. Tytäryhtiöiden toiminnan kehittämiseksi on laadittu konsernin toiminnan suuntaviivat 2025

asiakirja. Konserniohjeet tullaan uusimaan kuntavaalien jälkeen syksyllä 2025.

Konsernin sisällä yhtiöiden keskinäistä yhteistyötä ja yhteistyötä kaupungin kanssa hallinnollisissa ja muissa toiminnallisissa asioissa kehitetään aktiivisesti. Säännöllistä konsernipalaverikäytäntöä jatketaan. Kunnallistekniikan rakentamisessa ja kunnossapidossa sekä kiinteistöhuollossa yhteistyötä lisätään konsernin sisällä.

Kiinteistö Oy Haapajärven Vuokratalot

Tavoitteet ja riskit:

Toimintatavoitteet:

- 1) käyttöaste yli 95 %
- 2) asukkaiden vaihtuvuus alle 33 %
- 3) Vuokra-asumisen kehittämissuunnitelma ja sen toimenpiteet

Vuokra-asumisen kehittämissuunnitelmassa linjatuin tavoin toteutetaan kiinteistökantaan erilaisia toimenpiteitä käyttöasteen parantamiseksi sekä kysyntää vastaamattomien asuntojen vähentämiseksi. Kiinteistöjen kunnossapitoa tehdään vuokrissa kerättävien vuosikorjaus- ja pieninvestointimäärärahojen puitteissa. Lainarahoituksella tehdään suunnitelmallisesti uudisrakentamista ja peruskorjaustyyppisiä korjauksia kiinteistöihin, jotka kiinteistöjen salkutuksen perusteella ovat pysyvästi pidettäviä. Jatketaan monipuolista markkinointia.

Riskit: Yhtiön suurin riski on käyttöasteen lasku alle 95 %. Siihen vaikuttaa negatiivisen väestönkehitys, asuntokannan perheasuntovaltaisuus ja kysynnän kohdentuminen pienasuntoihin.

Lisäksi vuokrasaatavien ja häätöjen määrän kasvu Kelan asumiseen liittyvien tukien voimakkaiden leikkausten seurauksena.

Haapajärven Yrityspalvelut Oy

Tavoitteet ja riskit

Tavoitteet

Yhtiöjärjestyksemme mukainen toimiala ja tehtävä on Haapajärven elinkeinoelämän ja yritystoiminnan kehittäminen. Tämän tavoitteen lisäksi yhtiön tehtäviin kuuluu myös kaupungin veto- ja elinvoiman parantaminen, mikä on linjattu kaupungin strategioissa. Yrityspalveluille on osoitettu myös useita muita kehittämistoimenpiteitä kaupungin kaupunki-, konserni- ja elinkeinostrategiassa. Näitä ovat muun muassa paikkakunnan näkyvyyden lisääminen, yritystoiminnan monipuolistaminen ja asuin- sekä elinympäristön kehittäminen.

Yhtiön toiminta perustuu mm. yrityksille toimitilapalvelujen tuottamiseen, kehittämishankkeiden rahoittamiseen ja niihin osallistumiseen, sekä muiden elinkeinoja edistävien palveluiden tarjoamiseen. Yrityspalvelut palvelee niin yrityksen perustamista suunnittelevia kuin myös jo toimivia yrityksiä yhteistyössä seutukunnan kehittämissyhtiö Nihakin ja Haapajärven yrittäjäyhdistyksen kanssa.

Toiminnan tavoitteet liittyvät tiiviisti yritystoiminnan kasvuun ja kehitykseen. Keskeisiä mittareita tavoitteiden saavuttamiselle ovat käytyjen kehityskeskustelujen määrä, uusien yritysten ja työpaikkojen lukumäärä sekä paikkakunnan yritysten kokonaismäärä.

Yritystoiminnan elinvoimaisuuden ja paikkakunnan houkuttelevuuden kehittäminen on monialainen tehtävä. Keskeisiä toimenpiteitä ovat keskusta-alueiden elävöittäminen, asuin- ja yritysalueiden houkuttelevuuden lisääminen, paikallisten tapahtumien järjestäminen, matkailun ja kulttuurin edistäminen sekä yleisen vireyden ja yhteisöllisyyden vahvistaminen. Lisäksi tavoitteena on kehittää Ouluntien teollisuusaluetta, edistää biotuotetehtaan hanketoimintaa ja realisoida se liiketoiminnaksi, markkinoida etätyömahdollisuuksia sekä kehittää Haapajärven yrittäjyys- ja työelämäpolkumalleja.

Yhtiö panostaa myös toimitilapalveluihin, jotka ovat merkittävä osa yritystoiminnan tukemista. Toimitilapalvelun kehitystä mitataan vuokrattujen tilojen määrällä ja vuokrausasteella.

Riskit

Haapajärven Yrityspalvelut Oy:n toimintaan liittyy useita riskejä, erityisesti taloudellisia riskejä toimitilojen hallinnoinnissa ja kaupankäynnissä. Yrityksen tarjoamat toimitilat voivat jäädä tyhjiksi, mikä aiheuttaa taloudellista haittaa, sillä tyhjillään oleville tiloille ei ole saatavilla järkevää vakuutusturvaa. Myös mahdolliset omaisuusvahingot, kuten tulipalo tai muut vahingot, ovat riskejä, jotka voivat vaikuttaa yhtiön taloudelliseen tilanteeseen. Näihin riskeihin varaudutaan kilpailutetuilla vakuutuksilla, mutta tyhjien toimitilojen aiheuttamaa riskiä ei voida täysin hallita vakuutusten avulla.

Riskienhallinnan kannalta on keskeistä varmistaa, että yhtiön omistamat toimitilat ovat jatkuvassa käytössä ja että kehityshankkeiden taloudelliset realiteetit otetaan tarkasti huomioon.

Haapajärven Lämpö Oy

Tavoitteet ja riskit:

Haapajärven Lämpö Oy tuottaa asiakkailleen kaukolämpöä uusiutuvalla energialla. Kaukolämpö tuotetaan lähes kokonaan Haapajärven teollisuuslaitoksilta saatavilla polttoaineilla. Tällä hetkellä Haapajärven Lämpö Oy:n tuottama kaukolämpö energia on edullisinta, joka asiakasryhmässä koko maahan verrattuna. Tavoitteena on, että kaukolämmön hinta on kaikissa kuluttajaryhmissä kilpailukykyisimpien joukossa, sekä valtakunnallisesti ja myös Haapajärvellä muihin lämmitysmuotoihin verrattuna. Tavoitteena on myös kehittää Haapajärvellä bioenergia- ja biotuotetaloutta.

Taloudellisena tavoitteena on tasapainoinen talous. Talouden tasapainoon oleellisena osana kuuluu myös energiatehokkuus. Kun energiantehokkuutta parannetaan, sillä on suora vaikutus tulokseen ja sitä kautta vaikutus yhtiön talouteen. Tähän osa-alueeseen keskitytään, joka päivä ja sitä kehitetään monilta osin.

Haapajärven Lämpö Oy:n energian tuotanto monipuolistuu vuonna 2025 mahdollisen rakennettavan biohiili tehtaan myötä. Tehtaalta tullaan saamaan ostoenergiana 8–10 GWh:ta, joka tarkoittaa noin 20 % keskustan kaukolämpöverkon tarvitsemasta energiasta.

Verkoston laajentamista jatketaan kaava-alueella kannattavilta osin. Suurimpana verkoston investoinnista on ns. Ouluntien teollisuusalueen rungon rakentaminen, minne uusi mahdollinen biohiili tehdas sijoittuu.

Tulevaisuudessa keskitytään uusiutuviin energian tuotanto malleihin, joihin kuuluu lämpöpumput, aurinkoenergia, sähkökattilat, puukaasu, biokaasu ja ehkä jonain päivänä tuulivoimakin.

Tiedottaminen on tänä päivänä tärkeä osa yrityksen jokapäiväistä toimintaa ja sitä tullaan jatkamaan tästä eteenpäin eri somealustoilla sekä verkkosivuilla. Lämpö -yhtiö on saanut hyvää palautetta tiedottamisesta ja näkyvyys on parantunut huikeasti.

Tavoitteet ja riskit:

Haapajärven Vesi Oy:n tavoitteet ovat seuraavat:

- asiakkaille myytävän veden mikrobiologinen laatu täyttää jatkuvasti viranomaisten talousveden laadulle asettamat normit
- veden laadusta ei tule asiakasvalituksia
- veden paine on riittävän korkea kaikilla verkoston osilla
- jätevesiverkoston vuotovesimäärä on korkeintaan 50 prosenttia jäteveden puhdistamolle toimitettavasta jätevedestä
- yhtiön tilinpäätöksen tulos varsinaisen liiketoiminnan osalta ei ole tappiollinen
- jatketaan tehdyn selvityksen pohjalta yhteistyössä kaupungin kanssa jätevesiverkoston vuotovesien vähentämistä verkostoa saneeraamalla.
- Yksityisomistuksessa olevien kiinteistöiden hulevesien johtamisesta viemäriverkkoon laaditaan selvitys. Selvityksen perusteella laaditaan toimet vuotovesien vähentämiseksi.
- Puhdasvesipuolen verkostoa- ja laitoksia saneerataan huonokuntoisimmista alkaen.

Arvio yhtiön riskeistä on koottu Vesihuollon valmiussuunnitelmaan. Suurimmat riskit ovat vaikea häiriötilanne, suuronnettomuus ja poikkeusolot. Riskeihin varaudutaan mm. verkostojen saneerauksella sekä kaukovalvonnan ja –ohjauksen kehittämällä sekä henkilöstön ammattitaidon kehittämällä. Lisäksi kiinnitetään huomiota mahdollisissa häiriötilanteissa yhteistyöhön terveystalouden, Haapajärven kaupungin ja alueen muiden vesihuollon organisaatioiden sekä yksityisten toimijoiden kanssa. Myös viestintää mahdollisissa kriisitilanteissa pyritään tehostamaan.

Alkuvuodesta 2024 saneerattiin keskustan pääjätevesirunkolinjaa sujuttamalla 700 m matkalta. Loppuvuonna 2024 valmistuu uusi puhdasvesipuolen alavesisäiliö- ja pumppaamo yksikkö, joka korvaa vuodelta 1967 olevan yksikön.

Vakaa taloudellisen kehityksen jatkaminen veden- ja jäteveden hintoja korottaen. Yhtiöllä ei ole pitkäaikaisia lainoja lukuun ottamatta kerättyjä liittymismaksuja.

10. Tuloslaskelman sisältö

TULOSLASKELMA vuodelle 2025

Toimintatuotot	5 240 363 = käyttötalouden tulot yhteensä
Toimintakulut	- 24 667 860 = käyttötalouden menot yhteensä
TOIMINTAKATE	- 19 427 497 = käyttötalous yhteensä nettona

Verotulot 18 061 000 (sisältää kunnallisveroa 10,2 %:n tuloveroprosentin mukaan 12 339 000 euroa, yhteisöveroa 1 956 000 euroa, kiinteistöveroa 3 766 000 euroa.)

Valtionosuudet pohjautuvat Kuntaliitosta saatuihin ennakkotietoihin ja ovat yhteensä 4 798 454 euroa (v. 2024 ennuste oli 5 421 610 euroa).

Rahoitustuotot 932 900 euroa ja rahoituskulut 1 477 200 euroa sisältävät sijoitusten tuottoarviota 932 600 euroa ja lainojen korkokuluja 1 300 000 euroa. Tuottojen määrään vaikuttaa suoraan vuonna 2024 tehty pääoman pienentäminen.

VUOSIKATE osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainojen lyhennyksiin. Toisin sanoen vuosikatteen pitäisi kattaa vähintään poistot (korvausinvestoinnit, esim. kiinteistön peruskorjaus, ei uudisrakentaminen) ja lainojen lyhennykset. Vuoden 2025 talousarviossa vuosikate on 2 887 657 euroa eli tulorahoitus riittää kattamaan normaalin toiminnan eli kysymyksessä on käyttötalouden osalta tasapainossa oleva talous (mikäli toteutuma on talousarvion mukainen). Se ei kuitenkaan riitä kattamaan poistoja, mistä syystä talouden kokonaiskuva ei ole tasapainossa.

Ylijäämäinen tai vahvistuva talous on kysymyksessä, kun vuosikate vähennettynä pitkäaikaisten lainojen lyhennyksillä ja korvausinvestoinneilla on > 0 .

Tasapainossa oleva talous on silloin kun vuosikate = suunnitelmapoistot (=korvausinvestoinnit).

Heikkenevä talous, kun vuosikate on positiivinen, mutta tilikauden tulos negatiivinen.

Kriisitalous, kun vuosikatekin on negatiivinen eli tulorahoitus ei riitä edes varsinaisen toiminnan pyörittämiseen.

Poistot ja arvonalentumiset sisältävät käyttöomaisuuden suunnitelman mukaiset poistot.

Tilikauden tulos on -68 332 euroa. Tilikauden tulos on se erä, josta valtuuston täytyy tilinpäätöksen hyväksymisen yhteydessä päättää, miten se käytetään (positiivinen tulos) tai miten se katetaan (negatiivinen tulos).

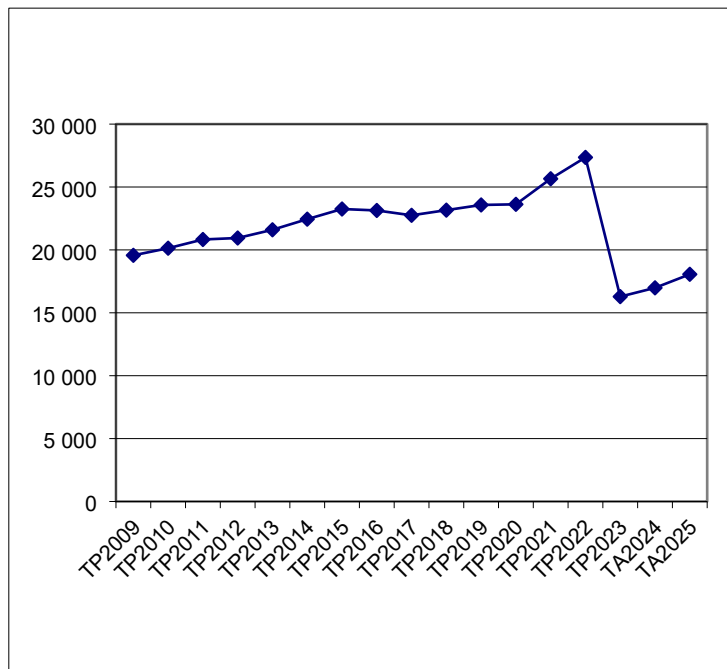
Rahastojen ja varausten muutos sisältää kertyneen poistoerovarauksen purkua 85.500 euroa (Poistoerovaraus on tehty vuonna 1997 Oksavan koulun ja työkeskuksen investoinneista sekä vuonna 2004 yläasteen peruskorjauksesta eli investointivarauksella katettuja investointeja). Investointivarauksen purkua ei ole kirjattu kerralla tuloksi vaan siitä on muodostettu poistoerovaraus ja poistoerovarausta puretaan vuosittain yhteensä 85.500 euroa kirjaamalla se tuloslaskelmaan tuloksi.

Tilikauden ylijäämä on 14 168 euroa, joka kirjataan tilinpäätöksessä taseen omaa pääomaa lisäävänä eränä. Tilikauden ylijäämä muodostuu siis poistoeron tuloutuksesta.

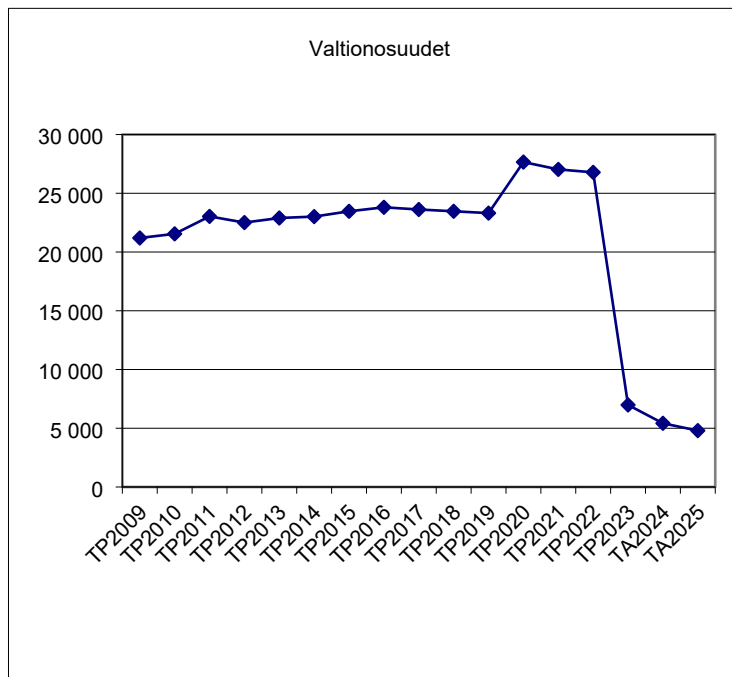
TULOSLASKELMA 2025-2027	TP 2023	TA+MUUT. 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
TOIMINTATUOTOT	4 702 769	5 603 248	5 240 363	5 240 363	5 240 363
TOIMINTAKULUT	-25 587 907	-24 510 384	-24 667 860	-24 142 120	-23 725 285
TOIMINTAKATE	-20 885 138	-18 907 136	-19 427 497	-18 901 757	-18 484 922
VEROTULOT	16 286 451	16 984 000	18 061 000	18 736 481	19 000 172
VALTIONOSUUDET	6 982 895	5 421 610	4 798 454	4 700 086	4 679 932
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-191 432	-377 100	-544 300	-544 300	-544 300
VUOSIKATE	2 192 776	3 121 374	2 887 657	3 990 510	4 650 882
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-2 301 497	-2 629 324	-2 955 989	-2 955 989	-2 955 989
TILIKAUDEN TULOS	-108 721	492 050	-68 332	1 034 521	1 694 893
POISTOERON MUUTOS	85 466	85 500	85 500	85 500	85 500
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-23 255	577 550	17 168	1 120 021	1 780 393

Talousarviossa 2025 palkkojen korotukset on arvioitu laskemalla korotus koko vuodelle 3,0 %:na. Muutoin menot on sopeutettu käytössä oleviin tuloihin ja tulot on arvioitu niin realistisesti kuin se talousarvion laadinta-aikaan on ollut mahdollista.

Verotulot	1000 euroa	euroa/a s.
TP2009	19 569	2 536
TP2010	20 135	2 636
TP2011	20 828	2 739
TP2012	20 946	2 740
TP2013	21 599	2 837
TP2014	22 444	2 996
TP2015	23 251	3 126
TP2016	23 136	3 156
TP2017	22 750	3 138
TP2018	23 161	3 240
TP2019	23 573	3 362
TP2020	23 624	3 424
TP2021	25 656	3 771
TP2022	27 354	3 708
TP2023	16 286	2 321
TA2024	16 984	2 492
TA2025	18 061	2 754

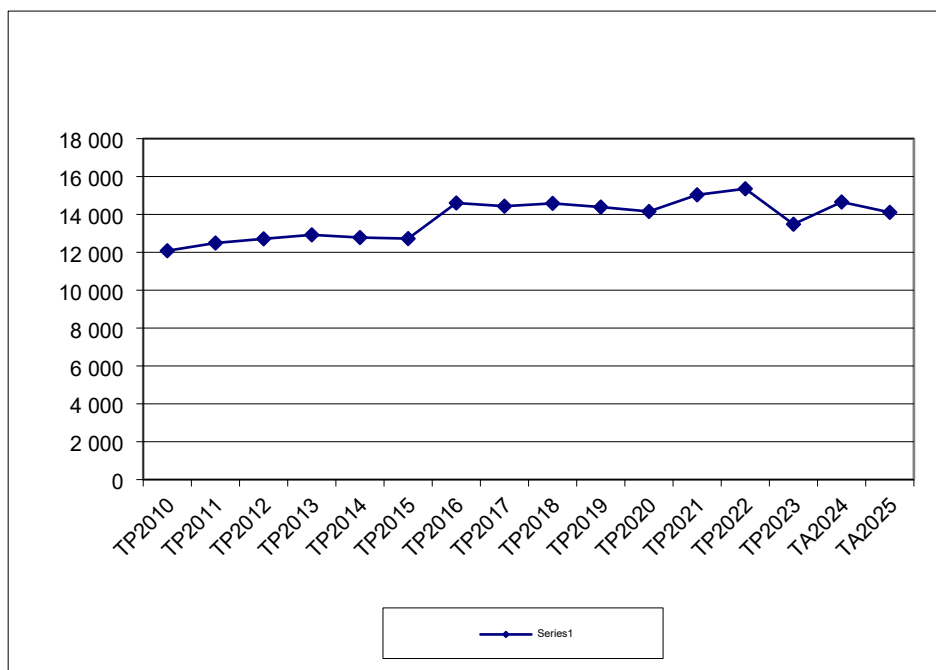

Valtionosuudet	1000 euroa	euroa/a s.
TP2009	21 196	2 747
TP2010	21 546	2 821
TP2011	23 032	3 029
TP2012	22 506	2 944
TP2013	22 896	3 008
TP2014	23 015	3 072
TP2015	23 465	3 155
TP2016	23 805	3 247
TP2017	23 620	3 257
TP2018	23 467	3 282
TP2019	23 313	3 325
TP2020	27 656	4 009
TP2021	27 031	3 973
TP2022	26 782	3 850
TP2023	6 983	960
TA2024	5 422	776
TA2025	4 798	732

Henkilöstömenot

	1000 euroa
TP2010	12 082
TP2011	12 491
TP2012	12 712
TP2013	12 922
TP2014	12 780
TP2015	12 724
TP2016	14 604
TP2017	14 435
TP2018	14 583
TP2019	14 389
TP2020	14 156
TP2021	15 034
TP2022	15 355
TP2023	13 483
TA2024	14 656
TA2025	14 109

Vuoden 2010 alusta alkaen sosiaali- ja terveystoimen, rakennusvalvonnan, ympäristöterveyden huollon ja tukipalvelujen (talous- ja henk. hallinto, atk-palvelut) henkilöstö on siirtynyt Peruspalvelukuntayhtymä Selänteelle

Vuoden 2016 alusta varhaiskasvatuksen henkilöstö on siirtynyt Selänteeltä kaupungille

Vuosina 2017, 2018 ja 2019 kiky-sopimuksen mukainen lomarahojen leikkaus 30 %

Lokakuussa 2023 ppky Selänteeltä siirtyi talous- ja henkilöstöhallinnon sekä ympäristöpalveluiden henkilöstöä kaupungille.

11. Rahoituslaskelman sisältö

RAHOITUSLASKELMA vuodelle 2025

Vuosikate (siirtyy tuloslaskelmasta) kertoo sen, minkä verran tulorahoituksesta jää käytettäväksi investointeihin ja lainojen lyhennyksiin. Vuoden 2025 talousarviossa vuosikate on hieman pienempi kuin poistot, joten se ei riitä korvausinvestointeihin tai lainojen lyhennyksiin.

Investoinnit nettona (eli bruttoinvestoinnit vähennettynä rahoitusosuuksilla ja myyntituotoilla) kertoo, paljonko kunta tarvitsee rahaa investointien rahoittamiseen.

Varsinaisen toiminnan ja investointien kassavirta osoittaa sen, minkä verran investoinneista jää lainoituksella katettavaksi (tulorahoituksen ja investointien erotus).

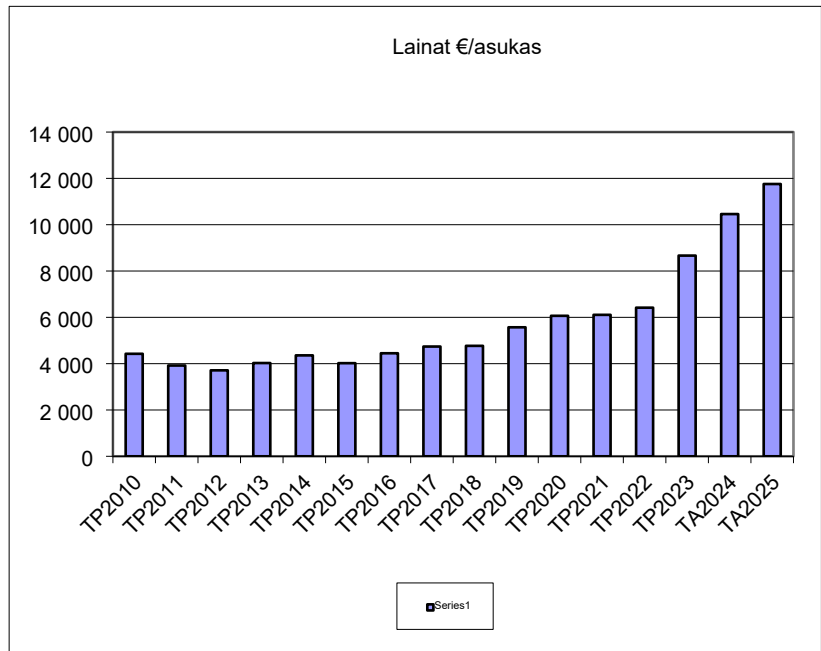
Lainakannan muutokset kertoo, minkä verran velkaannutaan lisää tai minkä verran lainakanta pienenee talousarviovuoden aikana. Vuoden 2025 talousarviossa lainakanta kokonaisuudessaan vähenee edellisestä vuodesta, mikä helpottaa seuraavien vuosien tilannetta pienentämällä lainanhoitokuluja. Vanhoja lainoja lyhennetään 8 444 380 eurolla ja jotta kaikki investoinnit ja lainojen lyhennykset pystytään rahoittamaan, on uutta lainaa varauduttu ottamaan 4 400 000 euroa.

Rahoitustoiminnan nettokassavirta kertoo varsinaisen toiminnan, investointien ja lainoituksen erotuksen. Vuonna 2025 nettokassavirta on – 4 274 380 euroa, mikä katetaan sijoituksia tulouttamalla tai ottamalla lisää lainaa. Tästä kaupunginhallitus tekee myöhemmin päätöksen. Kaikkiaan lainatarve vuodelle 2025 kohoaa 8 674 380 euroon.

TALOUSARVION RAHOITUSLASKELMA 2025					
	TP 2023	TA+MUUT. 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
TOIMINNAN RAHAVIRTA					
VUOSIKATE	2 192 776	3 121 374	2 887 658	3 990 510	4 650 882
TULORAHOITUKSEN KORJAUSET	-114 802	0	0	0	0
	2 077 974	3 121 374	2 887 658	3 990 510	4 650 882
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA					
INVESTOINTIMENOT	-11 370 553	-8 785 000	-4 448 700	-1 800 000	-4 695 000
RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTIMENOIHIIN	212 274	1 993 800	179 200	157 500	0
PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSTULOT	223 503	100 000	50 000	50 000	0
	-10 934 776	-6 691 200	-4 219 500	-1 592 500	-4 695 000
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-8 856 801	-3 569 826	-1 331 842	2 398 010	-44 118
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA					
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET					
ANTOLAINASAAMISTEN LISÄYS	-300 000	0	-230 000	0	0
ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYS	0	129 700	0	0	0
	-300 000	129 700	-230 000	0	0
LAINAKANNAN MUUTOKSET					
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN LISÄYS	15 548 059	6 481 200	4 400 000	1 400 000	4 700 000
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	-7 149 238	-8 103 693	-8 444 380	-8 075 947	-6 878 597
LYHYTAIKAISTEN LAINOJEN MUUTOS	5 500 000	0	0	0	0
	13 898 821	-1 622 493	-4 044 380	-6 675 947	-2 178 597
OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET	0	-340 000	0	0	0
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET					
TOIMEKSIANTOJEN VAROJEN JA PÄÄOMIEN MUUTOKSET	20 075	0	0	0	0
VAIHTO-OMAISUUDEN MUUTOS	6 229	0	0	0	0
SAAMISTEN MUUTOS	-93 597	0	0	0	0
KOROTTOMIEN VELKOJEN MUUTOS	86 202	0	0	0	0
	18 908	0	0	0	0
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	13 617 730	-1 832 793	-4 274 380	-6 675 947	-2 178 597
RAHAVAROJEN MUUTOS	4 760 928	-5 402 619	-5 800 822	-4 082 937	-2 222 715

Vierasta pääomaa kaikkiaan oli vuoden 2023 tilinpäätöksessä yhteensä 62 765 984 euroa.

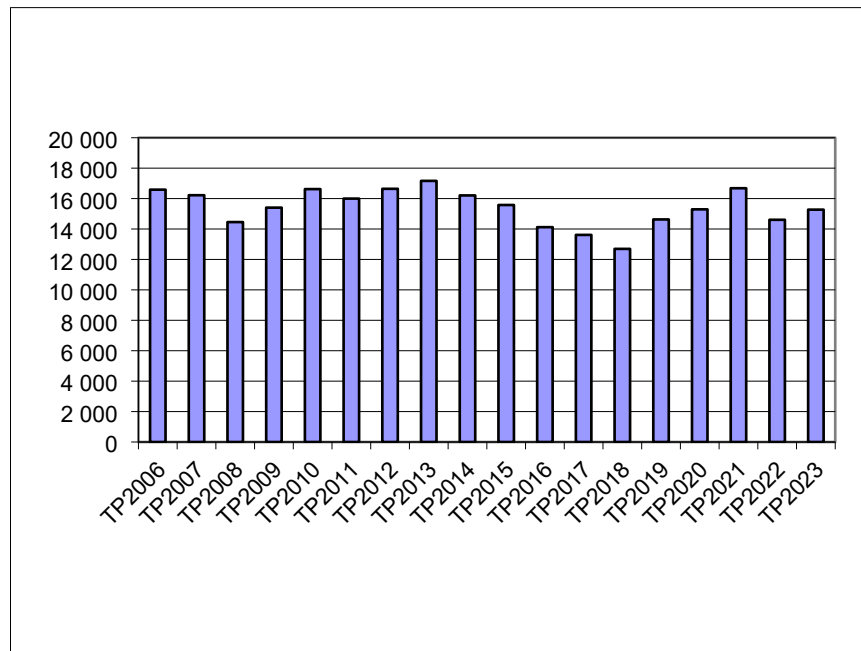
Lainat	1000 euroa	euroa/a s.
TP2010	33 807	4 426
TP2011	29 812	3 920
TP2012	28 372	3 712
TP2013	30 653	4 027
TP2014	32 648	4 358
TP2015	29 907	4 021
TP2016	32 615	4 449
TP2017	34 361	4 739
TP2018	34 091	4 769
TP2019	39 056	5 570
TP2020	41 850	6 066
TP2021	41 551	6 108
TP2022	42 915	6 417
TP2023	56 814	8 666
TA2024	68 591	10 459
TA2025	77 102	11 757

Vuoden 2024 lainamäärä on saatu lisäämällä TP23 todelliseen lukuun TA24 ennakoitu lainatarve.

Vuoden 2025 lainamäärä on saatu lisäämällä TP23 todelliseen lukuun vuonna 2024 nostettu lainamäärä ja TA25 ennakoitu lainatarve.

Sijoitukset	1000 euroa	euroa/as.
TP2006	16 586	2 114
TP2007	16 220	2 067
TP2008	14 455	1 860
TP2009	15 404	1 997
TP2010	16 623	2 176
TP2011	15 998	2 104
TP2012	16 642	2 177
TP2013	17 163	2 255
TP2014	16 207	2 163
TP2015	15 578	2 094
TP2016	14 120	1 926
TP2017	13 612	1 891
TP2018	12 694	1 776
TP2019	14 629	2 086
TP2020	15 292	2 217
TP2021	16 680	2 452
TP2022	14 606	2 092
TP2023	15 272	2 329

	TA MUUT. 2024	TA 2025
600 KESKUSVAALILAUTAKUNTA		
Toimintatuotot	47 160	26 000
Toimintakulut	-57 330	-70 532
TOIMINTAKATE	-10 170	-44 532
601 TARKASTUSLAUTAKUNTA		
Toimintatuotot		
Toimintakulut	-45 515	-35 665
TOIMINTAKATE	-45 515	-35 665
602-603 YLEISHALLINTO		
Toimintatuotot	249 770	204 942
Toimintakulut	-2 436 496	-3 659 382
TOIMINTAKATE	-2 186 726	-3 454 440
Poistot ja arvonalentumiset	-20 852	-22 570
Hallintopalveluiden kokonaiskustannukset	-2 207 578	-3 447 010
<hr/>		
700 SIVISTYSPALVELUT		
Toimintatuotot	1 837 710	1 500 881
Toimintakulut	-15 163 628	-14 550 141
TOIMINTAKATE	-13 325 918	-13 049 260
Poistot ja arvonalentumiset	-6 414	-2 425
Sivistyspalveluiden kokonaiskustannukset	-13 332 332	-13 051 685
<hr/>		
800 TEKNISET PALVELUT		
Toimintatuotot	2 498 347	2 416 260
Toimintakulut	-5 456 480	-4 853 447
TOIMINTAKATE	-2 958 133	-2 437 187
Poistot ja arvonalentumiset	-2 602 058	-2 926 713
Teknisten palveluiden kokonaiskustannukset	-5 560 191	-5 363 900
<hr/>		
900 YMPÄRISTÖPALVELUT		
Toimintatuotot	970 261	1 092 280
Toimintakulut	-1 350 935	-1 578 693
TOIMINTAKATE	-380 674	-486 413
Poistot ja arvonalentumiset	0	-4 281
Ympäristöpalveluiden kokonaiskustannukset	-380 674	-490 694
<hr/>		
YHTEENSÄ		
Toimintatuotot	5 603 248	5 240 363
Toimintakulut	-24 510 384	-24 667 860
TOIMINTAKATE	-18 907 136	-19 427 497
Verotulot	16 984 000	18 061 000
Valtionosuudet	5 421 610	4 798 454
Rahoitustuotot ja -kulut	-377 100	-544 300
VUOSIKATE	3 121 374	2 887 657
Poistot ja arvonalentumiset	-2 629 324	-2 955 989
Poistoeron tilitys	85 500	85 500
Tilikuden ylijäämä/alijäämä	577 550	17 168

12. Käyttötalousosa päävastuualueittain

VAALIT

Vastuualueet: kunnalliset, alueelliset ja valtiolliset vaalit

Toimielin: Keskusvaalilautakunta

KUNTA- JA ALUEVAALIT

Toiminnan kuvaus: Vuonna 2025 järjestetään alue- ja kuntavaalit.

Keskusvaalilautakunta huolehtii kunnan vaaliviranomaisena vaalien toteuttamisesta määräysten mukaisesti ja luotettavasti. Vaalilain mukaan kotimaan yleisistä ennakkoäänestyspaikoista kunnassa määrää kaupunginhallitus.

Aluevaaleissa hyvinvointialue korvaa kunnalle vaalilain 188 §:n 3 momentissa määrättyllä tavalla aluevaaleista aiheutuneet kustannukset.

Ennakkoäänestys järjestetään kaupungintalolla ja mahdollisesti myös Stoolperin kauppakeskuksen VauHaus:n tilassa. Sähköisen äänioikeusrekisterin /sähköisen vaaliluettelon käyttöä jatketaan myös näissä vaaleissa. Äänestysalueita on yksi, 001 Haapajärvi, äänestyspaikkana kaupungintalo.

Tavoitteet ja toimenpiteet:

Äänestysalueita on yksi; Haapajärvi. Ennakkoäänestys järjestetään kaupungin omana toimintana kaupungintalolla ja mahdollisesti Stoolperin kauppakeskuksen VauHaus:n tilassa pyrkien hyvän äänestysaktiivisuuden saavuttamiseen. Ennakkoäänestyksessä käytetään sähköistä äänioikeusrekisteriä sekä vaalipäivän äänestyksessä sähköistä vaaliluetteloa.

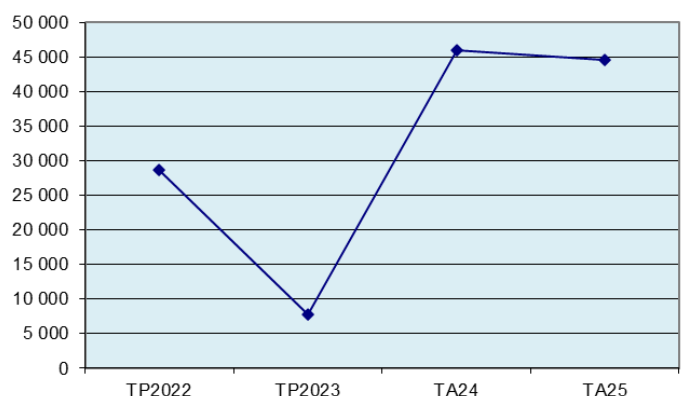
Vuonna 2025 järjestetään

1. kuntavaalit
 - vaalipäivä on 13.4.2025, ennakkoäänestys 2.-8.4.2025
2. aluevaalit
 - vaalipäivä on 13.4.2025, ennakkoäänestys 2.-8.4.2025

KESKUSVAALILAUTAKUNTA

	TP2022	TP2023	TA24	TA25
Menot	14 264	20 161	45 972	26 000
Tulot	14 432	12 427	0	-70 532
Netto	28 696	7 734	45 972	44 532

Keskusvaaliltk nettomenot

TARKASTUSLAUTAKUNTA

Tarkastuslautakunnan tehtävä on kuntalain 121 §:n mukaan

- valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat;
- arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;
- arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää;
- huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta;
- valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi;
- valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Edellä mainitut tarkastuslautakunnan tehtävät voidaan jakaa kolmeen tehtäväkokonaisuuteen: hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestäminen, arviointi ja muut tehtävät.

Kuntalain 125 §:n mukaan tarkastuslautakunnan on hankittava tilintarkastuskertomuksessa tehdyistä muistutuksista asianomaisen selitys sekä kunnanhallituksen lausunto.

Tarkastuslautakunta arvioi kaupungin hallinnon ja talouden hoitoa, antaa arviointikertomuksen valtuustolle. Talousarviossa on varauduttu kahdeksaan (8) kokoukseen ja kolmeen (3) arviointikertomuksen laatimistilaisuuteen vuonna 2025.

Toiminta ja tavoitteet

Arvioinnin kohteena on kaupungin ja sen tytäryhtiöiden toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen arviointi ja saada aikaan oikein järjestetty ja hyvä hallinto sekä taloudenhoito sekä varmistaa mahdollisuus toiminnallisesti ja taloudellisesti riittävään ammattitaitoiseen tilintarkastuksen suorittamiseen.

Tarkastuslautakunnan yhtenä tavoitteena on myös lautakunnan riittävä kouluttautumisen tason saavuttaminen ja asiantuntemuksen lisääminen koulutuksen kautta. Koulutuksella pidetään yllä valmiudet arviointityön asiantuntevaan suorittamiseen huomioiden lakimuutokset.

Lisäksi tarkastuslautakunta valvoo sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuuston tiedoksi.

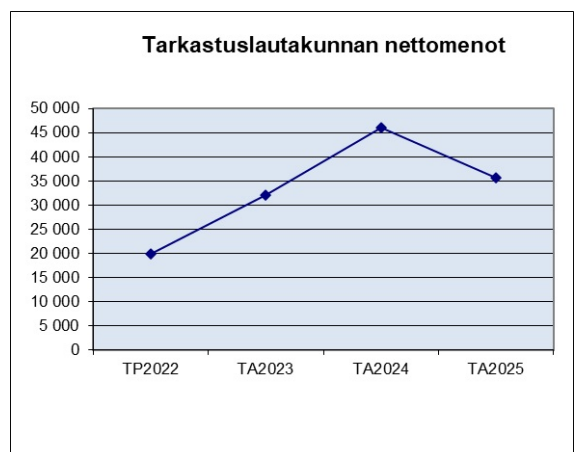
Tarkastuslautakunta valvoo, että tilintarkastus tehdään lakien ja asetusten mukaisesti riittävässä laajuudessa. Tilintarkastaja antaa tarkastuskertomuksen lisäksi sopimuksen mukaisesti kolme (3) kirjallista raporttia vuodessa tarkastuslautakunnalle sekä tarvittaessa suullisia raportteja.

Toimenpiteet

Tarkastuslautakunta arvioi joka päävastuualueiden ja lautakuntien toimintaa ja tavoitteiden toteutumista sekä tytäryhteisöjen tavoitteiden toteutumista. Edelleen joka vuosi arvioidaan kaupunginhallituksen ja -valtuuston päätöksiä ja täytäntöönpanoa sekä keskushallinnon toimintaa. Muu arviointi suoritetaan lautakunnan oman työsuunnitelman/-ohjelman mukaisesti.

Tarkastustoimi

	TP2022	TA2023	TA2024	TA2025
Menot	19 959	32 000	45 972	35 665
Tulot	0	0	0	0
Netto	19 959	32 000	45 972	35 665

HALLINTOPALVELUT

Vastuualueet: yleishallinto, talous- ja henkilöstöhallinto, hyte- ja työllisyyspalvelut sekä elinkeinotoimi

Toimielin: kaupunginhallitus

Kaupunkistrategia 2021–2025

Kaupunkistrategian mukaiset arvot:

1. Palveluhenkisyys
2. Yrittäjyys, opiskelu ja työnteke
3. Viihtyisä ja luonnonläheinen asumis- ja elinympäristö, josta huolehditaan vastuullisesti
4. Huolenpito kaikista asukkaista

Toiminta-ajatus: Vetovoimainen ja osaava hyvien palvelujen Haapajärvi keskellä Suomea

Visio: Elinvoimainen kestävän kehityksen periaatteita arvostava maaseutukaupunki

Painopistealueet:

1. Kestävä kehitys ja biotalous osaksi kaupungin tulevaisuutta
2. Haapajärven vahvuudet tietoisuuteen markkinoinnilla
3. Koulutus- ja kulttuuripalvelut elinvoiman vauhdittajina
4. Yrittäjähenkisen kaupungin talous kunnossa

Palvelutuotannon periaatteet:

1. Kaupungin omana toimintana tuotettavat palvelut
 - asiakirjahallinnan ja muut hallintopalvelujen toimistopalvelut
2. Selänteen toiminnan päättymisen jälkeen
 - kirjanpito ja palkanlaskenta tuotetaan omana palveluna
 - it –palvelut ostetaan in house -yhtiöltä
3. Yhteistyössä alueen muiden kuntien kanssa tuotettavat palvelut
 - maaseutupalvelut
 - maatalouslomituspalvelut
4. Yksityisiltä palvelujen tuottajilta ostettavat palvelut
 - elinkeinojen neuvonta- ja kehittämispalvelut (tytäryhtiö)
5. Valtion tuottamat palvelut
 - yleinen edunvalvonta
 - kuluttajaneuvonta
 - talous- ja velkaneuvonta

Voimassa olevat strategiat ja ohjelmat:

- Kaupunki-, konserni- ja elinkeinostrategia 2021–2025
- Konserniohjeet
- Henkilöstöohjelma
- Lastensuojeluohjelma
- Pohjois-Pohjanmaan Hyvinvointiohjelma
- Terveystiedon edistämishjelma
- Työsuojelun toimintaohjelma
- Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet
- Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohje
- Hankintaohjeet
- Tietoturvapoliittikka
- Maapoliittinen ohjelma

Talouden tasapainottaminen

Talouden tasapainottamiseksi tehtävät toimenpiteet on koottu päävastuualueittain lukuun 7. Hallintopalvelujen taloutta tasapainottavat toimet löytyvät luvusta 7.

Yleishallinto

Vastuullinen viranhaltija: kaupunginjohtaja sekä talous- ja hallintojohtaja

Toiminnan kuvaus: Valtuusto päättää toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista sekä hallinnon järjestämisen, talouden ja rahoituksen perusteista.

Hallitus vastaa kaupungin hallinnosta, tiedonhallinnan tehtävistä ja talouden hoidosta, sen ohjauksesta ja seurannasta sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta sekä valvoo kaupungin etua.

Keskushallinto vastaa keskitetystä asiakirjahallinnon tehtävistä sekä talouden suunnitteluun ja seurantaan liittyvistä tehtävistä ja myös talousarvion laadinnasta sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laadinnasta. Lisäksi se huolehtii kaupunginhallituksen ja –valtuuston kokousasioista ja toteuttaa hallituksen vastuulla olevan tiedonhallintalain tehtävistä sekä työllistämiseen liittyvistä asioista. Lokakuusta 2023 alkaen hallinto vastaa myös kaupungin talous- ja henkilöstöhallinnon palveluista Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen toiminnan päätyttyä ja henkilöstön siirryttyä liikkeenluovutuksella osaksi kaupungin henkilöstöä.

Henkilöstöhallinto sisältää kaupungin työntekijöiden työterveyshuollon, yhteisen koulutuksen sekä työsuojeluorganisaation ja yhteistyötoimikunnan toiminnan.

Maaseutupalvelut ostetaan Pyhäjärven kaupungilta, jossa toimii kuntien yhteinen maaseutulautakunta (Pyhäjärvi, Haapajärvi ja Reisjärvi). Toholammin paikallisyksikkö järjestää lomituspalvelut vuoden 2023 alusta myös Haapajärven maatalousyrittäjille.

Tavoitteet ja toimenpiteet: Talousarviossa on varauduttu 11 kaupunginhallituksen kokoukseen, 7 kaupunginvaltuuston kokoukseen ja 8 iltakouluun, sekä noin kolmeen ylimääräiseen akuutteja ja yllättäviä asioita käsitteleviin kokouksiin.

Sähköistä asiointia ja sähköisiä palveluja kehitetään edelleen. Kunta-Akkunan kehittämistyötä jatketaan yhdessä muiden kuntien kanssa. Toiminnanohjausjärjestelmää (TOJ) ja tiedonohjaussuunnitelmaa (TOS) ylläpidetään koko ajan. Tietosuojan, tiedonhallinnan sekä tietoturvan direktiivien mukaisiin velvoitteisiin kiinnitetään erityistä huomiota vuoden 2025 aikana. Tietosuojaa ja tiedonhallintaan liittyviä tehtäviä kehitetään edelleen yhdessä Joki ICT Oy:n kanssa. Ict -tuki- ja -asiantuntijapalvelut ostetaan Joki ICT Oy:ltä.

Kaupunki avustaa 4H-yhdistystä 6 000 eurolla vuonna 2025. Kaikki avustukset on tarkoitus keskittää sivistyslautakunnan päätettäväksi vuodesta 2025 alkaen. Kaupunki maksaa jäsenmaksuja Kuntaliitolle, Pohjois-Pohjanmaan liitolle, Kotiseutuliitolle ja Nihakille. Erittely on talousarvion liitteenä.

Ajankohtaisista asioista tiedotetaan henkilökunnalle intrassa, ja tarvittaessa sähköpostilla tai erillisellä tiedotteella. Asioita käsitellään säännöllisesti yhteistyötoimikunnassa.

Kaupungin sijoitusten nettotuotto lisää sijoitusten pääomaa. Sijoituksia käytetään tarvittaessa valtuuston erikseen päättämiin, pääsääntöisesti investointikohteisiin.

Mittarit

	TP22	TP23	TA24	TA25
Hallintopalvelujen henkilökunta	6	11	10	10
Kaupungin vakinaisen henkilökunnan (vakanssien) lkm	262	224	198	198
Kuntalaistapahtumat			2	3
Kaiku-kortin käyttö			5	5
Työterveyshuollon nettomenot	74707	66 000	70 000	70 000
Valtuuston kokouksia	8	8	8	7
Hallituksen kokouksia	17	16	15	11

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Kaupungin hyvinvointityön tehtävänä on lisätä kuntalaisten hyvinvointia, terveyttä ja toimintakykyä, ehkäistä sairauksia ja syrjäytymistä ja vahvistaa osallisuutta kaupungin strategian linjausten mukaisesti. Hyvinvointityön tavoitteena on sosioekonomisten hyvinvointi- ja terveyserojen kaventaminen sekä kuntalaisten osallisuuden edistäminen.

Hyvinvointityötä ohjaa laaja hyvinvointikertomus ja -suunnitelma vuosille 2021–2025. Laaja hyvinvointikertomus ja -suunnitelma on laadittu monialaisen hyvinvointityöryhmän työstämänä. Hyvinvointikertomus kuvaa sekä hyvinvointitilannetta, että kaupungin oman hyvinvointipolitiikan toteutumista ja tuloksia. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen asiaa raportoidaan kaupunginvaltuustolle vuosittain koottavissa hyvinvointikertomuksen vuosiraporteissa. Hyvinvointikertomus on sähköisessä muodossa ja eri päävastuualueet käyttävät tätä toiminnan suunnittelun eri vaiheissa. Vuoden 2025 aikana valmistuu uusi laaja hyvinvointikertomus ja suunnitelma vuosille 2025–2029. Valmistelutyö etenee Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen yhteisessä aikataulussa. Tavoiteaikataulun mukaan hyvinvointikertomus ja -suunnitelma on valmiina syksyllä 2025.

Hyvinvointityöryhmään kuuluu edustajia hallintopalveluista, sivistyspalveluista, teknisistä palveluista, vanhus- ja vammaisneuvostosta, kolmannelta sektorilta, seurakunnalta ja hyvinvointialueelta. Hyvinvointityön suunnitelmallisuuden edistämiseksi on laadittu tavoitteet ja niiden toteutumista seurataan Hyvinvointisuunnitelman vuosiraporteissa. Tavoitteet vuosille 2021–2025 ovat:

Liikunta ja elintavat: olemassa olevat sisäliikuntatilat mahdollisimman tehokkaaseen käyttöön, liikkumattomuuden vähentäminen. Osallisuus: järjestöjen toiminnan aktivointi, digivalmiuksien kehittämien, asukkaiden uudet vaikutusmahdollisuudet kaupungin toimintaan, nuorten harrastustoiminnan kehittäminen, aktivoituminen ottamaan vastuuta omasta hyvinvoinnista. Sosiaalinen hyvinvointi: päihteiden käytön vähentäminen, matalan kynnyksen mielenterveyspalvelujen lisääminen, vanhemmuuden tukeminen, sosiaalinen kuntoutus tunnetaan ja toimintamalli toimii.

Kulttuurihyvinvointi: kulttuurikasvatus kiinteäksi osaksi koulujen ja päiväkotien arkea, kulttuurista hyvinvointia avo- ja asumispalvelujen asiakkaille ja asukkaille, lapsiperheiden tukeminen kulttuurielämysten saamisessa.

Sosioekonomisten hyvinvointi- ja terveyserojen kaventamiseksi ja eriarvoisuuden vähentämiseksi tehdään yhteistyötä eri yhteistyötahojen kanssa, suunnitellaan asiakaslähtöisempiä palvelukokonaisuuksia ja edistetään työelämäosallisuutta. Vaikutusten ennakoarvioinnilla varmistetaan, että päätökset toteuttavat kaventamisen tavoitteita eivätkä lisää eriarvoisuutta ja ehkäisevälle työlle annetaan lisää painoarvoa. Kuntalaisten osallisuutta edistetään monipuolisella järjestöyhteistyöllä, kuntalaisille järjestetyillä asukasfoorumeilla ja kyselyillä ja digitaalisen osallisuuden vahvistamisella. Osallisuuden vahvistamiseksi laaditaan osallisuus- ja järjestöyhteistyö-ohjelmat.

Työllisyys- ja hyvinvointikoordinaattorin tehtäviin kuuluu hyvinvointityön koordinaatio ja kehittäminen sekä hyvinvointikertomuksen valmistelu ja raportointi, järjestöyhteistyö, vanhus- ja vammaisneuvoston sihteerin tehtävät sekä kotoutumislain mukaisten palvelujen järjestäminen. Työllisyys- ja hyvinvointikoordinaattori on mukana myös alueellisessa HYTE-yhteistyössä ja -verkostoissa.

Vuoden 2023 alusta käyttöön on otettu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtiosuuden lisäosa eli HYTE-kerroin. HYTE-kerroin on kannustin, joka tarkoittaa, että kuntien rahoituksen valtiosuuden suuruus määräytyy osaksi niiden tekemän hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön mukaan eli kunta voi vaikuttaa sen suuruuteen omilla toimillaan. HYTE-kerroin muodostuu yhteensä 21 mittarista, joista kuusi perustuu toiminnan tuotoksiin ja 15 kunnan omaan tekemiseen (prosessi-indikaattorit). Prosessi-indikaattorit kohdistuvat kuntajohtoon (5), peruskouluihin (4), liikuntapalveluihin (5) ja kulttuuripalveluihin (1).

Prosessi-indikaattorit ovat:

- Kunnan palveluiden suunnittelussa ja kehittämisessä hyödynnetään asukasraateja ja foorumeja.
- Kunnan talousarviossa ja taloussuunnitelmassa määritellään talousarviovuodelle mittarit, joilla seurataan väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteiden toteutumista.
- Kunnan tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa arvioidaan valtuustokausittain kunnan hyvinvointi- ja terveystavoitteiden toteutuminen.

- Kunnassa toimii erikseen nimetty asiantuntija, suunnittelija tai vastaava, joka koordinoi hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä.
- Valtuustolle raportoidaan vuosittain väestön elintavoista ja niissä tapahtuneista muutoksista.
- Kunnassa järjestetään kohdennettuja liikumisryhmiä liikuntaseuratoiminnan ulkopuolella oleville lapsille ja nuorille.
- Kunnassa toimii liikunnan edistämistä käsittelevä poikkihallinnollinen työryhmä.
- Kunta kutsuu säännöllisesti koolle liikuntaseurojen ja yhdistysten yhteiskokouksen.
- Lasten ja nuorten liikunta-aktiivisuutta raportoidaan vuosittain kunnan hyvinvointikertomuksessa tai vastaavassa kertomuksessa.
- Liikunnan edistämisestä vastaavat viranhaltijat osallistuvat toimielinten vaikutusten ennakoarvioin-tiin.
- Koulussa noudatetaan Valtion ravitsemusneuvottelukunnan kouluruokailusuositusta koululounaan ja välipalojen järjestämisessä.
- Koulussa on pitkät liikuntavälitunnit.
- Kouluympäristön terveellisyyden ja turvallisuuden sekä koulu yhteisön hyvinvoinnin edistämisen tar-kastus.
- Oppilaiden poissaolojen kokonaismäärää seurataan koko koulussa.
- Kunta madaltaa kulttuuriin osallistumisen kynnyksiä.

Tulosindikaattorit ovat:

- Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajaksot 65 vuotta täyttäneillä / 10 000 vastaavan ikäistä.
- Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, % 8. ja 9. luokan oppilaista.
- Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17–24-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä.
- Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25–64-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä.
- Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25–64-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä.
- Ylipaino, % 8. ja 9. luokan oppilaista.

Järjestötoiminnan tukemiseksi järjestöille annetaan ilmaiset kokoontumistilat. Kaupunki avustaa 4H-yhdistystä 6 000 eurolla vuonna 2025. Hallintosäännön päivityksellä kaupungin jakamat avustukset keskitetään sivistyslautakunnan jaettavaksi.

Kaupungin henkilöstöä kannustetaan huolehtimaan terveydestään ja hyvinvoinnistaan. Kaupunki tarjoaa henkilöstölleen kaksi ilmaista kuntosalivuoroa viikossa. Muut kaupungin henkilöstölle tarjottavat henkilöstöedut päätetään hallituksen erillisellä päätöksellä. Henkilöstön työhyvinvoinnin edistämiseen on varattu 10 000 euron määräraha. Haapajärven kaupunki on julistautunut savuttomaksi työpaikaksi 1.9.2013.

Mittarit

	TP22	TA23	TA24	TA25	TA26
Osallisuusohjelman laatiminen	0	0	1	päivitetään	ohjelmaa
Järjestöyhteistyöohjelman laatiminen	0	0	1	päivitetään	ohjelmaa
Kuntalaisraadit ja muut yhteistyöfoorumit	0	0	6	6	6
Raportointi vuosittain	0	0	1	1	1
Ilmaiset kokoontumistilat järjestöille	kyllä	kyllä	kyllä	kyllä	kyllä
Terveyttä edistävät henkilöstö edut kaupungilla	kyllä	kyllä	kyllä	kyllä	kyllä

Työllisyyspalvelut

Julkisten työvoimapalveluiden järjestämisvastuu työ- ja elinkeinotoimistoilta siirtyy kunnille 1.1.2025. TE-palveluista tulee vuoden 2025 alussa osa jokaisen kunnan lakisääteisiä tehtäviä ja sitä kautta osa jokaisen kunnan peruspalveluja. Kunnilla muodostuu uusi valtionosuustehtävä, jonka rahoitus on yleiskatteisessa valtionosuudessa. Kuntien osuus työttömyystukien rahoituksesta laajenee, aikaistuu ja kasvaa portaittain. Kunnille siirtyy myös ELY-keskusten julkisiin työvoimapalveluihin liittyvät hankintatehtävät ja KEHA-keskuksen julkisiin työvoimapalveluihin liittyvät maksatustehtävät.

Laajenevan rahoitusvastuun myötä työllisyyskehityksellä tulee uudistuksen jälkeen olemaan entistä suurempi vaikutus kaupungin talouteen. Paitsi verotulojen kehityksen, työllisyydenhoidolla on suora vaikutus kaupungin työttömyysasteisiin maksuvastuisiin. Työttömyyden keston mukaan kasvava rahoitusvastuun myötä työllisyydenhoidon toimenpiteitä on kohdistettava niihin työttömiin, joiden työttömyys on vaarassa

pitkittyä ja jotka tarvitsevat monialaista palvelua ja ohjausta työllistymisensä tueksi tai oikealle etuudelle siirtymiseksi.

Haapajärvi kuuluu Raahen työllisyysalueeseen. Raahen kaupungilla on vastuukuntana järjestämisvastuu julkisista työvoima- ja yrityspalveluista työllisyysalueen kuntien osalta. Työllisyysalueen yhteiseksi toimielimeksi on perustettu työllisyyslautakunta Raahen kaupungin organisaatioon. Haapajärvellä tulee olemaan yksi työllisyysalueen kolmesta vakituisesta toimipisteestä, joissa tarjotaan säännöllisiä lähipalveluita.

Kaupungin omien työllisyyttä edistävien palvelujen merkitys ja rooli uudessa työllisyyden edistämisen monialaisessa kokonaisuudessa on merkittävä. Työllisyyspalvelujen tavoitteena on edistää asiakkaiden pääsyä avoimille työmarkkinoille ja sitä kautta työllisyysasteen nostaminen ja työttömyyden aiheuttamien välittömien ja välillisten kustannusten vähentäminen. Tavoitteiden saavuttamiseksi kehitetään paikkakunnalle soveltuvia monialaisia yhteistyökäytäntöjä ja lähipalveluja asiakkaiden palveluohjauksen tukemiseksi kokonaisvaltaisesti kuntastrategian sekä valtakunnallisten työllisyydenhoidon linjausten mukaisesti. Yhteistyötä tehdään monialaisen yhteistyöverkoston kanssa paikallisesti ja alueellisesti sekä oman kunnan hallintoalojen kanssa poikkihallinnollisesti. Kaupungin työllisyyspalvelut on aktiivisesti mukana yhteistyössä työllisyysalueen kanssa kehittäen alentuneesti työkykyisille työttömille räätälöityjä asianmukaisia palvelukokonaisuuksia.

Työllisyys- ja hyvinvointikoordinaattorin tehtäviin kuuluvat hyvinvointityön lisäksi kaupungin omien työllisyyspalvelujen koordinointi ja kehittäminen, työllistymisen edistämiseen liittyvät tehtävät, monialainen yhteistyö, työllisyysalueen kanssa tehtävä yhteistyö sekä kotoutumislain mukaisten palvelujen järjestäminen.

Työpaja Warikko on Haapajärven kaupungin työllistämisyksikkö, joka tarjoaa työllistymistä edistäviä palveluja. Toiminnan tavoitteena on vahvistaa työllistymisedellytyksiä, tukea työllistymistä tai ohjata asiakas hänen elämäntilanteeseensa paremmin sopivan palvelun piiriin. Työllistymistä edistävien palvelujen menetelminä ovat käytännön tekeminen eli työvalmennus sekä yksilövalmennus, joka tukee asiakasta etenemään työllistymisen polulla. Työtön työnhakija ohjautuu kaupungin työllisyyspalvelujen piiriin TE-toimiston, hyvinvointialueen palvelujen tai omaehtoisen hakeutumisen kautta. Työpaja Warikon asiakkaat ovat yli 29-vuotiaita.

Warikon toimipaikkana on entisen ST-tuotteen puuosaston tilat. Käytössä olevat tilat mahdollistavat toimintojen monipuolisen kehittämisen ja asiakkaiden palvelutarpeiden huomioimisen. Warikolla on mahdollisuus harjoitella ja tehdä laajemmin kädentaitoihin sekä puu- ja pintakäsittelyalaan liittyviä työtehtäviä esim. huonekalujen korjaamista ja entisöintiä. Myös kierrätystoimintaa ja polttopuuta on kysely. Tavoitteena on käynnistää yksityisille asiakkaille suunnatut palvelut vuoden 2025 aikana. Selvittävänä on myös pienimuotoisen kierrätyspisteen perustaminen. Warikko tarjoaa myös ns. ”liikkuvan työtiimin”, joka tekee avustavia työtehtäviä kaupungin eri päävastuualueille sekä yrityksille ja yhdistyksille asiakkaiden työllistymistarpeiden ja esille tulleiden työtilausten mukaisesti.

Työpajalla tehdään aktiivista yhteistyötä kaikkien Haapajärvellä toimivien työttömiä työnhakijoita tukevien palvelujen kanssa. Tärkeimpiä yhteistyökumppaneita ovat TE-palvelut ja Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen palvelut. Työllistymistä edistävään monialaiseen yhteispalveluun osallistutaan sekä paikallisesti että alueellisesti. Yritysyhteistyötä tehdään sekä paikallisesti että alueellisesti ja asiakkaille etsitään työllistämismahdollisuuksia. Vuoden 2025 aikana monialainen yhteistyö korostuu entisestään, sillä lainsäädännön muutosten takia työkyvyttömiä työnhakijoiden ohjaaminen oikeiden palvelujen piiriin on entistä merkityksellisempää.

Kaupunginhallitus päättää erillisellä päätöksellä työllistämistoimenpiteenä tuotetun matkahuollon toiminnan jatkumisesta vuonna 2025.

Pitkäaikaistyöttömien työmarkkinatuen kuntaosuuteen varataan 400 000 euron määräraha.

Nuorten työllistymisen edistämiseksi ja syrjäytymisen ehkäisemiseksi lakisääteisiä nuorisotyön tehtäviä ovat etsivän nuorisotyön sekä nuorten työpajatoiminnan järjestäminen (Nuorisolaki (1285/2016)). Nuorten työllistämiseen ja syrjäytymisen ehkäisyyn suunnattuja palveluja eli nuorten työpajatoimintaa ja etsivää nuorisotyötä kaupunki ei tuota omana palvelunaan. Sivistyspalvelut on tehnyt näistä ostopalvelusopimuksen Jokilaaksojen Nuorten Tuki ry:n kanssa.

Kaupunki tukee nuorten kesätyöntekijöiden työllistymistä. Kesätyöntekijöitä varten on varattu määräraha 40 koululaisen/opiskelijan työllistämiseksi (à 350 euroa).

Velvoitetöylyllistäminen on päättynyt 2.9.2024. Palkkatukityöllistämiseen kohdistuneista lakimuutoksista ja työllisyysalueiden rahoitusmallista johtuen palkkatukea ei tulla enää käyttämään työllistämisen edistämässä samoissa määrin kuin aikaisempina vuosina.

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen kanssa on tehty ns. horisontaalinen yhteistyösopimus, jonka perusteella kunta voi tarjota veloituksetta eri kunnan tai kuntakonsernin hallintokunnissa ja toimipisteissä kuntouttavana työtoimintana järjestettäviä avustavia tehtäviä.

TE-uudistuksen myötä kuntien vastuu työttömyystukien rahoituksesta laajentuu. Rahoitusvastuu koskee myös työttömyystukea, joka maksetaan työllistymistä edistävän palvelun ajalta. Jatkossa työssäoloehdot ei pääsääntöisesti kerry esimerkiksi palkkatuetun työn ajalta. Vain työssäoloehdon täytyminen eli aito työllistyminen tai siirtyminen muulle etuudelle nollaa päivät. Aidon työllistymisen edistämiseksi työttömän haapajärvisen työnhakijan työllistävälle yritykselle tai yhdistykselle ehdotetaan kokeiltavaksi rekrylisää. Rekrylisä on suuruudeltaan 700 € kuukaudessa ja sen edellytyksenä on, ettei työsuhteeseen ole myönnetty palkkatukea. Rekrylisän saaja on täytettävä myös muut kaupungin asettamat ehdot. Rekrylisäkokeilu on voimassa vuoden 2025 ajan ja siihen varataan 17 000 euron määräraha.

Työllisyyspalveluiden mittareiden lisäksi nuorten työpajan tavoitteet on kirjattu sivistyspalvelujen kohdalle. Työllisyysalueen mittarit ovat puolestaan työllisyysalueen talousarviossa. Vuoden vaihteessa tapahtuvien muutosten johdosta mittareita ei myöskään ole määritelty vuotta 2026 pidemmälle.

Mittarit

	TP22	TA23	TA24	TA25	TS26
Työttömien määrä	221	237	240	245	250
Kelan työmarkkinatukimaksujen kehittyminen	307 398	356 236	286 846	230 276	210 000
Warikko; avoimille työmarkkinoille/koulutukseen/muun etuuden piiriin ohjauksen jälkeen sijoittuneet (%)			40	40	40
Nuorten työpaja; avoimille työmarkkinoille/koulutukseen/muun etuuden piiriin ohjauksen jälkeen sijoittuneet (%)*					

Nuorten työpajan tavoitteet nuorisotyön kohdalla. Avoimille työmarkkinoille/koulutukseen/muun etuuden piiriin ohjauksen jälkeen sijoittuneet (%)

Kuntalaisvaikuttaminen

HAAPAJÄRVEN VANHUS- JA VAMMAISENUVOSTO

Toiminnan tarkoitus

Vanhus- ja vammaisneuvosto on kaupungin ja sen alueella asuvien ikäihmisen ja vammaisten sekä heidän järjestöjensä yhteiselin, joka vaikuttaa eri toimialojen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun ja seurantaan. Painopisteenä ovat ikääntyneen ja vammaisen väestön hyvinvointi, terveys, osallisuus, asuminen, liikkuminen ja suoriutuminen päivittäisistä toiminnoista. Haapajärven vanhus- ja vammaisneuvoston työn lähtökohtana on vanhusten ja vammaisten hyvä olo kaupungissamme. Yhtenä tärkeänä tehtävänä on edistää ikäihmisten ja vammaisten palveluihin liittyvää tiedottamista ja tiedonkulkua, jotta tietoa palveluista olisi kaikkien ulottuvilla.

Neuvoston keskeisiä toimintamuotoja ovat aloitteiden ja esitysten tekeminen sekä lausuntojen antaminen vanhuksia ja vammaisia ja heidän elinolojaan koskevissa asioissa. Tässä tarkoituksessa neuvosto seuraa eri hallinnonaloilla tapahtuvaa toimintaa ikäihmisten ja vammaisten näkökulmasta. Neuvosto saa ajankohtaista tietoa hyvinvointialueen vanhus- ja vammaisneuvostojen toiminnasta omien edustajiensa kautta. Vanhus- ja vammaisneuvosto seuraa vanhustalvuelulain toteutumista Haapajärvellä.

Vanhus- ja vammaisneuvosto toimii aktiivisessa yhteistyössä Pyhäjärven ja Reisjärven vanhus- ja vammaisneuvostojen kanssa. Yhteisiä tapaamisia järjestetään kaksi kertaa vuodessa. Yhteistilaisuuden järjestämistä vastuu on kiertävä.

Neuvoston jäsenet

Vanhusneuvoston nimeää kaupunginhallitus. Vanhusneuvostossa on jäseniä seuraavista järjestöistä: Haapajärven Eläkeläiset ry, Näkövammaiset ry, Haapajärven Invalidit ry, Haapajärven Vanhainkotiyhdistys ry, Keski-Pohjan Diabetesyhdistys ry, Pohjois-Suomen Syöpäyhdistys ry Haapajärven osasto, Haapajärvisuudun Reuma ja Tules ry, Haapajärven Sydänyhdistys ry, Haapajärven Erkat ry ja Suomenselän Muisti ry. Lisäksi neuvostossa on edustus Haapajärven seurakunnalta, Haapajärven kaupungin sivistyspalveluista ja teknisistä palveluista sekä hyvinvointialue Pohteelta. Neuvoston sihteerinä toimii kaupungin työllisyys- ja hyvinvointikoordinaattori.

Neuvoston kokoontuminen

Vanhusneuvosto kokoontuu vähintään 4 kertaa vuodessa. Lisäksi jäsenet voivat pitää keskinäisiä palavereja tarvittaessa. Kokouksissa kuullaan järjestöjen toiminnasta, hyvinvointialueen vanhus- ja vammaisneuvostojen toiminnasta ja käsitellään ajankohtaisia asioita. Neuvosto voi pyytää eri alojen asiantuntijoita kokouksiin.

Vanhus- ja vammaisneuvoston pöytäkirjat 1.1.2023 alkaen löytyvät Dynasty- tietopalvelusta Haapajärven kaupungin kotisivuilta kohdasta Kaupunki ja hallinto – Pöytäkirjat ja esityslistat 1.1.2022 alkaen.

Tiedottaminen

Uuden valtuustokauden alkaessa on uusia valtuutettuja tärkeä tiedottaa vanhus- ja vammaisneuvoston toiminnasta. Esitetään pyyntö yhteiselle tapaamiselle vuodelle 2025.

Neuvosto tiedottaa järjestämistään tapahtumista laittamalla ilmoituksia kirjaston, uimahallin, seurakunnan, kauppojen ja muiden yleisten tilojen ilmoitustauluille sekä kutsumalla paikallislehden toimittajan jutuntekoon vanhus- ja vammaisneuvoston järjestämiin tapahtumiin. Tiedottamisessa käytetään myös sähköpostia, WhatsAppia, tekstiviestejä ja sosiaalista mediaa.

Haapajärven kaupungin nettisivulla on linkki vanhus- ja vammaisneuvoston sivustoille: Kaupunki ja hallinto – Päätöksenteko - Haapajärven vanhus- ja vammaisneuvosto. Suuri yleisö voi tehdä aloitteita vanhus- ja vammaisneuvostolle sihteerin sähköpostiosoitteen tiina.pietikainen-liuska@haapajarvi.fi kautta tai kirjeitse pudottamalla postia Haapajärven kaupungintalon pääoven oikealla puolella seinässä olevaan postilaatikkoon mihin vuorokauden aikaan tahansa.

Tapahtumat

Pyhäjärven ja Reisjärven vanhus- ja vammaisneuvostojen yhteistapaamiset keväällä ja syksyllä 2025.

Ulkoilupäivä Taistonpuistossa keväällä 2025.

Perinteinen Kiva Päivä Yhessä -toimintapäivä järjestetään Jokilaaksojen Nuorten Tuki ry:n kanssa Stollessa keväällä 2025.

Torstaitori yhdessä seurakunnan kanssa kesällä 2025.

Vanhustenviikkoa vietetään viikolla 40. Vanhus- ja vammaisneuvosto osallistuu vanhustenviikon juhlan tai jonkin muu tilaisuuden järjestämiseen.

Vanhus- ja vammaisneuvoston perinteinen syysretki yhdessä valittuun kohteeseen syksyllä 2025.

Kaikille yhteinen pikkujoulu järjestetään Jokilaaksojen Nuorten Tuki ry:n kanssa Stollessa marrasjoulukuussa 2025.

Yhteisiä etäluentotilaisuuksia eri aiheista.

Elinkeinotoimi

Vastuullinen viranhaltija: kaupunginjohtaja

Toiminnan kuvaus: Kaupunki ostaa elinkeino- sekä yritysten neuvonta- ja kehittämisspalveluja Haapajärven Yrityspalvelut Oy:ltä. Nivala–Haapajärvi seutukuntayhdistys Nihak ry:ltä ostetaan aluekehityksen ja muita kehittämisspalveluja, jotka toteutetaan pääasiassa hankkeiden muodossa. Hankkeet ja projektit sisältävät kaupungin maksuosuudet muiden hallinnoimiin projekteihin. Kaupungin hanketoiminta monipuolistuu, koska yrityspalvelut ovat hakeneet ja hakevat hankkeita eri tarkoituksiin.

Tavoitteet ja toimenpiteet: Elinkeinoelämän edistämiseksi tavoitteena on turvata olemassa olevien yritysten toimintaedellytyksiä ja edistää uusien työpaikkojen syntymistä. Seutukunnalle maksetaan elinkeinojen kehittämistehtävien hoidosta 19 795 euroa. Seutukunnalle maksettava jäsenmaksu vuonna 2025 on 16,76 euroa/asukas, mikä on yhteensä 109 443 euroa ja se käytetään aluekehitykseen liittyvään hanketoimintaan. Lisäksi Vauhaus! tilasta maksetaan 12 000 euroa vuodessa. Haapajärven Yrityspalvelut Oy:lle on varauduttu maksamaan avustusta 270 000 euroa vuonna 2025 sekä tekemään pääomasijoitus valtuuston 16.9.2024 § 50 tekemän päätöksen mukaisesti vuonna 2024 maksetun osuuden jälkeen loppuosa 150 000 euroa. Yrityspalvelut raportoivat konserniohjeen mukaisesti kaupunginhallitukselle toiminnastaan ja elinkeinopalveluista.

Kaikkien tytäryhtiöiden asioista pidetään iltakoulu valtuustolle maaliskuussa.

Hankkeissa ja projekteissa, jotka kohdistuvat eri kohderyhmiin ja toimialoihin, tavoitteena on kehittää kaupungin elinkeinoelämää, asukkaiden osaamista ja elinympäristön tilaa. Yksityiskohtainen luettelo projekteista on talousarvion liitteenä.

Kaupungin osallistumisesta projekteihin päättää kaupunginhallitus. Kaupunginjohtaja tai päävastuualueen johtaja voi kuitenkin päättää osallistumisesta projektiin, jos sen kuntaosuus koko hankkeen aikana on enintään 6.000 euroa. Edellytyksenä on, että talousarvioon on varattu määräraha tarkoitusta varten.

Maaseutupalvelut

Haapajärvi kuuluu Pyhäjärven kaupungin ja Reisjärven kunnan kanssa samaan maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueeseen. Isäntäkuntana Pyhäjärvi on sitoutunut hoitamaan sille siirretyt maksajavirastotehtävät Euroopan unionin delegoidun maksajavirastoasetuksen (EU) N:o 907/2014 mukaisesti. Yhteistoiminta-alueen tehtävänä on suorittaa erityislainsäädännöllä (L 210/2010) kunnan tehtäväksi määrätyt maaseutuelinkeinoviranomaistehtävät ja lisäksi resurssien rajoissa kehittää maaseutuelinkeinoja.

Maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen kokonaisbudjetti vuodelle 2025 on 238.000 euroa ja siitä Haapajärven osuudeksi tulevana talousarviovuonna kuntien välisen sopimuksen mukaisesti esitetään (40%) 95.200 euroa. Yhteistoiminta-alueen kuluista yli 90 % aiheutuu henkilöstömenoista. Tukea on edellisenä tukivuonna maksettu hakemusten perusteella haapajärvisille maatiloille noin 7,2 miljoonaa euroa.

Lisäksi maaseutulautakunta esittää käyttöön kunnan omaa maksullisen lomituksen määrärahaa, jonka toivotaan olevan aiemman mukaisesti 24 000 euroa. Yhteensä maaseutupalveluiden Haapajärven osuus on 119.200 euroa. Valtuuston 24.6.2024 §39 arviointimenettelyn täydentävistä toimista tekemän päätöksen mukaisesti tätä määrärahaa ei esityksestä huolimatta ole sisällytetty vuoden 2025 talousarvioon.

Toiminnalliset tavoitteet	Toimenpiteet tavoitteen saavuttamiseksi	Mittarit
Strategian mukainen tavoite		
Yrittäjyyden edistäminen Maatalousyrittäjyyden edellytysten turvaaminen	Maaseutupalvelut huolehtivat yhteistoiminta-alueen	Maksajavirastosopimuksen vaatimukset täytetään.

	viljelijöiden tukien maksut oikein ja ajallaan.	
--	---	--

Riskit ja niiden hallinta

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiselle

- Maatilatalouden kannattavuuskehitys
- Maatilayritysten työllistämismahdollisuudet
- Lomittajien saatavuus

Riskeihin varautuminen ja hallinta (miten riskeihin varaudutaan ja miten ne hallitaan)

- Kannattavuuskehityksen hallintaan maatilojen yhteistoiminnan lisääminen ja tilusjärjestelyt
- Maksullisen lomituksen tukeminen ja käyttäminen mahdollistaa maatilojen kykyä työllistää
- Aktiivinen lomien tarjonta ns. hiljaisena aikana ylläpitää lomittajien työllisyyttä

Maatalouslomitustoiminta on siirtynyt Toholammin kunnan järjestämisvastuulle. Lomitustoiminta tapahtuu voimassa olevien lakien ja ohjeiden mukaisesti, niin, että lomansaajat saavat lomansa ja järjestävä kunta saa toimintaan valtiolta toiminnan kustannukset.

Tuleva vuosi todennäköisesti jatkuu maataloilta taloudellisesti vaikeana. Yleinen kustannusten nousu (erityisesti lannoitteet, polttoaineet, muovit, rehut, rahdit, korot jne.) tulee vaikuttamaan suoraan maatalouden verotettavaa tuloa alentavasti. Uuden EU-ohjelmakauden tukisummat ovat myös alemmat ja maksettavat tuet pienemmät. Maidon tuotannon lisääminen parantaisi ansaintamahdollisuutta. Erilaisia epävarmuuksia on kuitenkin yhä edelleen runsaasti, mikä mm. vaikuttaa maatalousyrittäjien investointihalukkuuteen.

Toimintatuotot sisältävät maksut sopimuskunnilta Haapajärvi, Pyhäjärvi sekä Reisjärvi. Sopijakuntien allekirjoittamassa sopimuksessa maaseutuhallinnon tehtävien järjestämisestä kohdassa 6.2 on sovittu kuntakohtaiseksi laskutusperusteeksi kunkin kunnan edeltävän vuoden peltohehtaarit. Vuoden 2024 peltohehtaarit ovat Haapajärvi 9.184,53 (40,00 %), Pyhäjärvi 6.124,12 (26,68 %) ja Reisjärvi 7.650,95 (33,32 %), yhteensä 22.959,60 hehtaaria (Pelto uuden tukisovelluksen Ruvi QlikSense – raportista: Vuosikooste ely- ja kuntakohtaista tietoa maataloista: Pinta-alat kasveittain). Tukihakemuksen vuonna 2024 toimittaneiden aktiivitulojen lukumäärä kunnittain: Haapajärvi 126 (135), Pyhäjärvi 111 (114) ja Reisjärvi 110 (119).

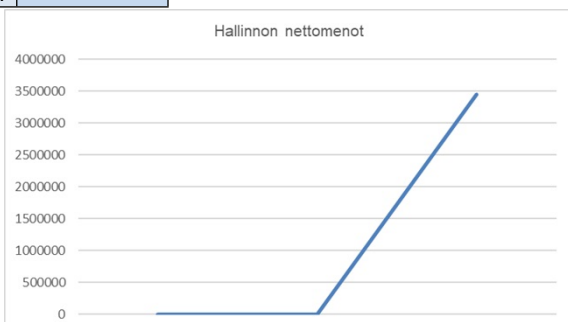
Mittarit

	TP22	TA23	TA24	TA25	TA26	TA27
Väkiluku	6 899	6 556	6 900	6 500	6 500	6500
Nettomuutto	-108	-132	*	*	*	*
Työpaikat	2 921	2 698	*	*		
Työttömyysaste (%)	11,7	9,5	7,5	7,0	6,8	
Vuosikate €/asukas	529	334,47	321	444	488	
Verotulot €/asukas	3 708	2 321	2 492	2 778	2 972	
Valtionosuudet €/asukas	4 009	960	776	738	849	
Projektien nettomenot (€)	100 600	136 610	178 610	147 870	103 219	98 009

*-merkinnällä ei ole virallista tilastotietoa

VAALIT, TARKASTUSTOIMINTA JA HALLINTOPALVELUT

	TP2022	TP2023	TA 2024	TA 2025
Menot	-34 899 459	-3 363 998	-2 539 341	-3 765 579
Tulot	1 312 401	408 184	296 930	230 942
Toimintakate	-33 587 058	-2 955 814	-2 242 411	-3 534 637

SIVISTYSPALVELUT

Vastuualueet: perusopetus, lukio, vapaa-ajan koulutus ja kulttuuripalvelut, vapaa-aikapalvelut, varhaiskasvatus sekä tukipalveluna koulutoimisto/joukkoliikenne.

Toimielin: sivistyslautakunta

Tilivelvollinen viranhaltija: sivistysjohtaja

Kaupunkistrategian mukaiset tavoitteet:

Kestävä kehitys ja biotalous osaksi kaupungin tulevaisuutta

- Kestävä kehitys arkipäivän toiminnaksi

Haapajärven vahvuudet tietoisuuteen markkinoinnilla

- Koululaiset ja opiskelijat paikkakunnan markkinoijina

Koulutus. ja kulttuuripalvelut elinvoiman vauhdittajana

- Laadukkaat koulutuspalvelut
- Koulutuspalvelujen hyväkuntoiset ja toimivat tilat
- Luonto- ja kulttuuriympäristön hyödyntäminen

Yrittäjyyskasvatuksen kehittäminen

- Haapajärven sivistyspalveluiden yrittäjyyskasvatuspolku esiopetuksesta toiselle asteelle.

Toimenpiteet:

- Koulujen kestävä kehityksen toiminnan ja opetuksen jatkaminen ja kehittäminen
- Koululaiset ja opiskelijat tekevät osana opetussuunnitelmaa säännönmukaisesti ja suunnitelmallisesti materiaalia paikkakuntaan liittyvistä aiheista eri näkökulmista sosiaalisen median kanaviin
- Koulujen opetussuunnitelmat ja hanketoiminta
- Varhaiskasvatuksen suunnitelmat ja hanketoiminta
- Lukion ja muun toisen asteen ja korkeakoulu yhteistyön kehittäminen
- Luonto- ja kulttuuriympäristön hyödyntäminen koulujen opetuksessa
- Yrittäjyyskasvatuksen kehittäminen Haapajärven kaupungin strategian mukaisesti
- Kuntalaisten hyvinvointiin liittyvät toimet

Palvelutuotannon periaatteet:

1. Kaupungin omana toimintana tuotettavat palvelut

- Varhaiskasvatus
- Perusopetus
- Lukiokoulutus

2. Yhteistyössä alueen muiden kuntien kanssa tuotettavat palvelut

- Toisen asteen koulutuksen ylläpitojärjestelmä
- Kansalaisopisto (Jokilatvan opisto), musiikki- ja tanssiopistopalvelut ja avoin yliopisto
- Kirjasto
- Kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalvelut tuotetaan omana tuotantona tai alueellisesti
- Joukkoliikenne
- Selvitetään kaupungin omana toimintana tuotettavien palvelujen tuottamista yhteistyössä alueen muiden kuntien kanssa

Voimassa olevat strategiat ja ohjelmat:

- Perusopetuksen opetussuunnitelma
- Lukion opetussuunnitelma
- Esiopetussuunnitelma
- Taiteen perusopetuksen opetussuunnitelma

- Perusopetuksen valmistavan opetuksen opetussuunnitelma
- Aikuisten perusopetussuunnitelma
- Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelma
- Oulun eteläisen kirjastostrategia
- Jokilatvan opiston perussopimus
- Perusopetuksen laatutyön toimenpideohjelma
- Koulukohtaiset tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmat
- Haapajärven koulujen tieto- ja viestintätekniikan opetuskäytön strategia
- Varhaiskasvatussuunnitelma
- Haapajärven kulttuurikasvatussuunnitelma
- Haapajärven sivistyspalvelujen yrittäjäyyskasvatuspolku

Talouden tasapainottaminen

Talouden tasapainottamiseksi tehtävät toimenpiteet on koottu päävastuualueittain lukuun 7. Sivistyspalvelujen taloutta tasapainottavat toimet löytyvät luvusta 7.

Tulevien talousarviovuosien aikana edelleen toteutetaan jo päätettyjä säästötoimenpiteitä ja suhteutetaan koko sivistyspalvelujen toimintaa lapsi-, oppilas- ja asiakasmääriin sekä ennusteisiin. Tarkastelu koskee henkilöstön ja yksiköiden määrää sekä käytössä olevia tiloja.

Koulutoimisto

Vastuullinen viranhaltija: sivistysjohtaja

Toiminnan kuvaus: Koulutoimisto huolehtii koulutuksesta ja sen suunnittelusta sekä Haapajärven kaupungin ylläpitämien oppilaitosten toiminnasta. Koulutoimisto sisältää hallinto- ja toimistopalvelut, joukkoliikenteen ja erilaisten hankkeiden hallinnoinnin.

Sivistysjohtajan ja lukion rehtorin tehtävät on yhdistetty. Palkkakustannukset jaetaan puoliksi sivistystoimen hallinnon ja lukion kesken.

Tavoitteet ja toimenpiteet: Haapajärven kaupunki panostaa koulutukseen kaikissa ikä- ja väestöryhmissä ja koulutus on Haapajärven tärkeä kehittämisväline. Koulutoimisto koordinoi tätä toimintaa huolehtimalla suunnittelu- ja kehittämistyön jatkuvuudesta, seurannan toteuttamisesta ja tulosten analysoinnista sekä henkilöstöressurssien ja taloudellisten toimintaedellytysten turvaamisesta.

Joukkoliikenteen suunnittelua jatketaan eri yhteistyötahojen (mm. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Liikenneturva, alueen muut kunnat, kaupungin eri hallintokunnat, asukkaat) kanssa. Tavoitteena on nykyisen palvelutason säilyttäminen.

Mittarit

	TP22	TP23	TA24	TA25
Lautakunnan kokouksia	9	9	8	8

Perusopetus

Vastuullinen viranhaltija: sivistysjohtaja

Toiminnan kuvaus: Perusopetus muodostaa yhtenäisen toiminnallisen kokonaisuuden. Perusopetusta annetaan Haapajärvellä yläkoululla, K.J. Ståhlbergin koululla sekä Oksavan, Parkkilan ja Tiiton kyläkouluilla (Tiiton koulun toiminta lakkaa 31.7.2025, oppilaat yhdistetään K.J. Ståhlbergin kouluun). Kouluverkon muutokset ja muut säästötoimet toteutetaan talouden arviointimenettelyyn perustuen ja valtuuston päätösten mukaisesti.

Esiopetusmahdollisuus tarjotaan koko ikäluokalle. Esiopetusta annetaan Haapajärven erillisissä esiopetusryhmissä K.J. Ståhlbergin koululla ja Parkkilan (Parkkilan ja Oksavan esioppilaat).

K.J. Ståhlbergin koulun yhteydessä toimii kehitysvammaisten opetusyksikkö ja pienryhmäopetus. 7.–9. vuosiluokkien erityisoppilaat on pääosin integroitu yleisopetuksen ryhmiin. Koululaisten ohjattua iltapäivätoimintaa järjestetään erillisen suunnitelman mukaisesti K.J. Ståhlbergin koululla.

Tavoitteet ja toimenpiteet: Perusopetuksen tavoitteena on antaa oppilaille omien kykyjensä mukainen jatko-opintokelpoisuus. Kasvatuksen tavoitteena on omaa elämäänsä hallitseva kansalainen. Oppimaan oppimisen taidot ovat tärkeä painopiste perusopetuksessa.

Opettajan rooli kiinnostuksen ja tiedollisen uteliaisuuden herättäjänä ja innostajana on lapsen ja nuoren elämässä keskeinen (toimiva opettaja - oppilas -suhde). Lähes kaikki perusopetusta koskevat kehittämisen tehtävät ovat luonteeltaan yhteistyötä edellyttäviä, uusien yhteisten käytäntöjen ja ajattelutapojen luomista.

Yhtenäisen peruskoulun periaatetta toteutetaan käyttämällä luokanopettajia yläasteella ja aineenopettajia kyläkouluilla ja K.J. Ståhlbergin koululla sekä sijoittamalla oppilaita ja opetusryhmiä joustavasti (esim. erityisopetus, kielten opetus, yhteiset opettajat, virkojen sijoituspaikat).

Esiopetusta kehitetään koulujen, varhaiskasvatuksen ja kotien välisellä yhteistyöllä. Esioppilaiden ohjattua aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestetään koulun kerhotoimintana Parkkilan koululla. Koululaisten iltapäiväkerhotoimintaa järjestetään K.J. Ståhlbergin koululla.

Rekrytoinnin ja täydennyskoulutuksen avulla varmistetaan ammattitaitoinen ja pätevä henkilöstö. Erityisopetuksen ja erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden opetus turvataan.

Kansainvälisiä yhteistyöverkostoja ja käytännön opetustyötä kehitetään ja uudistetaan jatkuvasti. Kaikki peruskoulut ovat mukana harrastamisen Suomen malli hankkeessa ja tarjoavat oppilaille kerhotoimintaa koulupäivien jälkeen.

K.J. Ståhlbergin koulun 6. luokan, kyläkoulujen 5.–6. luokan ja yläkoulun 9. luokan oppilaat osallistuvat Pohjois-Pohjanmaan Yrityskylähankkeeseen. Haapajärven yläaste ja K.J. Ståhlbergin koulu ovat Unesco-kouluja ja ne ovat mukana Pohjois-Suomen Unesco-koulujen Polaris verkostossa.

Yrittäjyyskasvatuksen vahvistaminen ja koululaiset ja opiskelijat paikkakunnan markkinoijina ovat kaikkien koulujen yhteisiä painopistealueita. Lisäksi kouluilla on omia lukuvuosittaisia painopistealueita/kehittämiskohteita.

Koulurakentamisella ja kouluympäristön kehittämällä varmistetaan ajanmukaiset ja toimivat oppimisympäristöt. K.J. Ståhlbergin koulu siirtyy uusiin tiloihin Opintielle 1.8.2025.

Perusopetuksen yksiköiden hyvinvointityöhön liittyvät toiminnot ja tavoitteet:

Yläaste:

Tarkkailtava kohde on **Ehkäisevä Päihdetyö Koulussamme**. Tätä mitataan seuraavilla mittareilla:

1. Järjestetyt luennot ja muut erityiset tilaisuudet kevät lukukauden 2025 ja syyslukukauden 2025 aikana.
2. Kuinka monta oppilasta on saavutettu
3. Kahdella oppilaille erikseen suunnatulla kyselyllä ja niiden tulosten arvioinnilla.

Alakoulut (K.J. Ståhlbergin koulu ja kyläkoulut):

Tarkkailtava kohde on **Kiusaamisen vastainen toiminta**. Tätä mitataan seuraavilla mittareilla:

1. Ennaltaehkäisevät toiminnot ja kasvatustilaisuudet: kiusaamisen vastainen toiminta esillä koulumme arjessa (4 x lukuvuosi)
2. Kuinka monta oppilasta on saavutettu
3. Kouluterveyskyselyn (4.–5. luokkien) ja koulukohtaisten kyselyiden tulosten tarkastelu ja niistä johdetut

jatkoimenpiteet.

4. Kiusaamiseen liittyvien puhutteluiden määrän seuraaminen ja vertailu aikaisempiin vuosiin.

Mittarit

	TA22	TA23	TA24	TA25
Tehokkuus				
€/ oppilas	9300	9300	9400	9370
Toiminnan laajuus (oppilaiden lukumäärä)				
0 – 6 luokat	640	600	555	541
7 – 9 luokat	305	300	291	283
Tunnit/ oppilas				
0 – 6 luokat	1,9	1,93	1,93	1,93
7 – 9 luokat	2,3	2,2	2,2	2,2
Opetusryhmien keskipöytä				
0 – 6 luokat	18,0	18,0	19,0	19,0
7 – 9 luokat	19,0	19,0	21	21

*Koulukiinteistöjen pääomavuokrat on Haapajärvellä lisätty vuodesta 2021 alkaen perusopetuksen kustannuksiin Opetushallituksen kustannuspaikkaraportissa. Kustannusvaikutus on n. 1300 euroa/oppilas.

Lukio

Vastuullinen viranhaltija: Sivistysjohtaja / lukion rehtori

Toiminnan kuvaus: Haapajärven lukio on yleissivistävä, ylioppilastutkintoon johtava ja jatko-opintoihin valmentava päivälukio. Täydennämme päiväopintotarjontaa alueen lukioiden Eleven+ etälukioverkostosta ja muita etäopintoja tarjoavien palveluiden kautta.

Yhdistelmätutkinnon suorittamiseksi on suunniteltu opintopolku Haapajärven ammattiopiston opiskelijoille. Opinnot johtavat 3–3,5 vuoden aikana suoritettuina kaksoistutkintoon tai 4 vuoden opintoina kolmoistutkintoon.

Haapajärven lukio on mukana alueen lukioiden, Centria ammattikorkeakoulun ja Oulun ammattikorkeakoulun yhteistyöyhdistyksen Eleven+ ry:n toiminnassa. Lukion rehtori on Eleven+ yhdistyksen puheenjohtaja. Yhdistyksen tavoitteena on kehittää alueen koulutuksellista yhteistyötä Oulun eteläisen alueen lukioiden ja alueella toimivien ammattikorkeakoulujen kesken. Syksystä 2024 lähtien on alkanut alueellisen JokiElukion toiminta.

Tavoitteet ja toimenpiteet: Haapajärven lukion tavoitteena on, että valtaosa lukion käyneistä pääsee kohtuullisessa ajassa jatkamaan opintojaan korkeakouluissa tai muissa jatko-opintoihin liittyvissä oppilaitoksissa. Keväällä ylioppilaksi kirjoittaneiden jatko-opintoihin sijoittuminen selvitetään vuosittain.

Haapajärven lukion painopisteitä ovat kestävä kehitys, lukiolaisten hyvinvoinnin ja osallisuuden tukeminen, kansanvälisyys sekä yrittäjämäisen ajattelutavan, sisäisen yrittäjyyden, vahvistaminen. Opetuksessa käytetään runsaasti digitaalisten oppimisympäristöjen tarjoamia mahdollisuuksia. Opettajien täydennyskoulutus on keskeinen tekijä pedagogian kehittämisessä.

Lukio on yksi maamme Unesco-kouluista, joiden toiminnassa otetaan huomioon Unescoon liittyvät asiat kuten globaalit kysymykset, ihmisoikeudet ja kulttuuriperintö. Lukio on mukana Pohjois-Suomen Unesco-koulujen Polaris-verkostossa.

Haapajärven ammattiopiston opiskelijoita opiskelee yhdistelmätutkintopolulla. Lukiolaiset voivat valita ammatillisen koulutuksen opinnoista mm. ohjelmoinnin ja yrittäjyyden opintoja. Opintojen rahoitus hoidetaan molempiin suuntiin toteutuneiden kustannusten mukaan.

Haapajärven lukiolle on myönnetty 50 000 euroa Erasmus+ tukea kansainväliseen toimintaan. Lukion Erasmus+ hankkeessa ovat mukana yhteistyökoulut Belgiasta ja Saksasta.

Lukion kaikki opiskelijat kuuluvat toisen asteen uuden oppivelvollisuuslain ja maksuttoman toisen asteen koulutuksen piiriin. Oppivelvollisuus ja maksuttomuus koskee kaikkia niitä opiskelijoita, jotka ovat syntyneet vuonna 2005 tai sen jälkeen.

Lukion opiskelijamäärä vaihtelee vuosittain 110–130 opiskelijan välillä riippuen yläkoulun päättävän luokan oppilaiden määrästä. Syksyllä 2024 lukiossa aloitti 19 uutta opiskelijaa.

Lukion tilat ovat myös Jokilatvan opiston koulutuksen käytössä. Jokilatvan opiston opetuksen osuus tiloissa on 10 %.

Lukion opiskelijakohtainen kustannus on noussut huomattavasti vuoden 2021 tilinpäätöksessä ja seuraavissa talousarvioissa. Oppilaskohtaisen kustannuksen nousua selittävät syksyllä 2021 voimaanastunut maksuton toinen aste ja oppivelvollisuus sekä pääomavuokrien lisääminen koulutuksen kustannuksiin vuonna 2021.

Lukion rehtori toimii myös sivistysjohtajana, palkkakustannukset jaetaan puoliksi sivistystoimen hallinnon ja lukion kesken.

Lukion hyvinvointityöhön liittyvät toiminnot ja tavoitteet:

Lukion opiskelijoille järjestetään jokaisen periodin päättöviikolla yhteinen hyvinvointitapahtuma yhdessä opiskelijoiden edustajien (opiskelijakunnan hallitus, tutorit ja ympäristötiimi) kanssa.

Tavoite vuonna 2024: 6 tapahtumaa.

Mittarit

	TA22	TA23	TA24	TA25
Tehokkuus				
€/ opiskelija	9300	9300	9300	10500
Toiminnan laajuus (opiskelijoita) (*)	124 (3)	120 (3)	116 (2)	99 (1)
Tunnit/opiskelija	1,57	1,57	1,5	1,5

(* päivälukiolaiset (+ ammattiopiston kaksoistutkintoa suorittavat)

*Koulukiinteistöjen pääomavuokrat on Haapajärven osalta lisätty Opetushallituksen kustannuspaikkareporttiin lukion kustannuksiin vuonna 2021. Pääomavuokrien kustannusvaikutus on ollut n. 1550 euroa/lukion opiskelija.

Vapaa-ajan koulutus

Jokilatvan opisto

Vastuullinen viranhaltija: kansalaisopiston rehtori

Toiminnan kuvaus: Koulutuspalveluja annetaan Jokilatvan opistossa.

Tavoitteet ja toimenpiteet: Jokilatvan opisto tarjoaa monipuolisia ja korkeatasoisia opiskelumahdollisuuksia toiminta-alueellaan. Opetuksen saatavuus turvataan hajauttamalla opetus koko toiminta-alueelle.

Valtionosuusleikkausten ja kuntien säästötoimien vuoksi opetuksen määrää leikataan pienessä määrin edelleen, jotta kustannukset saadaan sopeutettua tulorahoituskehykseen. Valtionosuusleikkausten ja kustannusten nousun vuoksi tehdään lisäksi pieni korotus kurssimaksuihin.

Opetuksen pääpaino on musiikissa, käden taidoissa ja kuvataiteissa sekä liikunta ja terveysopinnoissa. Muun opetuksen tarjonnassa vastataan opiston toiminta-alueen koulutuskysyntään ja esitettyihin toiveisiin.

Opiston yleinen opetussuunnitelma ja soitinopetuksen opetussuunnitelmat on otettu käyttöön 1.8.2023 alkaen. Jatketaan opetussuunnitelmien jalkauttamista käytännön opetustyöhön, suunnitteluun ja opetuksen kehittämiseen.

Jatketaan verkko- ja etäopetuksen järjestämistä ja opetuksen kehittämistä. Tarjotaan osaamisperusteista koulutusta ja laaditaan oma osaamisperusteisuusjärjestelmä henkilöstön toiminnan tueksi.

Jokilatvan opisto tarjoaa toiminta-alueellaan kuvataiteen ja käsityön taiteen perusopetusta. Tanssitaiteen perusopetuksen tuottaa Tanssiopisto Uusikuu. Musiikin taiteen perusopetuksesta vastaa Jokilaaksojen musiikkiopisto.

Seurattavat hyvinvointia edistävät toiminnot:

- Jokilatvan opisto toimii Kaiku -kortti palveluntuottajana. Kaikukortin tavoitteena on parantaa taloudellisesti tiukassa tilanteessa olevien nuorten, aikuisten, perheiden ja ikäihmisten mahdollisuuksia osallistua kulttuurielämään ja harrastaa taiteen tekemistä. Jokilatvan opistossa kaiku -korttia voi käyttää myös muihin kuin kulttuurialan opintoihin.
Seuranta: tilastoidaan Kaiku- kortin käyttäjämäärät ja käyttökohteet.
- Jaetaan opintoseteleitä, joiden tarkoituksena on madaltaa OPH:n määrittelemien opintosetelikohteryhmien esim. eläkkeellä olevien osallistumisen kynnystä hyvinvointia ylläpitäviin opintoihin.
Seuranta: raportoidaan opintosetelien hakijamäärät kohderyhmittäin.
- Työttömät saavat kurssimaksuista ja kausikortista 50% alennuksen.
Seuranta: raportoidaan työttömien opiskelijoiden määrät.
- Opisto myöntää 20 vapaaoppilaspaiikkaa alle 17-vuotiaille lapsille ja nuorille.
Seuranta: raportoidaan hakijamäärät paikkakunnittain.
- Liikuntaopinnoissa järjestetään varsinaisen lukuvuoden päätteeksi erillinen kesälukukausi, jota kautta liikunnan opetuksen opetuskausi jatkuu muita pidempään.
Seuranta: raportoidaan suunnitelman toteutuminen ja opiskelijamäärät paikkakunnittain.
- Ikäihmisille järjestetään omia iän mukaan kohdennettuja liikuntaryhmiä.
Seuranta: raportoidaan kevät- ja syyslukukauden ikäihmisille kohdennettu sisältö ja opiskelijamäärät paikkakunnittain.

Hanketoiminta: Haetaan Opetushallituksen myöntämää opintoseteliavustusta. Jaetaan opintoseteliavustusta myönnetyn määrärahan mukaisesti. Osallistutaan alueen kansalaisopistojen yhteisen laatu- ja kehittämishankkeen - Latua! – laatua kansalaisopistotoimintaan – toimintaan.

Mittarit (koko opisto)

	TA22	TP23	TA24	TA25
Tehokkuus *				
€/asukas	40,28	45,72	43,82	41,58
€/oppilas	247,00	328,46	321,51	319,22
€/tunti	58,71	67,42	72,29	71,94
Toiminnan laajuus				
Oppilaita (netto)	4 100	3 459	3 350	3 200
Opetustunnit	17 250	16 851	14 900	14 200
Valtionos. perustetunnit (OKM)	15 300	15 003	13 000	13 150
Opetusryhmien keskikoko	13,0	12,21	12,0	11,0

Mittarit (Haapajärven osaston nettokustannukset)

	TA22	TP23	TA24	TA25
Tehokkuus *				
€/asukas	9,25	11,55	12,42	3,68
€/oppilas	49,08	81,00	75,51	24,64
€/tunti	13,29	16,90	20,77	6,48

Toiminnan laajuus				
Oppilaita	1 300	970	1 100	1 000
Opetustunnit	4 800	4 648	4 000	3 800
Nettomaksuosuus	63 803	78 574	83 060	24 636

Jokilaaksojen musiikkiopisto

Toiminnan kuvaus: Musiikkiopiston palvelut ostetaan Jokilaaksojen musiikkiopistolta.

Haapajärven kaupungin maksuosuus 60 600 e määräytyy jäsenkuntaosuuden perusteella, joka on 12%.

Kulttuuripalvelut

Vastuullinen viranhaltija: kansalaisopiston rehtori

Toiminnan kuvaus: Kunnan kulttuuritoiminnalla tarkoitetaan toimintaa, jolla kunta edistää kulttuurin ja taiteen tekemistä, harrastamista, saatavuutta ja käyttöä sekä taide- ja kulttuurikasvatusta ja kulttuuriperintöä. Haapajärven kulttuuripalvelut luo edellytyksiä taiteen ja kulttuurin kokemiselle ja tekemiselle järjestämällä tapahtumia, ylläpitämällä kokoelmia ja K.J. Ståhlbergin lapsuudenkotimuseota sekä tukemalla koulujen kulttuurikasvatusta ja kaupunkilaisten omaehtoista kulttuuritoimintaa. Paikallisen kulttuuriperinnön ja kulttuuriympäristön vaalimisessa ja kotiseututyön edistämässä tehdään yhteistyötä Haapajärvi-seuran, seurakunnan ja järjestöjen kanssa.

Tavoitteet ja toimenpiteet: Kulttuuripalveluiden tavoitteina ovat kuntalaisten henkisen ja sosiaalisen pääoman kasvattaminen sekä hyvinvoinnin ja yhteisöllisyyden lisääminen kulttuurin keinoin. Näiden tavoitteiden saavuttamiseksi luodaan edellytyksiä omaehtoiselle kulttuurin harrastamiselle ja kokemiselle.

Järjestöjen, yhteisöjen ja ryhmien järjestämiä kulttuuritapahtumia ja -toimintaa tuetaan antamalla asiantuntija-apua ja tiloja käyttöön, tiedottamalla haettavista avustuksista ja apurahoista sekä jakamalla kulttuuriavustuksia talousarviomäärärahan puitteissa.

Kulttuuripalvelut ylläpitää monipuolista kulttuuritarjontaa kaikenikäisille kuntalaisille resurssiensa puitteissa. Järjestää vuotuiset kulttuuritapahtumat ja muita tapahtumia yhteistyössä kaupungin omien yksiköiden ja paikallisten toimijoiden, kuten seurakunnan, järjestöjen ja yhdistysten kanssa sekä osallistuu Haapajärvi-päivien järjestelyihin.

Keväällä 2019 laadittu ja 2022 päivitetty kulttuurikasvatussuunnitelma jalkautetaan alueen kouluihin. Toteutetaan koululaisten museovierailut ja kulttuurikasvatussuunnitelman mukaiset tapahtumat yhteistyössä koulujen ja päiväkotien kanssa. Seurataan toteutuneiden vierailujen ja tapahtumien osallistujamääriä.

Ylläpidetään ja kehitetään K.J. Ståhlbergin lapsuudenkotimuseon toimintaa. Museo pidetään avoinna juhannuksen jälkeisestä keskiviikosta kuuden viikon ajan ja muina aikoina sopimuksen mukaan. Mahdollistetaan museon tutustuminen virtuaalisesti museon ollessa suljettuna.

Jatketaan Teepiknik -tapahtuman kehittämistä yhteistyössä paikallisten toimijoiden kanssa. Luodaan tapahtumasta jatkuva yhteisöllinen perinne. Kehitetään ja ylläpidetään Teekaupunki-teemaa yhteistyössä Teetoimikunnan ja kaupungin hallintopalveluiden kanssa.

Ylläpidetään kaupungin taidekokoelmaa, teeastiakokoelmaa ja Mika Myllylän palkintokokoelmaa. Kehitetään näyttelyiden virtuaalista ja sisällöllistä tarjontaa. Järjestetään taidenäyttelyitä kirjaston tiloissa. Näyttelytilatyöryhmä jatkaa pysyvien näyttelytilojen suunnittelua. Laaditaan näyttelytilojen sekä kulttuurisalin lämpiö- ja varastotilojen tilantarveselvitys. Selvitetään kulttuurisalin näyttämövalojen vaihtamista energiatehokkaammiksi Led-valoiksi.

Osallistutaan Pohjois-Pohjaanmaan kulttuurihyvinvointityöryhmän työskentelyyn ja pyritään laajentamaan kuntalaisten tietoisuutta kulttuurin vaikutuksesta ihmisen hyvinvointiin sekä järjestetään matalan kynnyksen kulttuuritapahtumia yhteistyöverkostojen kanssa. Kulttuurihyvinvointi on vahvasti mukana Haapajärven hyvinvointisuunnitelmassa vuosille 2021 -2025. Suunnitelmaan on kirjattu kolme tavoitetta, joiden toteutumisesta seurataan vuosittain. Tavoitteet ovat:

- Kulttuurista hyvinvointia avo- ja asumispalvelujen asiakkaille ja asukkaille

- Lapsiperheiden tukeminen kulttuurielämysten saamisessa
- Kulttuurikasvatus kiinteäksi osaksi koulujen ja päiväkotien arkea

Haapajärvi on ollut mukana seutukunnallisessa kulttuurimatkailuhanke KUMA:ssa. Vuonna 2025 käynnistyy Kuman jatkohanke, Luovaa matkailua ja hyvinvointia. Osallistutaan LuMaKu -hankkeen koulutuksiin ja tehdään yhteistyötä paikallisten ja seutukunnallisten toimijoiden kanssa. Kehitetään paikallisia kulttuurimatkailukohteita sekä paikallisia ja alueellisia kulttuurimatkailureittejä. Luodaan edellytyksiä paikallisen ja alueellisen elinvoiman sekä hyvinvoinnin kehittymiselle ja sitä tukevalle luovalle toiminnalle kulttuurin ja taiteen keinoin.

Jatketaan Oulu2026 kulttuuripääkaupunkivuoteen valmistautumista. Tehdään yhteistyötä paikallisten kanssa ja kannustetaan haapajärvisiä kulttuurin kentän toimijoita toteuttamaan tapahtumia ”Me olemme kulttuuria” -ohjelmahaun puitteissa. Toimitaan yhteistyössä Nivalan ja Pielaveden kanssa Presidenttipolku -hankkeessa. Kehitetään K.J. Ståhlbergin lapsuudenkotimuseon toimintaa, tiedotusta ja saavutettavuutta. Suunnitellaan ja toteutetaan toimintaa kumppanikuntien sekä LuMaKu ja Kaipo -hankkeiden yhteistyötahojen kanssa.

Kulttuuriavustukset ovat haettavina maaliskuussa sähköisenä Kunta-Akkuna -sovelluksen kautta.

Mittarit

	TP22	TP23	TA24	TA25
Tapahtumat (konsertit, näyttelyt, teatteriesitykset, kulttuuritapahtumat)	62	67	40	40
Tapahtumissa osallistujia	6915	8716	6500	6300
Teatterisalin käyttö/v (käyttökerrat)	215	153	180	160
Kokoustilan käyttö/v (käyttökerrat)	150	160	110	110
Museossa kävijöitä	325	402	350	300

Varhaiskasvatus

Vastuualueen johtaja: Varhaiskasvatuksen johtaja

Toiminnan kuvaus: Varhaiskasvatuspalvelut vastaavat Haapajärven perheiden tarpeisiin järjestämällä varhaiskasvatuspalveluita lapsille, kunnassa esiintyvää tarvetta vastaavasti. Varhaiskasvatusta annetaan Haapajärvellä päiväkodeissa ja perhepäivähoidossa.

Varhaiskasvatuksen piirissä on tällä hetkellä (16.9.2024) yhteensä 233 vuosina 2018 - 2024 syntynyttä lasta. Lapsimäärä on lisääntynyt 1.8.2024 alkaen 25 lapsella, kun täydentävä varhaiskasvatus siirrettiin varhaiskasvatuksen järjestettäväksi KJS:n koululla.

Varhaiskasvatuksen piirissä olevien lasten määrän pienentyessä toimintayksiköiden suunnittelussa pyritään mahdollisimman tehokkaasti keskittämään toimintaa. Hoitopaikkoja käytetään kustannustehokkaasti sekä lasten sijoittelun että henkilöstön yhteiskäytön osalta. Lastenhoidontukien piirissä olevien lasten määrä laskee edelleen.

Tavoitteet ja toimenpiteet:

1.9.2018 voimaan tulleen varhaiskasvatuslain mukaisesti tullaan vuoteen 2030 mennessä muuttamaan varhaiskasvatuksen henkilöstö rakenne uuden lain mukaiseksi. Lastenhoitajien vapautuvia tehtäviä tulee muuttaa varhaiskasvatuksen sosionomin tehtäviksi vielä 5 kpl ennen vuotta 2030.

Varhaiskasvatuksessa on käytössä kolmiportainen tuen malli. Varhaiserityiskasvatusta tarvitsevien lasten hoito järjestetään inklusion periaattein varhaiskasvatuslain mukaisesti. Lapsen erityistarpeet huomioidaan hoitopaikkasijoitusta tehtäessä. Tarvittaessa lapsiryhmän kokoa pienennetään tai ryhmään lisätään henkilökuntaa (ryhmäavustaja tai tarvittaessa henkilökohtainen avustaja). Varhaiskasvatuksen erityisopettajan (VEO) työpanos on lain mukaisesti käytettävissä varhaiskasvatuksen toimipisteissä konsultaatio- ja ohjausperiaatteella. Tavoitteena on järjestää varhaiserityisopettajan työpanos kaupungin sisäisiin järjestelyihin ja näin saada loppumaan ostopalvelusopimus ulkopuolelta.

Varhaiskasvatussuunnitelma tehdään jokaiselle lapselle henkilökohtaisesti, yhteistyössä lapsen ja huoltajien kanssa, lapsen kasvatuksen, opetuksen ja hoidon toteuttamisen pohjaksi. Lisäksi suunnitelmaan kirjataan lapsen tarvitsema tuen tarve, tukitoimenpiteet ja niiden toteuttaminen, yhteistyössä tarvittavien asiantuntijoiden kanssa.

Päiväkodeissa toimitaan pienryhmäpedagogiikan mukaisesti. Jokaisessa varhaiskasvatuspaikassa ympäristökasvatus on osana jokapäiväistä toimintaa. Lisäksi mahdollistetaan lasten ja perheiden osallisuus toimintaan suunnitelmallisesti.

Lasten hoitotuki maksetaan perheille KELA:n perusteiden mukaisesti, jotka eivät ole kunnallisen varhaiskasvatuksen piirissä ja järjestävät lastensa hoidon itse.

Varhaiskasvatuksen pedagogiikkaa kehitetään erityisesti seuraavien asioiden osalta:

- * Suunnitellaan säännöllinen toiminnan ja laadun arviointi käytettävissä olevilla menetelmillä (Valssi / KARVI, Kansallinen koulutuksen arviointikeskus)
- * Pienryhmäpedagogiikan syventäminen päivittäisessä toiminnassa
- * Ympäristökasvatus ja kulttuuriympäristön hyödyntäminen
- * Kestävän kehityksen edistäminen

Lasten terveyttä ja hyvinvointia edistävä suunnitelma:

- Hoitopaikkakohtaisesti järjestetään lapsille yhteinen liikuntatapahtuma ulkona keväällä ja syksyllä hoitopäivän aikana.
- Keväällä järjestetään koko varhaiskasvatuksen yhteinen liikuntatempaus palveluiden piirissä oleville perheille.
- Näiden tapahtumien tavoitteena on innostaa lasta ja perhettä liikkumaan yhdessä turvallisessa, innostavassa ja houkuttelevassa ympäristössä monipuolisesti sekä kokemaan liikkumisen iloa. Riittävä fyysinen aktiivisuus on edellytys lapsen normaalille kasvuille ja kehitykselle. Perheen yhteinen tekeminen lisää hyvinvointia sekä lapsille että perheen aikuisille.

Henkilöstön työskentelyn tukeminen ja työhyvinvoinnin edistäminen

- * Tiimityöskentelyn ja työhyvinvoinnin tukeminen

Varhaiskasvatustilain mukaiset terveelliset ja turvalliset toimitilat

* Kartanon päiväkodin korvaavien tilojen vuokrasopimus päättyy lokakuussa 2025. Syksyn 2024 ja kevään 2025 aikana suunnitellaan ja valmistellaan esitys päätöksentekoon päiväkotitilain tulevista toimitiloista. Selvityksen alla on nykyisen KJS:n koulun esiopetustilojen soveltuvuus varhaiskasvatuksen käyttöön tai Jukolan päiväkodin yhteyteen kahden osaston lisärakentaminen. KJS:n koulun valmistuttua esiopetustilat voisivat siirtyä varhaiskasvatuksen käyttöön. Toisaalta lisärakentaminen Jukolan päiväkodin yhteyteen tukisi tavoitetta, että tulevaisuudessa varhaiskasvatuksessa Haapajärvellä olisi kaksi päiväkotiyksikköä (päiväkoti Satakieli ja päiväkotitilain Jukola). Yksiköiden yhdistäminen säästäisi menoja henkilöstön tehokkaan yhteiskäytön mahdollistuessa isommassa yksikössä sekä tukipalveluissa mm. ruokapalveluissa, siivouksessa ja kiinteistöhuollossa.

* Huolehditaan turvallisuudesta sekä toimitilojen sisällä, ulkoalueilla että varhaiskasvatuspaikkojen läheisyydessä liikuttaessa

Mittarit

	TP22	TP23	TA24	TA25
Lapsia päivähoitossa				
31.12. tilastopäivänä	230	211	210	230
1.1.–31.12. aikana	313	350	ei seuranta	ei seuranta
Lapsia yhteensä lastenhoidontukien piirissä				
Kotihoito	604	436	600	480
Yksityinen hoito	27	30	30	30
Osittainen tuki	125	104	100	150

Päiväkodit

Vastuullinen viranhaltija: Päiväkodin johtaja (päiväkoti Satakieli ja päiväkoti Jukola) ja Varhaiskasvatuksen johtaja (päiväkoti Kartano, KJS / täydentävä varhaiskasvatus)

Toiminnan kuvaus: Haapajärvellä toimii kolme päiväkotiä.
Päiväkoti Satakieli on 87-paikkainen päiväkoti, joka on avoinna arkipäivisin.

Päiväkoti Jukolassa on 66 hoitopaikkaa, joka on avoinna arkipäivisin.

Kartanon päiväkoti vastaa vuorohoidontarpeesta, ja siellä on yhteensä 42 hoitopaikkaa. Kartanon päiväkoti toimii tarvittaessa kaikkina viikonpäivinä ja ympäri vuorokauden lasten hoidontarpeen perusteella.

KJS:n esikoulun yhteydessä järjestetään esioppilaiden täydentävä varhaiskasvatus. Ryhmässä on 21 hoitopaikkaa osa-päiväiselle hoidolle. Ryhmässä työskentelee 4 varhaiskasvatuksen lastenhoitajaa.

Mittarit

	TP22	TP23	TA24	TA25
Läsnäolopäivät:				
Päiväkoti Satakieli	15482	15793	15800	15800
Kartanon päiväkoti	7538	7299	7000	7000
Päiväkoti Satulaakso (päättynyt 31.12.2023)	4731	1302	0	0
Päiväkoti Jukola	3294	11678	11000	11000
Täydentävä varhaiskasvatus 1.8.2024 alkaen				2500

Perhepäivähoito

Vastuullinen viranhaltija: Varhaiskasvatuksen johtaja

Toiminnan kuvaus: Perhepäivähoitoa järjestetään hoitajan kotona tapahtuvana perhepäivähoitona. Vuoden 2025 alussa Haapajärven varhaiskasvatuksessa on yhteensä 3 vakinaista perhepäivähoitajaa, joista yksi on siirretty määräaikaisesti päiväkoti Satakieleen varhaiskasvatuksen ryhmäavustajaksi.

Mittarit

	TP22	TP23	TA24	TA25
Läsnäolopäivät:Perhepäivähoito	2861	2211	2000	1100

Vapaa-aikapalvelut

Vastuualueen johtaja: Kirjastotoimenjohtaja

Toiminnan kuvaus: Vapaa-aikapalvelujen tehtävänä on huolehtia kaupungin kirjastopalvelujen sekä nuoriso- ja liikuntapalvelujen tuottamisesta osana kaupungin sivistyspalveluja.

Kirjasto- ja tietopalvelut

Vastuullinen viranhaltija: Kirjastotoimenjohtaja

Toiminnan kuvaus:

Kirjasto tarjoaa kuntalaisille monipuolisen tekemisen, työnteon ja virkistytymisen tilan. Kirjasto on kunnan peruspalvelu, joka tarjoaa palveluitaan maksuttomasti kaikille kuntalaisille. Kirjastotila ovat esteetön, viihtyisiä ja yhteisöllisyyttä tukeva.

Tavoitteet ja toimenpiteet:

Kirjastopalveluiden toimintaa säätelee Laki yleisistä kirjastoista. Lain mukaisena kirjastopalveluiden tavoitteena on edistää väestön sivistyksellistä ja tiedollista yhdenvertaisuutta, lukutaitoa, elinikäistä oppimista, aktiivista kansalaisuutta, demokratiaa ja sananvapautta. Kirjastopalvelut tavoittavat vuositasolla yli puolet Haapajärvisistä. Toiminnalliset tavoitteet pohjautuvat kirjaston toimintojen kehittämiseen Joki-kirjastoina sekä oman kunnan sisällä.

Kirjasto on avoinna talvikaudella 49 tuntia/viikko ja kesällä 40 tuntia viikossa. Vuoden 2025 aikana otetaan käyttöön omatoimikirjasto palvelu. Omatoimikirjaston aikana asiakas voi käyttää omatoimisesti kirjaston palveluaukioloaikojen ulkopuolella. Asiointi tapahtuu täysin itsepalveluna. Omatoimiaikana voi lainata ja palauttaa aineistoa automaateilla, lainata varattua aineistoa, lukea lehtiä ja työskennellä.

Lasten ja nuorten kirjastotyö on yksi keskeisistä painopistealueista. Kouluyhteistyön avulla tuemme lukuinnon heräämistä ja lukutaidon kehitystä. Kirjastoautopalvelun lakkauttamisen jälkeen kirjasto käy kaikilla alakouluilla Kiertävä kirjasto – palvelun alla kerran kuussa. Lukutaitotyötä tehdään aktiivisesti kaikkien käyttäjäryhmien kanssa. Tavoitteena on lukuosuujuuden ja lukuharrastuksen lisääntyminen lasten ja nuorten keskuudessa. Kirjasto on mukana Haapajärven kulttuurikasvatus-suunnitelmassa. Muita painopistealueita ovat yhdenvertaisuuden ja kulttuurisen hyvinvoinnin tukeminen. Kirjasto järjestää vuosittain teemakuukauden, jossa aiheena on kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen.

Kirjallisuutta hankitaan monipuolisesti. Joki.finna.fi verkkokirjaston kautta jokikirjastojen monipuolinen aineisto on asiakkaiden käytettävissä ja varattavissa. Kirjasto on mukana Joki-kirjastojen kuljetusrenkaassa, joten varatut kirjat kulkevat nopeasti. Vuoden 2025 alusta Haapajärvi on mukana valtakunnallisessa e-kirjastossa, jonka kautta tarjotaan e-kirjat, e-äänikirjat ja aikakauslehdet. Muut e-palvelut tarjotaan Pohjoisen e-kirjaston kautta.

Digitukea annetaan asiakkaille pyydettyäessä. Kotipalvelua tarjotaan asiakkaille, jotka sairauden tai vamman vuoksi ovat estyneet käyttämästä kirjastoa.

Kirjasto toimii aktiivisesti yhteistyössä eri hallintokuntien, kirjastojen sekä kolmannen sektorin kanssa. Lisäksi toimintaa kehitetään erilaisten hankkeiden avulla. Kirjaston tiloissa järjestetään taidenäyttelyitä yhteistyössä kaupungin kulttuuripalvelujen kanssa.

Arvioinnilla seurataan yleisten kirjastojen tehtävien toteuttamista ja toiminnan järjestämistä. Kokoelman sisällön osalta jatketaan itsearviointia. Toimintoja arvioidaan laadun ja tuloksellisuuden pohjalta ja toimintaa pyritään kehittämään tulosten avulla. Henkilökunta osallistuu aktiivisesti täydennyskoulutukseen ja kehittää osaamistaan.

Kirjastotoimenjohtajan palveluja myydään Kärämäelle.

Projektit ja hankkeet:

Kirjasto hakee ja toteuttaa itsenäisesti ja yhteistyössä Jokikirjastojen kanssa Aluehallintoviraston myöntämiä valtionavustuksia kirjastojen kokeilu- ja kehittämistoimintaan.

Mittarit

	TP22	TP23	TA24	TA25
Lainaa/asukas yhteensä	11,32	13,87	15	-
Haapajärven kirjasto lainaa/asukas	11,36	12,14	13	14
Pyhäjärven kirjasto lainaa/asukas	10,62	9,80	-	-
Kirjastoauto lainamäärä	31 914	31444	15 000	-
E-aineiston käyttökerrat	20 555	24398	20 000	17 000
Fyysiset kirjastokäynnit /asukas	5,52	8,67	7	10

Verkkokäynnit /asukas	2,8	3,93	4	4
------------------------------	------------	-------------	----------	----------

Nuoriso

Vastuullinen viranhaltija: Nuoriso-ohjaaja

Toiminnan kuvaus: Nuorisopalvelut järjestää ohjattua toimintaa, tapahtumia ja leirejä erikseen sekä yhteistyössä muiden yhteistyökumppaneiden kanssa. Eri toiminnoilla tarjotaan lapsille ja nuorille tukea kasvuun, kehitykseen ja itsenäistymiseen, sekä ajankohtaista tietoa ja kanavia osallistumiseen ja vaikuttamiseen omassa elämässä ja elinympäristössä.

Tavoitteet ja toimenpiteet:

Nuorisopalveluiden tavoitteena ja tehtävänä on edistää lasten ja nuorten oikeuksien toteutumista osallisuudella ja vaikuttamismahdollisuuksilla. Lasten ja nuorten yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon parantaminen kuuluu tärkeänä osana nuorisopalveluiden tehtäviin.

Nuorisotalo on iltakäytön osalta 21 tuntia viikossa auki.

Nuorten lauantai-illan kahviloita järjestetään säännöllisesti yhteistyössä seurakunnan kanssa.

Lasten ja nuorten hyvinvoinnin tukemista ja ennaltaehkäisevää päihdetyötä tehostetaan, järjestämällä aiheeseen liittyviä teemailtoja nuorisotalolla.

Nuorisovaltuusto ja Lasten Parlamentti ovat näkyviä toimielimiä, jotka vaikuttavat lasten ja nuorten elinoloihin, esim. vapaa-ajanviettomahdollisuuksiin, tuoden omia mielipiteitään julki ja toimien itse aktiivisena toimijana, sekä aloitteiden tekijänä.

Avustuksia jaetaan talousarviomäärärahan puitteissa.

Nuorisopalveluiden ja koulujen yhteistyö on säännöllistä erilaisten tapahtumien ja koulupäivystysten osalta. Yhteistyötä kolmannen sektorin (yhteisöt, yhdistykset ja järjestöt), seurakunnan, viranomaisten, nuorten työpajan ja naapurikuntien kanssa jatketaan ja kehitetään.

Yhteistyö ei rajoitu vain kunnalliselle tasolle, vaan jatkuu maakunnallisella, valtakunnallisella ja kansainvälisellä tasolla. Olemme yhteistyössä eri tahojen kanssa mm. erilaisten hankkeiden ja projektien merkeissä.

Haapajärvi on mukana Oulun Eteläinen Nups- hankkeessa, jonka tavoitteena on rakentaa yhteinen nuorisotyön perussuunnitelma, jonka avulla saadaan ymmärrys siitä, mikä on keskeistä kunnallisessa nuorisotyössä. Nuorisotyön perussuunnitelmasta käy ilmi se, miten, missä ja millä tavoin nuorisotyötä tehdään ja toteutetaan kunnissa/kaupungeissa. Nups otetaan käyttöön Haapajärvellä vuoden 2025 aikana.

Projektit ja hankkeet:

Nuorisopalvelu hakee ja toteuttaa itsenäisesti ja yhteistyössä muiden yhteistyötahojen kanssa aluehallintoviraston (AVI:n) myöntämiä valtionavustuksia nuorisopalveluiden kokeilu- ja kehittämistoimintaan.

Nuorten työpaja

Toiminnan kuvaus: Nuorten työpajapalvelut ja Etsivä nuorisotyö ostetaan Jokilaaksojen Nuorten Tuki ry:ltä. Nuorisotilat ovat maanantaista perjantaihin Jokilaaksojen Nuorten Tuki ry:llä käytössä. Toimintaa on klo 08:00-16:00.

Mittarit

	TP22	TP23	TA24	TA25
Nuorisotalotoiminta				
Aukiolotunnit/vk	60	60	61	64

Avoimet ovet h/vk	17	21	18	21
Toimintapäivät/v	60	67	60	70
Kävijämäärä/v	7900	7800	7900	7800
Muu toiminta				
Erilaiset tapahtumat/v	80	63	80	60
joissa osallistujia	9000	8000	7500	7500
Koulupäivystys-toiminta/v, Termostaatti, Kuuloelin	58	27	50	30
joissa osallistujia	1800	1300	1500	1500
Nuorisovaltuuston kokouksia/v	10	5	6	5

Liikunta

Vastuullinen viranhaltija: Liikuntakoordinaattori

Toiminnan kuvaus: Haapajärven kaupunki edistää ja mahdollistaa monipuolisen liikunnan harrastamisen eri kohderyhmille. Liikuntapalvelut tukevat urheiluseurojen liikuntakasvatustyötä ja lisäksi myös muiden vapaaehtoisjärjestöjen liikuntatoimintaa mahdollisuuksien mukaan.

Toiminnassa kiinnitetään huomiota kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen. Liikunnan on todettu olevan yksi tärkeimmistä yksilötason hyvinvoinnin ylläpitäjistä. Liikuntapalvelut ovat mukana koulujen ja päiväkotien liikuntakasvatustyössä, samoin terveysliikunnan ja vanhusväestön liikunnan suunnittelussa ja toteutuksessa muiden hallintokuntien ja eri yhdistysten kanssa.

Liikuntapalvelut suunnittelevat ja toteuttavat liikuntapaikkojen ja -tilojen kunnossapidot, saneeraukset ja uudisrakentamiset yhdessä teknisten palvelujen kanssa. Suunnittelussa on tarvittaessa mukana myös muita hallintokuntia. Liikunnan järjestämisessä ja tukemisessa huomioidaan erityisesti sellaiset liikuntamuodot, joita voidaan harrastaa lähes kaikissa elämän vaiheissa.

Tavoitteet ja toimenpiteet:

Liikuntapalvelut mahdollistavat laajamittaisen liikunnan harrastamisen kaikille kuntalaisille. Liikuntapalvelut jakavat urheiluseuroille, järjestöille ja yksityisille henkilöille liikuntapaikkavuorot ja myöntävät avustuksia paikallisille urheiluseuroille.

Liikuntapalveluiden tärkein sisäliikuntatila on monitoimitalo, jota käytetään monipuolisesti niin koulujen liikuntatilana, kuin myös harraste- ja harjoitustilana iltaisin ja viikonloppuina. Monitoimitaloa käytetään liikuntatoiminnan lisäksi mm. messujen, konserttien ja erilaisten juhlien järjestämiseen sekä mahdollisuuksien mukaan eri järjestöjen harrastus- ja kokoontumispaikkana. Jokilatvan opisto käyttää monitoimitalon liikuntatiloja liikuntapiireihin ja itse hallinnoi monitoimitalon luokkatiloja opintopiireissään.

Uimahallia ja sen toimintaa kehitetään käyttäjiä kuunnellen. Liikuntapalvelut tarjoavat esi- ja perusopetuksen oppilaille kaksi ilmaista uintikertaa lukukaudessa. Koulut käyttävät uimahallia luokkaa kohden noin kuusi käyntikertaa vuodessa.

Seutukunnallista liikuntatoimien yhteistyötä jatketaan osallistumalla lähikuntien yhteiseen, yli kuntarajojen kattavaan liikuntatoimintaan. Tarvittaessa tehdään myös yhteishankintoja.

Kannustetaan ja tuetaan urheiluseuroja ja muita paikallisia yhdistyksiä hakemaan ja toteuttamaan Haapajärvelle valtakunnallisia ja alueellisia liikuntatapahtumia.

Liikuntapalvelut järjestävät kuntoliikuntakampanjoita, joiden tavoitteena on lisätä kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä liikunnan avulla. Kampanjoihin osallistuneiden määrää seurataan. Osallistujamäärän vuositavoitteena on suunnilleen asukasluku kerrottuna kahdella.

Teknisten palvelujen kanssa yhteistyönä taataan mahdollisuudet kaikille kuntalaisille monipuolisen liikunnan harrastamiseen ylläpitämällä erilaisia liikuntakohteita. Esim. pidetään hyvässä kunnossa kaupungin sisäliikuntatilat, hiihtoladut, urheilu- ja pelikentät, jääturheilualueet, frisbeegolfradat ja lähiliikunta-alueet. Myös uusia lajeja kartoitetaan, ja uusia ideoita ja toiveita toteutetaan mahdollisuuksien mukaan.

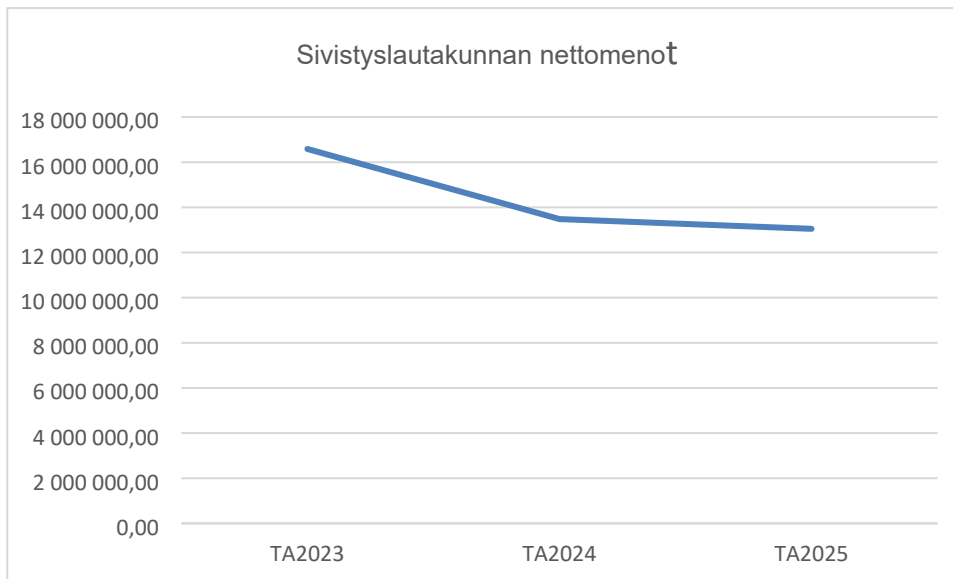
Mittarit

	TP22	TP23	TA24	TA25
Monitoimitalon aukiolotunnit	3 089	3 319	3 700	3 500
Monitoimitalolla kävijöitä (iltakävijät)	25 955	28 500	59 000	30 000
Uimahallin aukiolotunnit yleisölle	1 645	1 699,5	2 500	1 600
Uimahallilla kävijöitä (sis. asiakkaat +koululaisuinnit)	35 755	36 910	38 000	38 000
Osallistujamäärä liikuntakampanjoihin			14 000	14 000

SIVISTYSLAUTAKUNTA

	TA2022	TA2023	TA2024	TA2025
Menot	17 825 545	18 812 482	15 318 880	14 550 141
Tulot	2 049 912	2 227 233	1 837 710	1 500 881
Netto	15 775 633	16 585 249	13481 170	13 049 260

*TA2024
mukana vain
ulkoiset erät

TEKNISET PALVELUT

Päävastuualue: Tekniset palvelut

Vastuualueet: Hallinto, kaavoitus- ja mittauspalvelut, tilapalvelut ja kunnallistekniikka

Toimielimet: Tekninen lautakunta

Tilivelvollinen viranhaltija: Tekninen johtaja

Yhdyskuntarakenne kuten liikenneväylät, yleiset alueet, puistot, liikuntapaikat ja vesihuollon verkostot on pidettävä kunnossa väestön vähenemisestä huolimatta.

Vastuu rakennetun ympäristön kunnosta ja turvallisuudesta on kaupungilla. Yhdyskuntarakenteen ylläpitämisen ja korjausvelan karsimisen osalta teknisten palveluiden haasteena on resurssien riittävyys, joka välttämättä edellyttää tehtävien priorisointia.

Ylläpidettävien kohteiden karsintaa joudutaan väistämättä tekemään, kunnossapitoluokituksia tarkastamaan ja pohtimaan vaihtoehtoisia keinoja kohteiden ylläpitämiseksi. Kunnallisteknisten verkostojen ja rakennusten korjausvelan vähentämistä olisi jatkettava mm. siten, että epäkurantit tilat puretaan ja parempikuntoisten rakennusten myyntiä on selvitettävä.

Sote-kiinteistöjen yhtiöittämisveloite vuoden 2026 alussa tuo haasteen toiminnan ja talouden hallintaan.

Maankäyttö- ja rakentamislain uudistaminen on käynnissä. Hallituksen esitys on annettu eduskunnalle 15.9.2022 ja lain on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2025. Lakimuutos tulee edellyttämään henkilöstön kouluttamista sekä rakennusjärjestyksen uudistamisen. Rakennusjärjestyksen uudistamistyö on käynnistetty vuoden 2024 aikana.

Kaupunkistrategian mukaiset tavoitteet:

Tekniset palvelut luo ja ylläpitää viihtyisän, virikkeellisen ja turvallisen asuin-, harrastus- ja työympäristön Haapajärven kaupungin asukkaille, yrityksille sekä paikkakunnalla vieraileville. Toimenpiteinä ovat mm. ydinkeskustan, puistojen, yleisten alueiden ja urheilualueiden kehittäminen, sekä kaupungin tarjoamien toimintaedellytysten (kaavoitus, tontit, toimitilat) ylläpitäminen ja kehittäminen. Kuntalaisten hyvinvoinnin ja harrastamisen edellytyksiä parannetaan mm. kaupungin tarjoamilla liikuntapalveluilla, liikuntapaikkojen rakentamisella ja ylläpitämisellä. Keskustan katuverkosta korjataan peruskorjausohjelman ja talousarviomäärärahojen mukaisesti. Maankäytöllä ja kaavoituksella luodaan edellytykset kuntalaisten sujuvaan arkeen ja yritysten kasvutarpeisiin.

Palvelutuotannon periaatteet:

Tekniset palvelut palvelee sekä sisäisiä että ulkoisia asiakkaita. Sisäisiä palveluja tuotetaan kaupungin muille toimialoille tila- ja varikkopalveluilla. Suoraan kuntalaisille ja yrityksille palveluja tuotetaan kunnallisteknisissä- ja varikkopalveluissa sekä maankäytössä.

1. Teknisissä palveluissa omana toimintana tuotettavat palvelut:

- hallinto tuotetaan kokonaan omana toimintana
- kaavoitus- ja mittauspalvelut tuotetaan omana toimintana 3. kohdassa mainittuja poikkeuksia lukuun ottamatta
- kiinteistöjen kiinteistöhoito, erilaiset vuosikorjaukset ja alueiden kunnossapito tuotetaan pääosin omana tuotantona.
- pienet investointikohteet rakennetaan kaupungin omana työnä
- varikkopalvelut tuotetaan pääosin kaupungin omana tuotantona
- liikenneväylien sekä puistojen ja urheilualueiden kunnossapito tehdään pääosin kaupungin omana työnä

2. Yhteistyössä alueen muiden kuntien kanssa tuotettavat palvelut:

Muiden kuntien kanssa tuotettavia palveluita on mm. erilaiset projektit, jätehuolto ja erilaiset kilpailutukset.

3. Yksityisiltä palveluiden tuottajilta ostettavat palvelut:

- osittain ostettavia palveluita ovat tyypillisimmillään erilaiset kiinteistöjen kunnossapito- ja vuosikorjaustyöt, kiinteistöjen ja yleisten alueiden kunnossapito, kaluston kunnossapito, liikenneväylien, puistojen ja urheilualueiden kunnossapito

- mittaus- ja maaperätutkimukset
- rakennussiivoukset tai lyhytaikainen siivoustyö
- suurimmaksi osaksi yksityisiltä ostettavia palveluja ovat erilaiset talonrakennus- ja kunnallistekniikan suunnittelutehtävät sekä suuremmat kunnallistekniikan ja talonrakennuksen rakentamiskohteet
- kokonaan yksityisiltä tai valtiolta ostettavat palvelut ovat mm. kaavojen laatiminen, kiinteistöinsinöörin palvelut, metsienhoito ja vesihuolto

4. Voimassa olevat strategiat ja ohjelmat:

- Kiinteistöhallinnan kehittäminen
- Tilahankkeiden suunnittelu- ja toteutusohjeet
- Tilamäärien ja hankkeiden hallinta
- Liikenneturvallisuuksuunnitelma
- Katujen peruskorjausohjelma
- Katuväläistysohjelma
- Vesihuollon kehittämissuunnitelma
- Pohjavesien suojelusuunnitelma
- Laaja hyvinvointikertomus 2021-2025

Talouden säästötavoitteet teknisissä palveluissa:

Talouden säästötavoitteiden toimenpiteistä on teknisissä palveluissa toteutunut vuoden 2024 palkkakustannusten säästö 1,5 htv osalta. Mittauspalveluiden henkilöstö väheni eläköitymisten johdosta 2024 vuoden aikana yhdellä, ja varikolle myönnettyjä tehtävien täyttölupia ei saatu yt-neuvotteluiden vuoksi täyttää. Lisäksi määräaikaisten työtehtävien täyttämisen osalta on suoritettu tarkkaan tarveharkintaa. Tasapainottamisohjelmaan kirjattu Väliojan koulun lakkauttaminen on tehty 1.8.2023 alkaen ja koulun myynti tapahtui syksyllä 2024.

Vuoden 2025 talousarviota laadittaessa on haettu säästökohteita erilaisilla toimenpiteillä. Merkittävimpinä näistä on mm. yksityisteiden talviaurauksen lopettaminen, jolla tavoitellaan noin 130 000 euron säästöjä. Kiinteistöjen siivouspalveluiden tasoa on tarkasteltu yhdessä sivistyspalvelujen ja PPE Köökin kanssa. Toimenpiteet asian suhteen on vielä päättämättä, mutta tällä tavoitellaan noin 150 000 euron säästöjä.

Hiihtolatujen ylläpitokustannukset nousivat voimakkaasti talvikaudella 2022 - 2023. Tämän vuoksi on yhteistyössä sivistyspalveluiden, Kiilojen hiihtojaoston sekä latu-urakoitsijan kanssa luotu hiihtolatujen kunnossapitoluokitus, jolla tavoitellaan noin 10 000 euron kustannussäästöjä. Ulkokaukaloiden hoidon vähentämisellä tavoitellaan noin 2 500 euron säästöjä.

Sähkökulutuksessa jo aiemmin tehty katuvalaistuksen jaksottaminen tuo noin 10 000 euron säästön. Lisäksi sähkön, veden ja lämmön osalta tarkastellaan erilaisia säästöpotentiaaleja, mm. uusimalla katuvalaistusta.

Rakentaminen jatkuu kaupungilla voimakkaana, joka rasittaa kaupungin taloutta vielä useita vuosia. Myös korjausvelka niin kiinteistöjen kuin infrastruktuurin osalta on viimevuosien rakentamisesta huolimatta merkittävää.

Tyhjänä olevat ja purkamista odottavat kiinteistöt eli K.J. Ståhlbergin koulu, hotelli-ravintola, Kaunisto ja omakotitalo osoitteessa Puistokatu 74 rasittavat taloutta purkukustannusten ja alakirjausten takia.

Käyttötalousmenoissa on varauduttu vuonna 2025 purkamaan Kaunisto, omakotitalo.

Viimevuosien voimakas rakentaminen näkyy talousarviossa poistojen kasvuna, jota K. J. Ståhlbergin koulun valmistuminen kasvattaa entisestään.

Tulojen lisäyksiä on haettu vuoden 2024 aikana metsänmyynnillä sekä metsätilojen myynnillä. Metsätilojen myynnin tuloutukset saadaan kaikki kohdennettua vuodelle 2024.

Hallinto

Vastuullinen viranhaltija: Tekninen johtaja

Toiminnan kuvaus: Hallinto tuottaa teknisten palveluiden ja lautakunnan tarvitsemat hallintopalvelut.

Tavoitteet ja toimenpiteet: Teknisten palvelujen ostoreskontra ja laskutus hoidetaan siten, että viivästyskorkoja ei synny.

Tekniselle lautakunnalle saapuneet aloitteet ja esitykset käsitellään kuntalain edellyttämässä ajassa. Talousarvion seurantaan ja sisäiseen valvontaan liittyvät raportit tuotetaan vähintään kerran kuukaudessa. Tunnuslukuja laskettaessa kaupungin asukaslukuna on käytetty vuosina 2019-2022 7291 asukasta ja vuosina 2013-2024 asukaslukuna on käytetty 6803 henkilöä.

Mittarit

	TP22	TP23	TA24	TA25
Nettomenot €/as	47,93	62,89	48,65	32,99

Kaavoitus- ja mittauspalvelut

Vastuullinen viranhaltija: Tekninen johtaja

Toiminnan kuvaus: Maankäytön suunnittelulla tuetaan ja toteutetaan kaupungin strategisia tavoitteita.

Tavoitteena on toimiva ja taloudellinen kaupunkirakenne, riittävä ja monipuolinen tonttitarjonta, kaupunkikuvan korkea laatu sekä viihtyisä ja turvallinen ympäristö. Kiinteistömuodostuksen kautta mahdollistetaan rakentaminen asemakaava-alueilla.

Asemakaavat ja osayleiskaavat laaditaan MRL:n säännösten mukaisesti. Mittaustoiminnasta huolehditaan asiakkaiden ja yleisen tarpeen mukaisesti. Vastataan kiinteistörekisterinpidosta yhdessä maanmittauslaitoksen kanssa. Huolehditaan kaupungin maakiinteistöjen hallinnosta.

Tavoitteet ja toimenpiteet: Keskenäisten asemakaavatoiden laatiminen hyväksymispäätöstä varten.

Tonttijakojen laatiminen tarpeiden mukaan sekä lohkomisten (tontit, yleiset alueet) ja muiden kiinteistötoimitusten suorittaminen vastaamaan asiakkaiden tarvetta. Kiinteistörekisterin pito ja kiinteistöomaisuuden hallinto. Kiinteistöinsinöörin palvelut ostetaan Pohjois-Pohjanmaan maanmittaustoimistosta.

Meneillään olevia kaavoitushankkeita on seuraavasti:

- Hallan biotuotealueen kaavoitus
- Ouluntien teollisuusalueen kaavamuutos Palomäen 5. kaupunginosan kortteleissa 529, 576 ja 577 sekä viereisillä lähivirkistysalueilla
- asemakaavan muutos Karpalosuo 4. kaupunginosassa korttelissa 97 sekä viereisellä puistoalueella ja rautatiealueella
- asemakaavan muutos Ronkaalan 1. kaupunginosassa korttelissa 215
- asemakaavan muutos Ronkaalan 1. kaupunginosassa korttelissa 50, tontit 3, 4 ja 6
- Hakulinkankaan tuulivoimapuiston osayleiskaavan laadinta
- Korteperän tuulivoimapuiston osayleiskaavan laadinta
- Vuovinginkankaan tuulivoimapuiston osayleiskaavan laadinta

Mittarit:	TP22	TP23	TA24	TA25
Asemakaavoitus, nettomeno €/as	1,49	0,85	0,90	1,29
Asemakaavaa ha	729	729	729	729
Asemakaavan laadinta viireillä ha	9,56	8,8	47	47
Osayleiskaavaa ha	3 877	3 877	3 877	3877
Osayleiskaavan laadinta viireillä ha	0	0	0	0
Tuulivoimapuistojen osayleiskaavaa ha	3 240	3 244	3 344	3344
Tuulivoimapuistojen osayleiskaavan laadinta viireillä ha	0	6 700	6 700	6700 *
Mittaustoiminta, nettomeno €/as	26,62	31,94	30,94	20,59
Kiinteistötoimituksia kpl/v	3	15	12	10
Hyväksytyt tonttijakoja kpl	327	328	340	350

*lisäksi Vuovinginkangas, pinta-alan tarkentuessa

Metsien hoito

Vastuullinen viranhaltija: Tekninen johtaja

Toiminnan kuvaus: Kaupungin metsäomaisuuden suunnitelmallisella ja pitkäjänteisellä hoidolla varmistetaan, että metsät ja niiden kasvuolosuhteet pysyvät kunnossa. Metsillä on taloudellisen arvon lisäksi myös virkistysarvoja, jotka huomioidaan metsähoitotoimenpiteitä suunniteltaessa. Kaupungin omistama metsäomaisuus hoidetaan hyvän metsänhoidon periaatteen mukaisesti, käyttäen apuna metsäalan asiantuntijoita.

Tavoitteet ja toimenpiteet: Metsänhoitotoimenpiteet suoritetaan metsätaloussuunnitelman ja talousarvion mukaisin toimenpitein. Metsänhoitosuunnitelma tullaan päivittämään vuonna 2024 - 2025.

Mittarit:

	TP22	TP23	TA24	TA25
Menot €/as	6,92	7,45	8,07	11,29
Tulot €/as	45,27	31,60	31,31	39,13

Tilapalvelut

Vastuullinen viranhaltija: Kiinteistöpäällikkö

Toiminnan kuvaus: Tilapalveluiden vastualueen tehtävänä on ylläpitää kaupungin omistuksessa olevat rakennukset tarkoituksen mukaisessa ja käytön vaatimuksia vastaavassa kunnossa. Tähän kuuluu mm. kiinteistöjen ulkoalueiden kunnossapito, teknisten järjestelmien vuosihuollot ja -korjaukset, jätehuolto sekä rikkoutumisesta ja kuluneisuudesta johtuvat rakennustekniset työt sekä vuosikorjaukset. Lisäksi tehtäviin kuuluu kiinteistöjen talotekniikasta, lämpö-, sähkö-, vesi- ja jätehuollosta vastaaminen. Kustannuslaskentaa suoritetaan mm sisäisten ja ulkoisten vuokrien tason määrittämiseksi sekä erilaisten määrärahatarpeiden selvittämiseksi.

Tavoitteet ja toimenpiteet: Toiminnassa pyritään taloudellisuuteen ja tehokkuuteen kiinteistöhallintaohjeen mukaisesti. Kiinteistöautomaatiota hyödynnetään rakennusten talotekniikan ohjauksessa ja valvonnassa mahdollisimman tehokkaasti mm. kiinteistöjen toimivuuden varmistamiseksi ja energian säästämiseksi. Automaatiota uusitaan ja sen piiriin liitetään mahdollisuuksien mukaan lisää kiinteistöjä. Lisäksi tutkitaan uusiutuvan energian säästö- ja käyttömahdollisuuksia Hinku-kunta päätöksen mukaisesti. Säästöjä pyritään saamaan kilpailuttamalla käytössä olevat automaatioon ja kiinteistöhoitoon liittyvät ohjelmistot. Koulujen kaukaloiden ja ulkoliikuntapaikkojen valaistuksia on va energiatehokkaampiin ja käyttöikänsä pidempiin led-valaisimiin. Paremmalla valaistuksella on myös turvallisuutta lisäävä vaikutus.

Kiinteistöjen vuosikorjaukset:

Vastuullinen viranhaltija: Kiinteistöpäällikkö

Toiminnan kuvaus: Vuosikorjausten tavoitteena on pitää korjausvelan kasvaminen mahdollisimman pienenä. Korjauksilla varmistetaan kiinteistöjen toimivuus ja turvallisuus sekä pidetään ne teknisesti tilojen käytön edellyttämässä kunnossa.

Kiinteistöhoito vastaa kaupungin omistamien rakennusten käyttökuntoisuudesta. Tekniset palvelut luo ja ylläpitää viihtyisän ja turvallisen asuin-, harrastus- ja työympäristön sekä Haapajärven kaupungin asukkaille, yrityksille että paikkakunnalla vieraileville.

Tavoitteet ja toimenpiteet: Tavoitteena on pitää tilat rakennusteknisesti kunnossa sekä omana työnä että ostopalveluilla. Tiloja muuntamalla voidaan niiden käyttötarkoitusta muuttaa paremmin käyttäjän tarpeita vastaavaksi. ROS:n (Rakennuskannan omistajapoliittinen suunnitelma) ja "Tilamäärien ja -hankkeiden hallintaohje" mukaisesti tarpeettomiksi jääneet rakennukset myydään tai puretaan. Vuoden 2024 aikana on väliojan koulukiinteistö myyty ja entisen päiväkotia Satulaakson myyntiä kaavaillaan.

Kiinteistöstrategian laaditaan vuoden 2025 aikana.

Kiinteistöt ja piha-alueet pidetään siinä kunnossa, että tiloja voidaan käyttää turvallisesti ja taloudellisesti. Haasteita toiminnalle on aiheuttanut yleiset säästötavoitteet. Yhteistyötä vuokratalojen kanssa tehdään kiinteistönhoidon ja muiden toimintojen parissa. Henkilökunnan koulutusta jatketaan tarvittaessa. Henkilöstöllä on myös halutessaan mahdollisuus kouluttautua erilaisilla etäkursseilla Eduhousen kautta.

Mittarit:

Vuosikorjauksen alaiset tilat rakennuskuutioiden mukaan.

Rm ³	2020	2021	2022	2023	2024
Suorassa omistuksessa	215 588	195 986	191 672	195 411	190 400

Kiinteistöhoidossa olevat tilat rakennuskuutioiden mukaan.

Rm ³	2020	2021	2022	2023	2024
Suorassa omistuksessa	215 588	195 986	191 672	195 411	190 400
Vuokratalot Oy	61 020	53 420	53 420	53 420	58 660
Yhteensä	276 608	249 406	245 092	248 831	249 060

Kunnallistekniikka

Vastuullinen viranhaltija: Tekninen johtaja

Toiminnan kuvaus: Kunnallistekniikan tehtävänä on katu- ja kunnallistekniikan suunnittelu, rakentaminen ja rakennuttaminen, tavoitteena luoda ja ylläpitää viihtyisät ja turvalliset puisto- ja urheilu- sekä muut yleiset alueet sekä liikenneympäristö.

Tavoitteet ja toimenpiteet: Puistot ja yleiset alueet pidetään viihtyisinä ja turvallisina virkistysalueina, sekä liikunta ja urheilualueet asianmukaisessa kunnossa. Puistojen hoito järjestetään osin ostopalveluina vastuuhenkilön sekä kesän ajaksi palkattujen koululaisten ja kausityöntekijöiden avulla.

Varikko

Vastuullinen viranhaltija: Työnjohtaja

Toiminnan kuvaus: Tuottaa eri hallintokuntien tarvitsemat käyttäjäpalvelut, järjestää työkonekalustoa, huolehtii tavarahankinnasta ja varastoinnista. Huolehtii kaupungin oman kaluston päivittämisestä ja uudistamisesta.

Tavoitteet ja toimenpiteet: Kaupungin omistama kalusto pidetään toimintakuntoisena.

Viranomaisten vaatimat lupa- ja korttikoulutukset pidetään ajantasalla. Riskien arviointia tehostetaan.

Mittarit:

Mittareina käytetään mm. suurimpien työkoneiden tunteja, joita on

- tarktorit (2 kpl) n. 1 546,50 h/traktori
- tiekarhu 119,50 h
- avolavapakettiauto 441 h
- kuorma-auto 187,50 h

	TP22	TP23	TA24	TA 25
Menot €/as	60,96	59,93	56,77	57,04
Tulot €/as	27,89	17,64	20,58	25,33

Liikenneväylät

Vastuullinen viranhaltija: Yhdyskuntateknikko

Toiminnan kuvaus: Katujen ja katuvalojen kunnossapito ja uusien rakennuttaminen.

Tavoitteet ja toimenpiteet: Kadut pidetään liikennöitävässä kunnossa. Kaupunki osallistuu edelleen kuntaosuudella sellaisten yksityisteiden peruskorjaukseen, jotka saavat valtionosuuden. Katuvalaistuksen uusimista energiatehokkaammaksi määrärahojen puitteissa sellaisilla katuosuuksilla, jotka eivät kuulu lähivuosien katujen perusparannusohjelmaan. Katujen perusparannuksia jatketaan katujen peruskorjausohjelman ja lautakunnan ohjeistuksen mukaisesti. Yksityisteiden talviauraus päättyy talvikauteen 2023-2024. Tulevasta talvesta 2024 eteenpäin yksityisteiden varsilla asuvien tulee järjestää tien auraus itse.

Mittarit

Ylläpidettäviä katuja 37 km.

	TP22	TP23	TA24	TA25
€/km/v	14 500	3782	7100	5163

Ylläpidettäviä yksityisteitä 260 km.

	TP22	TP23	TA24	TA25
€/km/v	471,90	415,28	520,62	-

Puistot ja yleiset alueet sekä urheilualueet

Vastuullinen viranhaltija: Työnjohtaja

Toiminnan kuvaus: Ulkoliikuntapaikat pidetään käyttökunnossa, puistot, tori ja muut yleiset alueet pidetään viihtyisinä ja turvallisina.

Tavoitteet ja toimenpiteet: Kuntopolut ja hiihtoladut pidetään käyttökunnossa, säästöjen mahdollistamissa rajoissa. Latujen kunnossapito tilanteen ja kunnossapitoluokituksen mukaan. Urheilualueilla pidetään suorituspaikat ja -välineet kilpailukunnossa. Minigolf-radan ja liikennepuiston kesäaikaista valvontaa jatketaan koululaisten avulla. Puistojen kunnostamista jatketaan määrärahojen puitteissa.

Mittarit

	TP22	TP23	TA24	TA25
Nettomenot €/as	43,06	27,79	52,72	23,45

Hulevesiviemärit

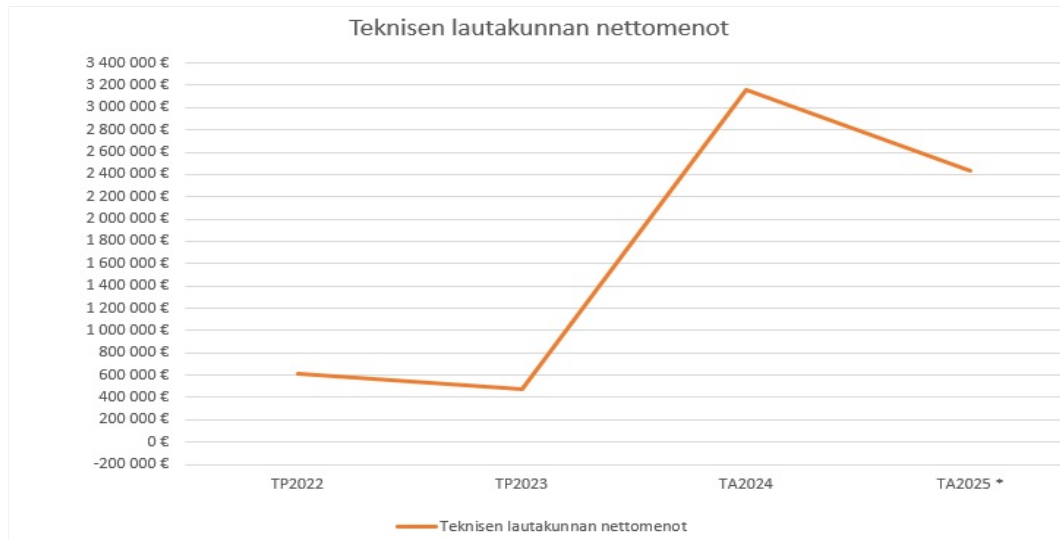
Vastuullinen viranhaltija: tekninen johtaja

Kaava-alueella peritään hulevesimaksua, joka tuloutetaan tälle menokohdalle ja ko. maksuilla kunnossapidetään hulevesiviemärit sekä katujen ja muiden yleisten alueiden avo-ojat. Hulevesiviemäröinnin suunnitteliin perustuvaa rakentamista, yhteistyössä Haapajärven Vesi Oy:n kanssa, vuotovesien ja jätevesiviemäriin johdettavien hulevesien vähentämiseksi.

TEKNINEN LAUTAKUNTA

	TP2022	TP2023	TA2024	TA2025 *
Menot	6 015 498	6 307 080	5 563 755	4 853 450
Tulot	5 408 022	5 828 260	2 410 345	2 416 260
Netto	607 476	478 820	3 153 410	2 437 190

*TA2025 alk. mukana vain ulkoiset erät

YMPÄRISTÖPALVELUT

Vastuullinen viranhaltija: Ympäristöjohtaja

Toiminnan kuvaus: Haapajärven kaupungin ympäristöpalvelut on vastannut 1.10.2023 alkaen ympäristönsuojelun ja rakennusvalvonnan tehtävistä Haapajärven, Reisjärven ja Kärsämäen alueella sekä ympäristöterveydenhuollon (ympäristöterveysvalvonta ja eläinlääkintähuolto) tehtävistä Haapajärven, Pyhäjärven, Reisjärven ja Kärsämäen alueella. Haapajärven kaupunki toimii kyseisen yhteistoiminta-alueen vastuukuntana.

Ympäristönsuojelussa ja rakennusvalvonnassa tulot ja menot jaetaan Haapajärven, Kärsämäen ja Reisjärven välillä asukasluvun ja arvioidun työtarpeen (lupamäärät, keskeiset suoritemäärät) keskiarvoprosentilla. Ympäristönsuojelun ja rakennusvalvonnan viranomaistehtävien hoitamisesta on tehty yhteistyösopimus Pyhäjärven kaupungin kanssa. Haapajärven kaupunki ostaa Pyhäjärven kaupungilta rakennustarkastajan työpanosta 1 pv/vko Kärsämäen tehtävien hoitamiseen. Ympäristönsuojelussa Haapajärven kaupunki ostaa Pyhäjärven kaupungilta ympäristötarkastajan työpanosta 2 pv/vko ja Pyhäjärven kaupunki Haapajärven kaupungilta 1 pv/vk. Yhteistyösopimuksen mukaan viranhaltijat sijaistavat toisiaan lomien aikana ja tekevät muutoinkin yhteis- ja kehitystyötä toimialallaan. Käytännön asioista sovitaan Haapajärven kaupungin ympäristöjohtajan ja Pyhäjärven kaupungin teknisen johtajan kesken. Haapajärven kaupunki ostaa Kärsämäen kunnalta toimistosihteerin avustavaa työpanosta 2 h/vko Kärsämäen asioiden hoitamiseksi.

Ympäristöterveysvalvonnassa ja eläinlääkintähuollossa tulot ja menot jaetaan Haapajärven, Kärsämäen, Reisjärven ja Pyhäjärven kesken asukasluvun ja arvioidun työtarpeen (valvontakohteiden lkm) mukaisilla keskiarvoprosenteilla. Eläinlääkäreiden yhteisvastaanoton tuloille ja menoille on oma kustannuspaikkansa, jossa tulot ja menot jaetaan kuntien kesken yhteisvastaanoton kunnittaisten pieneläinkäyntien perusteella. Pyhäjärvellä olevan eläinlääkärivastaanoton kustannukset maksaa Pyhäjärven kaupunki niiltä osin, mitä ko. vastaanotolta kerättävä klinikkamaksu ei kata. Kärsämäen kunta maksaa Kärsämäellä olevat eläinlääkärin käytössä olevien tilojen kustannukset. Ympäristöterveydenhuollon toiminnasta on tehty kuntien välillä yhteistyösopimus.

Ympäristöpalvelujen toimintaa ohjaavat toimialaan liittyvät alueelliset ja valtakunnalliset suunnitelmat.

Toimielin: Ympäristölautakunta

Ympäristölautakunta vastaa laissa kunnan tehtäväksi säädettyjen ympäristönsuojelun, ympäristöterveydenhuollon ja rakennusvalvonnan viranomaispalvelujen tuottamisesta ja järjestämisestä. Ympäristölautakunnassa on kaksi jäsentä jokaisesta jäsenkunnasta. Pyhäjärven jäsenet osallistuvat ympäristölautakunnan kokouksiin pelkästään ympäristöterveydenhuollon asioita käsiteltäessä.

Tavoitteet ja toimenpiteet: Ympäristöpalveluiden päämääränä on kestävä kehitys ja yleisen edun mukaisen turvallisen, terveellisen ja viihtyisän asuin-, elin- ja toimintaympäristön sekä hyöty- ja kotieläinten hyvinvoinnin turvaaminen. Nämä hyvinvointiin ja terveyteen liittyvät tavoitteet on kirjattu myös ympäristönsuojelun, rakennusvalvonnan ja ympäristöterveydenhuollon substanssilainsäädäntöön.

Viranomaistoiminta ja -palvelut järjestetään siten, että toiminta on ennalta ehkäisevää ja laadukasta sekä valvonta säännöllistä, tehokasta ja oikein kohdennettua. Valvontasuunnitelmat laaditaan riskiperusteisesti, jotta voimavarat saadaan kohdennettua oikein. Toiminnan on myös oltava hyvän hallinnon mukaista ja eri toimijoita tasapuolisesti ja oikeudenmukaisesti kohtelevaa. Henkilökunnan osaamista ylläpidetään täydennyskoulutuksin. Valvonnalle pyritään turvaamaan riittävät resurssit. Viranomaisten yhteistyötä yksikön sisällä, alueellisesti ja valtakunnallisesti pyritään ylläpitämään ja kehittämään.

Tavoitteet asiakkaan näkökulmasta:

- ilmoitukset ja hakemukset käsitellään viivytyksettä
- vastataan kyselyihin viivytyksettä
- tiedotetaan tehokkaasti toiminnasta

Tavoitteet palveluiden ja prosessien näkökulmasta:

- Pyritään saavuttamaan valvontasuunnitelmissa asetetut tavoitteet
- Parannetaan sähköistä asiointia
- Osallistutaan alueellisiin viranomaisten yhteistyötä edistäviin palaveriin ja hankkeisiin
- Huolehditaan valmius- ja häiriötilannesuunnitelman ajantasaisuudesta ja osaamisesta

Tavoitteet henkilöstön näkökulmasta:

- Pyritään asettamaan valvonnan tavoitteet realistisesti
- Pidetään yksikön viikkopalaverit ja tiimeittäin kuukasipalavereita
- Koulutaudutaan ja pidetään tiedot ajan tasalla muuttuvista säädöksistä

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelujen tavoitteena on turvata hyvinvointia ja terveyttä edistävä asumis- ja toimintaympäristö.

Mittarit:

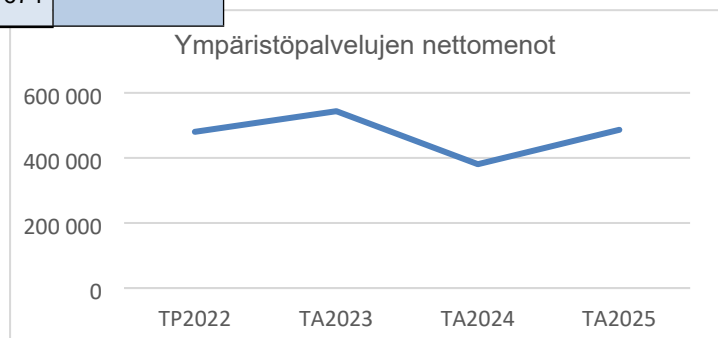
- Maksuosuus euroa/asukas
- Keskeisten suoritteiden lukumäärät
- Ympäristölautakunnan kokoukset
- Valvontasuunnitelmien toteutuminen

Kuntajakoprosentit vuodelle 2025:

JAKO-%:t TA 2025	HJ	KM	PJ	RJ	YHT
Ympäristönsuojelu	49,94 %	24,57 %	0,00 %	25,49 %	100,00 %
Ympäristöterveysvalvonta	38,39 %	15,77 %	28,76 %	17,08 %	100,00 %
Eläinlääkintähuolto	34,59 %	20,47 %	22,71 %	22,23 %	100,00 %
Valvontaeläinlääkäri	34,59 %	20,47 %	22,71 %	22,23 %	100,00 %
Yhteisvastaantotto	41,23 %	12,17 %	31,73 %	14,87 %	100,00 %
Rakennusvalvonta	53,34 %	20,84 %	0,00 %	25,82 %	100,00 %
Hallinto	44,74 %	17,96 %	20,54 %	16,76 %	100,00 %

YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA

	TP2022	TA2023	TA2024	TA2025
Menot	602 129	1 495 270	1 350 935	1 578 693
Tulot	121 925	951 645	970 261	1 092 280
Netto	480 204	543 625	380 674	486 413

YHTEENVETO

TA2024	Menot	Tulot
Vaalit	70 532	26 000
Tarkastustoimi	35 665	0
Hallintopalvelut	3 579 382	204 942
Sivistyspalvelut	14 550 141	1 500 881
Tekniset palvelut	4 853 447	2 416 260
Ympäristöpalvelut	1 578 693	1 092 280
Yhteensä	24 667 860	5 240 363

Menot päävastualueittain 2025

■ Vaalit ■ Tarkastustoimi ■ Hallintopalvelut ■ Sivistyspalvelut
■ Tekniset palvelut ■ Ympäristöpalvelut ■ Yhteensä

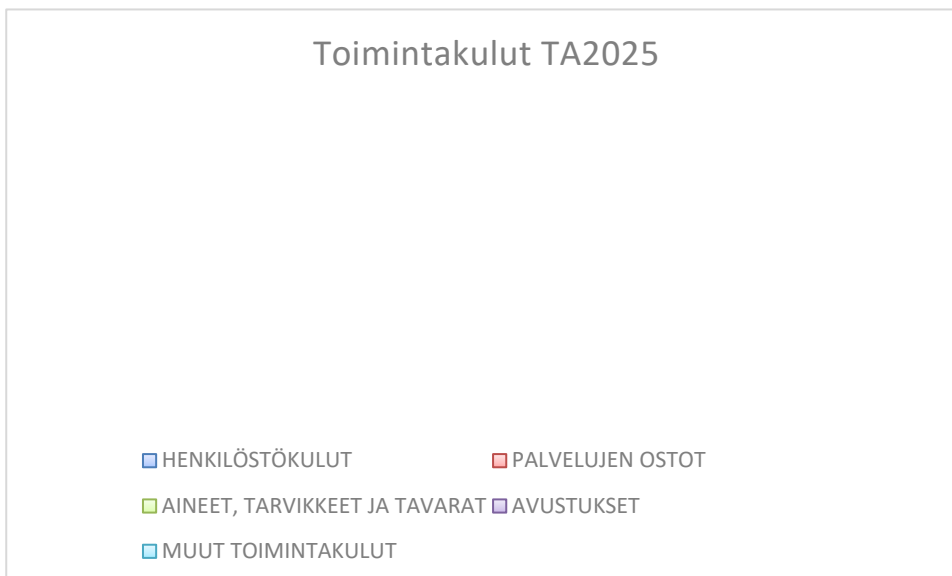
Tulot päävastualueittain 2025

■ Vaalit ■ Tarkastustoimi ■ Hallintopalvelut ■ Sivistyspalvelut
■ Tekniset palvelut ■ Ympäristöpalvelut ■ Yhteensä

TOIMINTATUOTOT	TA2025
MYYNTITUOTOT	1 860 889
MAKSUTUOTOT	633 592
TUET JA AVUSTUKSET	491 000
MUUT TOIMINTATUOTOT	2 254 882

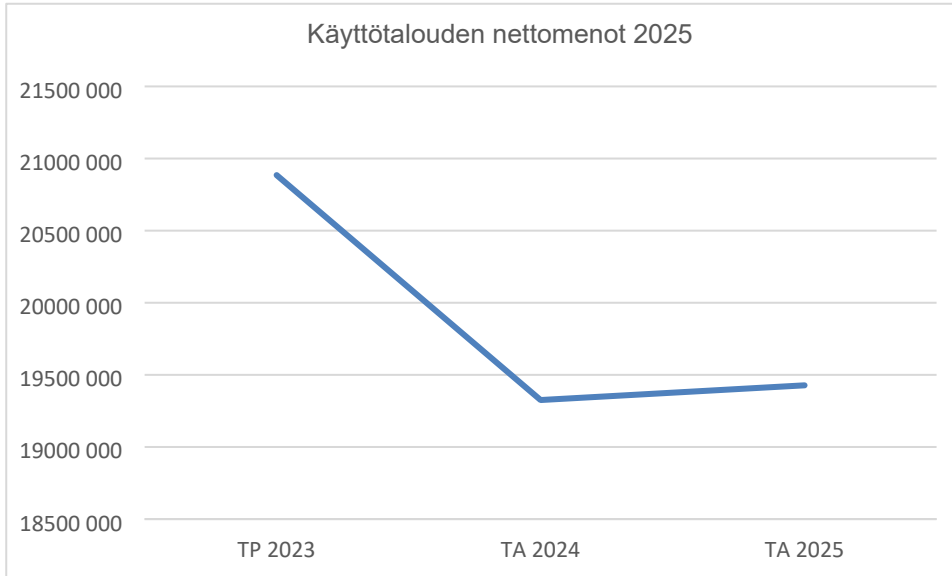

TOIMINTAKULUT	TA2025
HENKILÖSTÖKULUT	-14 108 905
PALVELUJEN OSTOT	-6 795 760
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-1 987 467
AVUSTUKSET	-754 650
MUUT TOIMINTAKULUT	-1 021 078

KÄYTTÖTALOUSHYTEENSÄ

	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Tulot	4 702 769	5 516 948	5 240 363
Menot	25 587 907	24 842 472	24 667 860
Netto	20 885 138	19 325 524	19 427 497

13. Investoinnit

Investoinnit vuosille 2025 - 2028	poistoai ka	TA2025	TS2026	TS2027	TS2028
KAUPUNGINHALLITUS kp. 6021					
9000. Tontit ja maa-alueet					
kiinteistöjen osto		50 000	50 000	0	
kiinteistöjen myynti		-50 000	-50 000	0	
9072 Retkeilevä HPJ investointihank					
9072 Retkeilevä HPJ investointihank		6 000	0	0	
9995 Inv.tapaht.osakkeet					
9995 Inv.tapaht.osakkeet		150 000	0	0	
Kaupunginhallitus yhteensä		156 000	0	0	0

SIVISTYSLAUTAKUNTA					
Sivistyspalvelut toim. 7061					
Koneet ja kalustot/koulut ja päiväkodit					
9708. koulujen ja päiväkotien koneet ja kalusto	3 v.	0	0	0	
K.J. Ståhlbergin koulu					
9709. irtaimisto	3 v.	800 000	0		
9710. lähiliikunta-alue*	5 v.	70 000	450 000		
avustus		-24 600	-157 500		
Koneet ja kaulustot/vapaa-aika					
9705. Ronkaalan uimarannan alueen kehittäminen	5. v		20 000	25 000	
Sivistyslautakunta yhteensä		845 400	312 500	25 000	0
*Lähiliikunta-alueen rakentamista koskevat päätökset tehdään valtuustossa					

TEKNINEN LAUTAKUNTA toim.8140	poistoai ka	TA2025	TS2026	TS2027	TS2028
Tekniset palvelut					
Omat toimitilat kp. 8041					
Sosiaali ja terveyskeskus		50 000	0	3 700 000	3 516 000
9252. 2007 valmistuneen osan saneeraus	20 v.	50 000	0	1 700 000	1 681 000
9244. korvaavat tilat vaihe 2 (rahoitus kiinteistöleasingilla)	20 v.	0	0	2 000 000	1 835 000
9208. K.J.S:n koulu, liikuntasali ja keskuskeittiö		2 588 400	160 000		
9208. suunnittelu ja rakentaminen	20 v.	2 600 000	0		
9251. KJS liikuntasalin rakentaminen	20.v				
avustukset		-141 600			
Yläasteen, Monitoimitalon ja K.J.S:n parkkialue		130 000	160 000		
Monitoimitalo		51 000	0	300 000	0
9238. kiinteistöautomaation uusiminen	20 v.	20 000			
9238. vesikaton uusiminen	20 v.	15 000		300 000	
9304. piha-alue	20 v.	16 000			

		TA2025	TS2026	TS2027	TS2028
Muut hankkeet		320 000	290 000	20 000	60 000
Kulttuuritalo					
9202. vesikaton kunnostustyöt	20 v.	0	40 000		
9240. valaistus, akustot, sisäpinnat	20 v.	10 000			
9249. kiinteistöautomaation uusiminen	20 v.		25 000		
Lukio					
9247. lvi-järjestelmän kunnostus	20 v.	0	25 000		
9250. sisäpintojen saneerauksia	20 v.	10 000		20 000	
Oksavan koulu					
9245. PTS:n mukaiset toimet	20 v.	10 000	0		
Parkkilan koulu					
9210. PTS:n mukaiset toimet	20 v.	10 000	0		
Päiväkoti Satakieli					
9248. ulkoverhouksen uusiminen	20 v.		35 000		
Päiväkoti Jukola					
9275. 1. vaiheen vesikatto	20 v.		60 000		
Päiväkoti Kartanon tilajärjestelyt					
Määrärahavaraus selvityksen jälkeen tehtäville toimille		200 000	0		
Tiiton koulun tilojen muutostyöt päiväkotikiinnoton (tarvittaessa)				0	
Stolle					
9246. Ikkunat, huoltomaalaus	20 v.		25 000		
Muut					
9104. Hinku-kuntahanke	20 v.	20 000	20 000	0	10 000
9121. jätehuolto, jäteasemat	20 v.	10 000	10 000	0	50 000
9117. arvaamattomat korjaukset	20 v.	50 000	50 000	0	0
Talonrakennus yhteensä		3 009 400	450 000	4 020 000	3 576 000

	poistoai ka	TA2025	TS2026	TS2027	TS2028
Kiinteät rakenteet ja laitteet					
Kadut kp. 8014			600 000	600 000	700 000
9142. Isokatu välillä Roikolantie - Karjakuja	15 v.		600 000		
9306. Puistokatu välillä Pehkosenkuja - Rantamäenkuja	15 v.			600 000	
9143. Puistokatu / Rantakatu	15 v.				700 000
Katujen ja yleisten alueiden rakentaminen		12 000	30 000	0	0
9133. Savimäenpuhdo kehittäminen, katuvalaistus + asfaltointi	15 v.	0	30 000		
9303. Isokatu, lopputyöt	15 v.	12 000			
Hulevesiviemärit/avo-ojat/vuotovesiselvitys		0			
9296. Hulevesiverkosto	15 v.	0			
Katujen päällystäminen		20 000	20 000	20 000	20 000
9290. varaus päällystetöihin	15 v.	20 000	20 000	20 000	20 000
Muut hankkeet		110 000	130 000	0	20 000
9114. suunnittelu, kohdentamattomat ja kaavoitushankkeet	15 v.	30 000	30 000	0	20 000
9293. katuvalojen uusiminen	15 v.	20 000	20 000	0	0

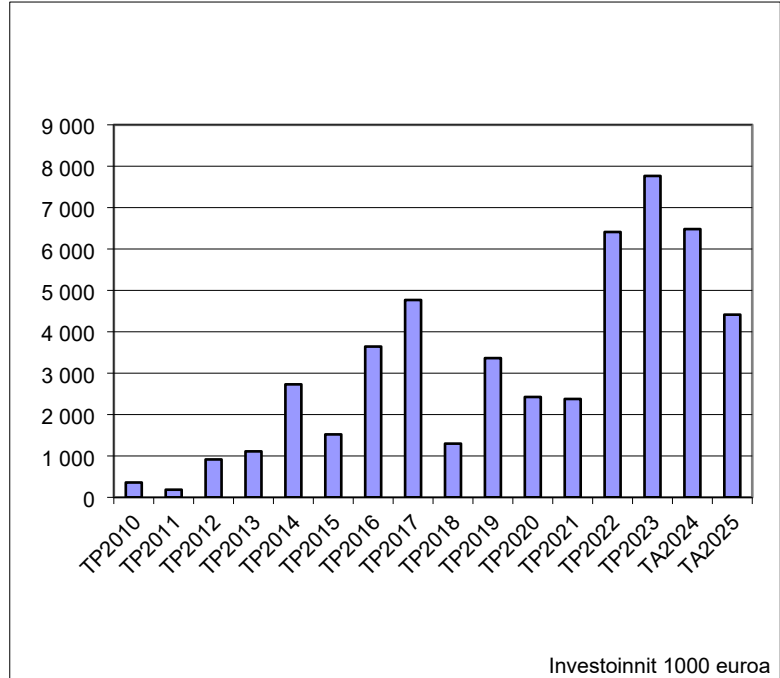
9118. puistot ja yl.alueet, varaus puistojen kunnossapitoon	15 v.	20 000	20 000	0	0
9136. Liikenneturvallisuussuunnitelman kohteet	15 v.	40 000	40 000	0	
9123. Skeittiramppien uusiminen ja asfaltointi	15 v.	0	20 000		
9120. Autiorannan riippusilta, vesioikeuden lupa, suunnitelmat	15 v.	0			
Kiinteät rakenteet ja laitteet		142 000	780 000	620 000	740 000

Muut pitkävaikuttiset menot		33 000	30 000	30 000	0
Vattenfall puitesopimus	5 v.				
9101. Hpj kunnostushankkeet		0	0	0	0
omarahoitusosuus		16 000			
avustus		-13 000			
9291. Yksityistiet ym.		30 000	30 000	30 000	
Hallan bioteollisuusalueen bioterminaali		0			
omarahoitusosuus		0			
JTF-avustus		0			
Irtainomaisuus					
9124. Koneet ja kalustot/tekpa					
9124. varaus kalustohankintoihin	3/5 v.	18 000	20 000	0	0
Irtainomaisuus yhteensä		18 000	20 000	0	0
Tekninen lautakunta yhteensä (ei sis. kiinteistöleasingia)		3 202 400	1 280 000	4 670 000	4 316 000

YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA					
9711 Rak ja lupatietojen päivitys					
9711 Rak ja lupatietojen päivitys		15 700	0	0	0
Ympäristölautakunta yhteensä		15 700	0	0	0
Investoinnit vuosille 2023 - 2026 yhteensä (ei sis. kiinteistöleasingia)		4 219 500	1 592 500	4 695 000	4 316 000
Kaikki vuodet yhteensä		14 822 600			
Keskimäärin vuodessa		3 705 650			

INVESTOINNIT YHTEENSÄ	TA2025	TS2026	TS2027	TS2028
Menot	-4 748 700	-1 500 000	-4 695 000	-4 316 000
Tulot	334 600	102 500	0	0
Netto	-4 414 100	-1 397 500	-4 695 000	-4 316 000

Investointi	1000 euroa	euroa/a s.
TP2010	359	47
TP2011	185	24
TP2012	916	120
TP2013	1 111	146
TP2014	2 730	364
TP2015	1 521	204
TP2016	3 643	497
TP2017	4 768	658
TP2018	1 298	182
TP2019	3 364	480
TP2020	2 425	351
TP2021	2 377	349
TP2022	6 411	929
TP2023	7 765	1142
TA2024	6 481	918
TA2025	4 414	673

Kaupungin kuntaosuudet projekteihin:				
	2024	2025	2026	2027
Hankkeen nimi	Netto	Netto	Netto	Netto
Retkeilevä Haapajärvi (Siirtyi vuodelta 2024 vuodelle 2025)				
Investointihanke	3 760 €	3 760 €		
Kehityshanke	30 395 €	30 395 €		
Keskipiste-Leader, kuntaosuus	70 000 €	70 000 €	70 000 €	70 000 €
Kerttu Saalasti säätiö, kuntaosuus	3 789 €	3 759 €	3 759 €	3 759 €
Alueellisen liikenneturvallisuuustyön toimijamalli (Hallinnoija: P-Pohjanmaan Ely -keskus)	3 800 €	3 800 €	3 800 €	3 800 €
Asumisen uudet tuulet		2799 €	1 306 €	
Haapajärven bioöljyalostamon toteutettavuustarkastelu ja ymp.ystävällisien puunsuoja-aineiden ja-lostusmahdollisuuksien selvitys -hanke (ei päätöstä)	17 000 €			
Biotuto	9 035 €	9 036 €		
UUPO Uusiutuvan energian hyödyntämisen oppimisympäristöt ja oppimispolut	5 210 €	5 210 €	5 210 €	
Kunta-Akkuna -hanke, digitaaliset palvelut	3 450 €	3 450 €	3 450 €	3 450 €
Maahanmuuttajaperheiden hyvinvoinnin tukeminen	1 460 €	1 460 €		
Teekaupunki ja Teepiknik	10 000 €	7 000 €	7 000 €	7 000 €
Varaus uusiin hankkeisiin	10 000 €	10 000 €	10 000 €	10 000 €
Yhteensä	178 610 €	147 870 €	103 219 €	98 009

AVUSTUKSET	2023	2024	2025
	Myönnetty	Myönnetty	Myönnetään
Sivistyslautakunnan myöntämät avustukset	38 038	37 010	29 650
Haapajärven 4H-yhdistys	9 000	6 000	6 000
(4H-yhdistyksellä on lisäksi ilmainen toimistohuone)			
Varaus avustuksiin (jaetaan kh:n erillisten päätösten mukaisesti)	2 000	2 000	
	49 038	45 010	35 650

JÄSENMAKSUT	2023	2024	2025
Nivala-Haapajärven seutukunta	105 280	107 085	109 443
Pohjois-Pohjanmaan liitto	54 000	54 494	62 887
Suomen Kuntaliitto	23 800	23 800	16 179
Suomen Kotiseutuliitto	320	320	320
	183 400	185 699	

14. Henkilöstö

HAAPAJÄRVEN KAUPUNGIN VIRANHALTIJAT JA TYÖNTEKIJÄT

	v.2022	v.2023	v.2024	v. 2025
HALLINTOPALVELUT				
Kaupunginhallitus				
Kaupunginjohtaja	1	1	1	1
Yhteensä	1	1	1	1
Hallintopalvelut				
Talous- ja hallintojohtaja	1	1	1	1
Hallintosihteeri	1	1	1	1
Toimistosihteeri	1	1	1	0
Markkinointi- ja viestintähenkilö		1	1	0
Yhteensä	3	5	5	2
Talous- ja henkilöstöhallintopalvelut				
Laskentasihteerit			3	3
Palkkasihteerit			2	2
Yhteensä			5	5
Työllisyyspalvelut				
Työllisyys- ja hyvinvointikoordinaattori		1	1	1
Yhteensä			1	3
Hallintopalvelut yhteensä	4	6	12	11

	v.2022	v.2023	v.2024	v.2025
SIVISTYSLAUTAKUNTA				
Hallinto				
Sivistysjohtaja	1	0,5	0,5	0,5
Toimistosihteeri	1	1	1	1
Yhteensä	2	2	1,5	1,5
Perusopetus				
Rehtori	2	2	2	2
Lehtori	21	21	21	20
Luokanopettaja	28	28	28	27
Esiluokanopettaja	5	5	5	4
Tuntiopettaja (vakituinen)	1	1	1	1
Tuntiopettaja (määräaikaisia)	1	1	0	1
Erytysluokanopettaja	7	7	7	7
Erytysopettaja	2	2	2	2
Koulukuraattori	1	2	0	0
Koulupsykologi	1	0	0	0
Koulusihteeri	1,5	1,5	1,5	1
Palvelusihteeri	0,5	0,5	0,5	0,5
Koulunkäynninohjaaja	14	14	14	13
Ap/ip ohjaaja	2	2	2	0
Yhteensä	86,9	86,9	83,9	78,5
Lukio				
Rehtori	1	0,5	0,5	0,5
Lehtori	9	9	9	9
Koulusihteeri	0,5	0,5	0,5	0,5
Yhteensä	10,5	10,5	10	10
Jokilatvan opisto				
Rehtori	1	1	1	1

Päätoiminen opettaja (vakinainen)	1	1	1	1
Päätoiminen opettaja (määräaikaisia)	9	7	7	6
Päätoiminen tuntiopettaja (määräaikaisia)	16	16	8	8
Kulttuurituottaja	1	1	1	1
Opistosihtööri	3	3	3	3
Yhteensä	31	29	21	20
Vapaa-aikapalvelut				
Kirjastotoimenjohtaja	1	1	1	1
Kirjastonhoitaja	2	2	2	1
Kirjastovirkailija	8	7	3	2
Nuoriso-ohjaaja	1	1	1	1
Liikuntakoordinaattori	1	1	1	1
Liikunta-alueiden hoitaja	0	0	0	0
Uinninvalvoja	2	2	2	2
Yhteensä	15	14	10	9
Varhaiskasvatus				
Varhaiskasvatuksen johtaja	1	1	1	1
Päiväkodin johtaja	1	1	1	1
Varhaiskasvatuksen ohjaaja	0	0	0	0
Palvelusihtööri	0,5	0,2	0,2	0,2
Perhepäivähoitaja	6	4	4	3
Varhaiskasvatuksen erityisopettaja	1	1	1	1
Varhaiskasvatuksen opettaja	9	11	11	11
Varhaiskasvatuksen opettaja (määräaikainen)	1	0	0	0
Varhaiskasvatuksen sosionomi	3	5	6	6
Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	16	21	19	21
Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja (määräaik)	3	0	0	2
Varhaiskasvatuksen ryhmäavustaja	8	11	11	11
Varhaiskasv.ryhmäavustaja (määräaikainen)	1,5	2	0	0
Yhteensä	51	57,2	54,2	57,2
Sivistyspalvelut yhteensä	191,4	198,6	180,6	175,2

	v.2022	v.2023	v.2024	v.2025
TEKNINEN LAUTAKUNTA				
Hallinto				
Tekninen johtaja	1	1	1	1
Kiinteistöpäällikkö	1	1	1	1
Yhdyskuntateknikko	1	1	1	1
Toimistosihtööri	1	1	1	1
Palvelusihtööri	1	1	1	1
Kiinteistöveroselvityksen projektityöntekijä	1	1	0	0
Yhteensä	6	6	5	5
Kaavoitus- ja mittauspalvelut				
Maanmittausteknikko	1	1	0,5	0,05
Kartanpiirtäjä	1	0	0	0
Kartoittaja	1	1	1	1
Yhteensä				1,05
Kunnallistekniikka				
Työnjohtaja	1	1	1	1
Liikunta-alueiden hoitaja/koneenkuljettaja	1	1	1	1
Koneenkuljettaja	3	3	1,5	2
Puistotyöntekijä	2,5	2,5	1,75	2
Metallimies	1	1	0	0

Työkoneenkuljettaja-koneenkorjaaja	0	0	1	1
Yhteensä	8,5	8,5	6,25	7
Kiinteistöhoitopalvelut				
Kiinteistöhoitajat	6	6	5	5
Talonmies	0,25	0,25	0	0
Kirvesmies	2	2	2	2
Yhteensä	8,25	8,25	7	7
Ateriapalvelut				
Ateria- ja puhtauspalvelujohtaja	1	1	0	0
Keittiöpäällikkö	3	3	0	0
Palveluvastaava	6	6	0	0
Ruokapalvelutyöntekijä	12	12	0	0
Yhteensä	22	22	0	0
Puhtauspalvelut				
Siivoustyönohjaaja	1	1	0	0
Siivooja	20	20	0	0
Yhteensä	21	21	0	0
Tekniset palvelut yhteensä	68,75	25,25	20,25	20,05

	v. 2022	v. 2023	v. 2024	v. 2025
YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA				
Ympäristöjohtaja			1	1
Ympäristötarkastaja, ympäristönsuojelu			1	1
Ympäristötarkastaja, ympäristöterveys			4	4
Rakennustarkastaja			1	1
Lupasihteerit			2	2
Eläinlääkäri, eläinlääkäripraktiikka			5	5
Vastaava eläinlääkäri			1	1
Klinikkaeläinhoitaja			1	1
Valvontaeläinlääkäri			2	2
Ympäristöpalvelut yhteensä			18	18
Henkilöstö yhteensä	264,15	229,85	230,85	225,25